

सानीभेरी गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील
योजना २०८१

Local Disaster and Climate Resilience Plan (LDCRP)
2024

मिति: २०८१/०४/१३

सानीभेरी गाउँपालिका
सिम्ली, रुकुम, कर्णाली प्रदेश, नेपाल

सानीभेरी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सिम्ली रुकुम (पश्चिम), कर्णाली प्रदेश नेपाल

मन्तव्य

नेपालमा भूकम्प, बाढी, पहिरो, चट्याङ, असिना, आगलागी, महामारी आदि प्रकोपहरू र जलवायु परिवर्तनको असरले ठुलो क्षति पुऱ्याउँदै आएको छ । रुकुम पश्चिम जिल्लाको सानीभेरी गाउँपालिका पनि बहुप्रकोप को जोखिमयुक्त गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकाका ११ वटै वडाहरूमा गरिएको नक्साङ्कनका आधारमा बाढी, पहिरोको प्रकोपका साथै हावाहुरी, आगलागी, महामारी, बन्धजन्तु, बालीनालीमा रोगकिरा, चट्याङ, खडेरी, असिनापानी, सडक दुर्घटनामा परि जम्मा १२ वटा प्रकोपहरू पहिचान गरिएको छ । यी प्रकोपहरू बाट सिर्जित विपदले वर्षेनी जनधनको क्षति गर्ने गरेको छ । यसका अलावा विपदका घटनाले महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, वृद्धवृद्धा तथा विपन्न वर्गलाई अझ बढि प्रभावित गरेको छ ।

यसै कुरालाई मध्यनजर गरी गाउँपालिकाले विपद जोखिम न्युनीकरण गर्न यो **“स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना”** तयार गरिएको छ । यो योजना तयार गर्दा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, विपद जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ ले निर्दिष्ट गरेका विधि तथा प्रक्रियालाई अवलम्बन गरिएको छ । यसका अतिरिक्त योजना तयारीको क्रममा गाउँपालिकाका ११ वटै वडामा सूचना संकलन तथा वडागत जोखिम नक्साङ्कन गरी प्राप्त सूचनाको आधारमा पार्श्वचित्रको तयार गरिएको थियो । जोखिम पार्श्वचित्रको आधारमा जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवाला बिच छलफल गरी विपद जोखिम न्युनिकरण र व्यवस्थापनका क्रियाकलाप निर्धारण गरी मस्यौदा निर्माण र योजनालाई अन्तिम रूप दिइएको थियो । आशा छ, यो योजनामा उल्लेख गरिएका क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनबाट गाउँपालिकामा विपदबाट हुने क्षति न्युनिकरण भई विपद उत्थानशील गाउँपालिका निर्माणमा सहयोग पुग्ने छ ।

योजनामा उल्लेख गरिएका योजना तथा क्रियाकलापहरूलाई गाउँपालिकाको आवधिक तथा वार्षिक योजनामा समावेश गरी बजेट विनियोजन सहित प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिने छ । साथै थप सहयोगका लागी संघ तथा प्रदेश सरकार र अन्य निकायसंग समन्वय र सहकार्य गरिने छ ।

अन्तमा योजना निर्माणमा उल्लेखिय योगदान गर्नुहुने गाउँपालिका उपाध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्यहरू, वडाध्यक्ष लगायत सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरू, नगरपालिकाका कर्मचारीहरू, सुरक्षा निकाय लगायत सम्पूर्णलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । यो योजना तयार गर्न प्राविधिक सहयोग गर्नुहुने परामर्शकर्ता श्री विकिरण गौतम तथा आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने युनिसेफ नेपाललाई पनि विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

बिर्ष बहादुर बिष्ट
अध्यक्ष

बिर्ष बहादुर बिष्ट

(अध्यक्ष)

सानीभेरी गाउँपालिका सिम्ली, रुकुम (पश्चिम)

सानीभेरी गाउँपालिकाको स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०८१

योजनाको नाम : सानेभेरी गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना

Local Disaster and Climate Resilience Plan (LDCRP)

तयार गरिएको वर्ष : २०८०

योजनाको अवधि : २०८१/८२ देखि २०८५/२०८६ सम्म

तयार गर्ने : सानेभेरी गाउँपालिका रुकुम पश्चिम

सहयोग : युनिसेफ नेपाल

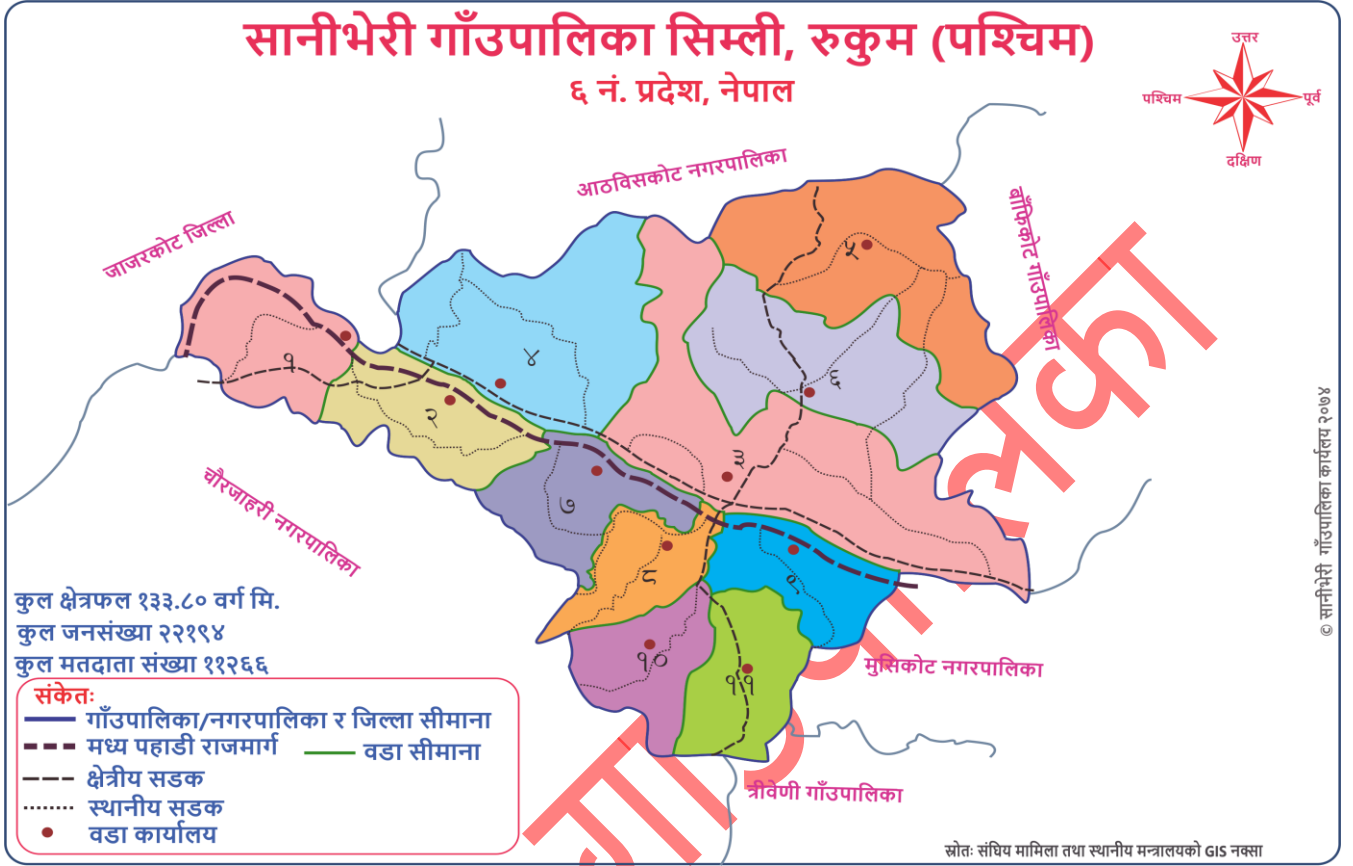
सानेभेरी गाउँपालिका

विपद् व्यवस्थापनमा प्रयोग हुने केही महत्वपूर्ण शब्दावली

नेपाली शब्द	अंग्रेजी शब्द
भवन निर्माण संहिता	Building Code
क्षमता	Capacity
क्षमता विकास	Capacity Building
जलवायु परिवर्तन	Climate Change
आपत्कालीन व्यवस्थापन	Emergency Management
सामना क्षमता	Coping Capacity
विपद्	Disaster
विपद् जोखिम	Disaster Risk
विपद् व्यवस्थापन	Disaster Management
विपद् जोखिम व्यवस्थापन	Disaster Risk Management
पूर्व चेतावनी प्रणाली	Early Warning System
बातावरणिय ह्रास	Environmental Degradation
सम्मुखता	Exposure
पुर्वानुमान	Forecast
प्रकोप	Hazard
पुर्वतयारी	Preparedness
रोकथाम	Prevention
पुर्नलाभ	Recovery
उत्थानशील	Resilience
प्रतिकार	Response
प्रबलीकरण	Retrofitting
जोखिम	Risk
जोखिम विश्लेषण	Risk Assessment
जोखिम व्यवस्थापन	Risk Management
सङ्कटासन्न / सङ्कटासन्नता	Vulnerable/Vulnerability

सानीभेरी गाउँपालिकाको श्रोत नक्सा

सानीभेरी

विषय सूची

परिच्छेद १ : गाउँपालिकाको परिचय

- १.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि
- १.२ भौगोलिक अवस्था
- १.३ भौगोलिक सीमाना
- १.४ भू-उपयोगको अवस्था
- १.५ जलवायुको अवस्था
- १.६ प्राकृतिक स्रोत साधन
- १.७ पेसा तथा रोजगारीको अवस्था
- १.८ यातायात तथा सञ्चारको अवस्था
- १.९ जनसङ्ख्याको विवरण
- १.१० अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या

परिच्छेद २ : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय

- २.१ पृष्ठभूमि
- २.२ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व
- २.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया विधि
- २.४ योजनाको सिमा
- २.५ योजना कार्यान्वयन रणनीति

परिच्छेद - ३ : प्रकोप, संकटासन्नता, सम्मुखता र क्षमता विश्लेषण

- ३.१ वडागत प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण
- ३.२ जोखिम नक्साङ्कन
- ३.३ विपद्को ऐतिहासिक समय रेखा
- ३.४ वडाको संकटासन्न विश्लेषण
- ३.५ पात्रोहरू (प्रकोपपात्रो, मौसम पात्रो र वाली र पात्रो)
- ३.६ प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण
- ३.७ संस्थागत विश्लेषण रोटी चित्र (भेन डायग्राम)
- ३.८ संस्थागत विश्लेषण
- ३.९ श्रोत सामाग्रीको विश्लेषण
- ३.१० परम्परागत ज्ञान र सीप विश्लेषण
- ३.११ जलवायु परिवर्तनको प्रभाव विश्लेषण
- ३.१२ जिविकोपार्जन विश्लेषण

परिच्छेद ४ : प्रकोप जोखिम विश्लेषण

- ४.१ भूकम्पको जोखिम विश्लेषण
- ४.२ पहिरोको जोखिम विश्लेषण
- ४.३ बाढीको जोखिम विश्लेषण
- ४.४ हावाहुरी को जोखिम विश्लेषण
- ४.५ आगलागीको जोखिम विश्लेषण
- ४.६ वन्यजन्तुको जोखिम विश्लेषण
- ४.७ रोग किराको जोखिम विश्लेषण
- ४.८ चट्याङ्ग को जोखिम विश्लेषण
- ४.९ असिना को जोखिम विश्लेषण
- ४.१० खडेरी को जोखिम विश्लेषण
- ४.११ महामारीको जोखिम विश्लेषण
- ४.१२ सडक दुर्घटनाको जोखिम विश्लेषण

३.१३ गाउँपालिकाको मुख्य प्रकोप र जोखिम वस्ति हरू

परिच्छेद ५ : दिर्घकालिन सौच, लक्ष्य, उद्देश्य, तथा रणनीति

- ५.१ दिर्घकालिन सौच
- ५.२ परिकल्पना
- ५.३ ध्येय
- ५.४ लक्ष्य
- ५.५ उद्देश्य
- ५.६ रणनीति
- ५.७ कार्यान्वयन कार्यनीति
- ५.८ स्थानीयविपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यक्रमहरु (क्रियाकलापहरु)
- ५.८.१ नीतिगत, जनचेतना तथा समुदायको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरु
- ५.८.२ जोखिमन्यूनीकरण : रोकथाम, अल्पीकरण र अनुकूलनका कार्यहरु
 - ५.८.२.१ भूकम्पको जोखिम न्यूनीकरण सन्दर्भमा
 - ५.८.२.२ पहिरोको जोखिम न्यूनीकरण सन्दर्भमा
 - ५.८.२.३ बाढीको जोखिम न्यूनीकरण सन्दर्भमा
 - ५.८.२.४ हावाहुरीको जोखिम न्यूनीकरण सन्दर्भमा
 - ५.८.२.५ आगलागीको जोखिम न्यूनीकरण सन्दर्भमा
 - ५.८.२.६ वन्यजन्तुको जोखिम न्यूनीकरण सन्दर्भमा

- ५.८.२.७ बालिनालीमा किराको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा
- ५.८.२.८ चट्याङको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा
- ५.८.२.९ असीनाको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा
- ५.८.२.१० खडेरीको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा
- ५.८.२.११ महामारीको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा
- ५.८.२.१२ सडक दुर्घटना जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा
- ५.८.२.१३ जलवायु परिवर्तन तथा अनुकुलनका कार्यहरू
- ५.८.३. पुर्नलाभ अन्तरगतका अर्न्तगत पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माणकाकार्यहरू
- ५.८.३.१ भुकम्पको संदर्भमा पुर्नलाभ अन्तरगतका कार्यहरू
- ५.८.३.२ पहिरोको संदर्भमा पुर्नलाभ अन्तरगतका कार्यहरू
- ५.८.३.३ बाढीको संदर्भमा पुर्नलाभ अन्तरगतका कार्यहरू
- ५.९ आवश्यक पर्ने श्रोत सामाग्री आंकलन

परिच्छेद ६ : लागत अनुमान तथा श्रोत ब्यवस्थापन,समन्वय,अनुगमन,समिक्षा र मुलप्रवाहिकरण

- ६.१ लागत अनुमान
- ६.२ समन्वय र सहकार्य
- ६.३ लैगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण
- ६.४ आवधिक विकास योजनामा मूलप्रवाहीकरण
- ६.५ स्थानीय तहको वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण
- ६.६ योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन, प्रतिवेदन,अद्यावधिक र सिकाइ

तालिका सूची

- तालिका : १ गाउँपालिकाको वडागत क्षेत्रफल विवरण
- तालिका २ : भूउपयोगको विवरण
- तालिका ३ : वडागत जनसंख्या विवरण
- तालिका ४ : अपाङ्गताको विवरण
- तालिका ५ : प्रकोप स्तरिकरण
- तालिका ६ : वडाहररुमा गरिएको प्रकोप अनुसारको कुल अंक
- तालिका ७ : विपदको ऐतिहासिक समय रेखा (Historical Time Line)
- तालिका ८ : वडा अनुसार संकटासन्नता स्तरिकरण
- तालिका ९ : प्रकोप पात्रो
- तालिका १० : मौसम पात्रो
- तालिका ११ : बाली पात्रो
- तालिका १२ : प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण
- तालिका १३ : संस्थागत विवरण
- तालिका १४ : श्रोत सामाग्री
- तालिका १५ : जोखिम न्यूनिकरणकालागि गरिएका स्थानिय प्रयासहरू

- तालिका १६ : जलवायू परिवर्तनेल गर्दा ल्याएका प्रभावहरु
तालिका १७ : जिविकोपार्जन सिपहरु
तालिका १८ : गाउँपालिकाको मूख्य प्रकोप र जोखिम वस्ति हरु
तालिका १९ : प्रतिकार्यकालागी आवश्यक सामाग्री

अनुसूचीहरु

- अनुसूची १ : वडाहरुको जोखिम नक्सा
अनुसूची २ : प्रकोपको आधारमा वडागत जोखिमको सुचना संकलन
अनुसूची ३ : स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति
अनुसूची ४ : आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रमा रहेका सामाग्री

सान्नीभेरी गाउँपालिका

परिच्छेद १ : गाउँपालिकाको परिचय

१.१ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि :

नेपालको कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत पर्ने रुकुम (पश्चिम) जिल्लामा अवस्थित सानीभेरी गाउँपालिका नेपालको संविधानको धारा २९५ को उपधारा (३) बमोजिम कायम भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मध्ये एक हो । रुकुम जिल्लाको प्रसिद्ध सानीभेरी नदीबाट यस गाउँपालिकाको नाम रहन गएको हो । जैविक विविधता र पहाडहरूले घेरेको सानीभेरी गाउँपालिकामा साविक गा.वि.स. हरु सिम्ली, गरायला, अर्मा, दुली (१, २, ३, ७, ८ र ९) र पुर्तिमकाँडा (१, २, ३, ६, ७ र ८) भु-भाग ओगेटेर बनेको छ । यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल १३३.८ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यस गाउँपालिकाको केन्द्र सिम्लीमा रहेको छ । जम्मा ११ वडाहरूमा विभाजन गरिएको यस गाउँपालिकाको सिमाना पूर्वमा मुसिकोट नगरपालिका र बाँफिकोट गाउँपालिका, पश्चिममा जाजरकोट जिल्ला, उत्तरमा आठविसकोट नगरपालिका र दक्षिणमा चौरजाहारी नगरपालिका र त्रिवेणा गाउँपालिका रहेको भौगोलिक र प्रशासनिक बनेट रहेको छ । स्थानिय तहको पुर्नसंरचना भइ यो गाउँपालिकाको गठन २०७३ फागुन २७ गते भएको हो । विविधतापूर्ण जातीय पहिचान रहेको यस गाउँपालिकाका स्थानीय बासिन्दाको आम्दानीको मुख्य श्रोतहरूमा कृषि, व्यापार, व्यवसाय, नोकरी, साना तथा मझौला उद्योगहरू र विकल्पको रूपमा वैदेशिक रोजगारी पनि एक हो । स्थानीय जनशक्ति मजदुरी तथा अध्ययनका लागि विदेशिने क्रम बढिरहेको छ । यस गाउँपालिकामा आधारभूतदेखि क्याम्पस तहसम्म शिक्षा प्रदान गर्ने शैक्षिक संस्थाहरू रहेका छन् । विभिन्न समुदाय, जातजातिका मानिसको बसोबास रहेको यस क्षेत्रमा विभिन्न चाडपर्व मनाउने गरिन्छ ।

तालिका : १ गाउँपालिकाको वडागत क्षेत्रफल विवरण

वडा नं.	साविक गा.वि.स	साविक वडा	क्षेत्रफल वर्ग कि.मि.
१	पुर्तिमकाँडा	६,७,८	९.६३
२	पुर्तिमकाँडा	१,२,३	९.१७
३	गरायला	१,२,३,८	२५.९
४	गरायला	४,५,६,७,९	१८.७
५	दुली	१,३,९	१८.२१
६	दुली	२,७,८	१४.८८
७	सिम्ली	३,४,५,	८.२
८	सिम्ली	२,६,७	६.३४
९	सिम्ली	१,८,९	७.४७

१०	अर्मा	१,२,३,४	७.०८
११	अर्मा	५,६,७,८,९	८.२२
	जम्मा		१३३.८

श्रोत :संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

१.२ भौगोलिक अवस्था :

यो गाउँपालिकाको नेपालको कर्णाली प्रदेश अन्तरगत रुकुम(पश्चिम) जिल्लामा पर्दछ । सानेभेरी गाउँपालिका विश्व मानचित्रमा सानेभेरी गाउँपालिका २६ डिग्री ३६ मिनेट २० सेकेन्ड उत्तर देखि २८ डिग्री ४३ मिनेट ५९सेकेन्ड उत्तरी अक्षांस सम्म र ८२ डिग्री १३ मिनेट ५० सेके ड पूर्व देखि ८२ डिग्री २५ मिनेट १५ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तर सम्म फैलिएको छ (GIS Calculation) । उचाईको हिसावले यो गाउँपालिका समुद्र सतहबाट ७१९ मिटर (सानेभेरी गाउँपालिका, चौरजहारी नगरपालिका र भेरी नगरपालिका जाजरकोटको सिमा क्षेत्र कालेगाउँ मुनी भेरी नदी बगर) देखि २,८८५ मिटरसम्म (वडा नं ३ र ५ को संगम डाँडा) को उचाइमा अवस्थित छ (Google Earth) । यो गाउँपालिका मध्यम उचाईमा रहेको हुनाले यहाँ कृषि तथा विकास गतिविधि सञ्चालन गर्न उपयुक्त रहेको छ । यो गाउँपालिकाको जम्मा क्षेत्रफल १३३.८ वर्ग किलोमिटर रहेको छ भने जनघनत्व २०२.५६ प्रति वर्गकिलोमिटर रहेको छ ।

१.३ भौगोलिक सीमाना :

यस गाउँपालिकाको पूर्वमा मुसिकोट नगरपालिका र बाँफिकोट गाउँपालिका, पश्चिममा जाजरकोट जिल्ला,उत्तरमा आठविसकोट नगरपालिका र दक्षिणमा चौरजहारी नगरपालिका र त्रिवेणी गाउँपालिका रहेका छन् ।

१.४ भू-उपयोगको अवस्था :

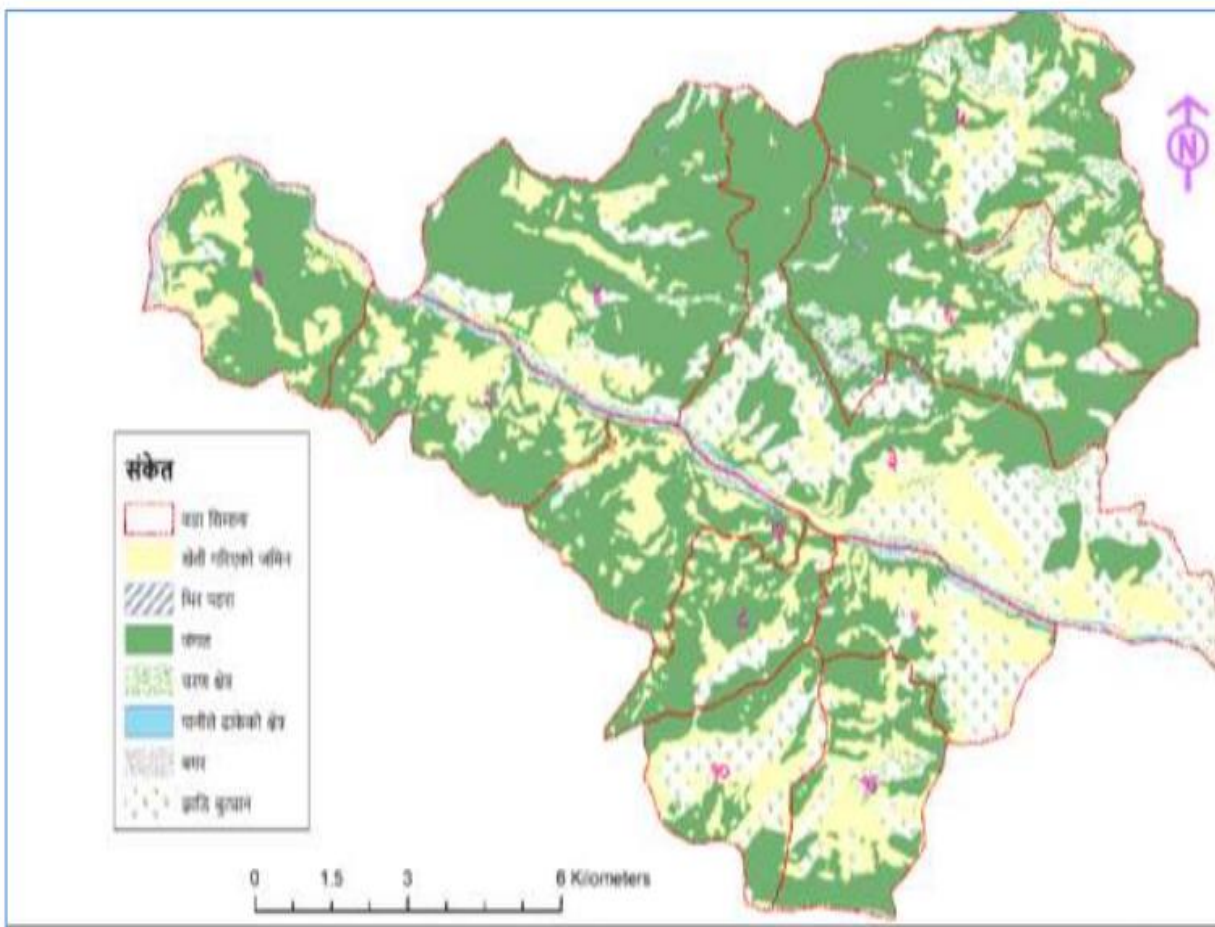
रुकुम जिल्लाको दक्षिणी क्षेत्रमा पर्ने यो गाउँपालिकाको भू-क्षेत्र विवधतायुक्त छ । यस गाउँपालिकामा भन्डै ३०.८ व.कि.मि. (२३.०१प्रतिशत)खेति योग्य जमिन रहेको छ भने वन क्षेत्र ७२.७ व.कि.मि.(५४.३३ प्रतिशत), भाडी २१ व.कि.मी.(१५.७० प्रतिशत),चरनक्षेत्र ४.९ व.कि.मी.(३.६६ प्रतिशत) र नदी खोला ४.४ व.कि.मी.(३.३० प्रतिशत) रहेको छ । यस गाउँपालिकाले भू उपयोगको निति निर्माण गरि अगाडी बढ्न सके विकासमा फड्को मार्ने सम्भावना प्रसस्तै छ । गाउँपालिकाको भूउपयोगको अवस्था यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका २ : भूउपयोगको विवरण

क्र.स.	विवरण	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)	प्रतिशत
१	खेतियोग्य जमिन	३०.८	२३.०१
२	वनजंगल	७२.७	५४.३३
३	भाडी,बुट्यान	२१	१५.७०
४	चरन क्षेत्र	४.९	३.६६
४	नदी ,खोला,बगर	४.४	३.३०
जम्मा		१३३.८	१००

श्रोत : सानेभेरी गाउँपालिकाको पार्श्वचित्र २०७८

सानीभेरी गाउँपालिकाको भु-उपयोग नक्सा

१.५ जल वायु को अवस्था : जल वायु को दृष्टि ले सानी भेरी गाउँ पालि कामा उष्ण तथा सर्मा शतो षण प्रका

रको हावापानी रहको छ । प्रदेशीय हावापानी पाईयता पनि बाह्रै महिना एकैनासको हावापानी छैन । चैत्र महिनादेखि आश्विनको सुरुसम्म बेसी क्षेत्रमा सामान्य गर्मी हुन्छ । आश्विन, कार्तिक र फागुनमा यहाँको हावापानी समशितोष्ण हुन्छ भने मंसिर, पौष र माघमा निकै जाडो हुन्छ । जेष्ठकोअन्त्यदेखि आश्विनकोसुरुसम्म मनसुनी वायुका कारण प्रशस्त वर्षा हुने गर्छ ।

१.६ प्राकृतिक स्रोत साधन :

यस गाउँपालिकाका वडाहरूमा ठुली भेरी,सानी भेरी नदी लगायत देउताखोला,सिम्लीखोला, फुकुरखोला,अव्यारी खोला,खारखोला, गीठाकोट खोला लगायतका खोलानाला रहेका छन । खोलानालाहरुले यस क्षेत्रको सिंचाई तथा आवश्यक पिउने तथा अन्य प्रयोजन को पानीको आवश्यकतालाइ पुर्ति गरेका छन भने खोलामा वाढी आउदा विपद्को जोखिम पनि हुने गरेको पाइन्छ । गाउँपालिकामा रहेको वन जंगलले घांसपात तथा दाउराको आपुर्तिमा सहयोग पुगेको छ । वन क्षेत्र फडानी हुदै गएकाले वन्यजन्तुबाट अन्नवालीको नष्ट र मानिस माथि आक्रमण हुने गरेको छ भने वन क्षेत्रमा आगलागीको जोखिम पनि उत्तिकै रहेको छ । यसका साथै मौराखारा लगायतका पर्यटकिय क्षेत्र रहेका छन ।

१.७ पेसा तथा रोजगारीको अवस्था :

गाउँपालिका वासिन्दाहरुको मुख्य पेसा कृषि तथा पशुपालन हो । यसका अतिरिक्त वैदेशिक रोजगार, जागिर, व्यापार आदि रहेको छ । यहाँका किसानहरुले अन्न, तरकारी ,दलहन तथा मासु, दुध, दही, अण्डाको आदिका लागि गाइगोरु,

भैंसी, बङ्गुर, माछा,बाखा, कुखरा आदि पशुपंक्षि पालन गरिन्छ तर कृषि तथा पशुपालन पेशा अभै पूर्ण व्यावसायीक हुन सकिरहेको छैन ।

१.८ यातायात तथा सञ्चारको अवस्था :

गाउँपालिकाको सडक यातायात को स्थिति हेर्दा १८ कि.मी पुष्पलाल मध्यपहाडी लोकमार्गले छोएर गएको छ । यसका साथै गाउँपालिकाबाट सवै वडाका केन्द्रहरुसम्म स्थानिय सडकहरु पुगेका छन । तर अधिकांस सडकहरु कच्ची रहेका छन ।यस गाउँपालिकामा यातायातका विभिन्न साधनहरुको उपयोग भएको देखिन्छ । गाउँपालिकामा बस,ट्रक टेक्टर, जिप , मोटरसाइकल,अटो रिक्सा, वसहरु को समेत उपयोग गरिएको देखिन्छ । यस गाउँपालिकामा संचारको सुविधा केही ठाउमा टावरको समस्या बाहेक राम्रो रहेको छ ।

१.९ जनसङ्ख्याको विवरण :

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकाको कूल घरपरिवार ५२९२ र जनसंख्या २४७५९ रहेको छ । गाउँपालिकामा महिलाको जनसंख्या १२७४५ अर्थात ५१.४८ प्रतिशत र पुरुषको संख्या १२०१४ अर्थात ४८.५२ प्रतिशत रहेको छ । वडाअनुसार सबैभन्दा उच्च जनसंख्या वडा नं. ३ मा ४०१३ रहेको छ भने सबै भन्दा कम वडा नं. ६ मा १३०४ रहेको देखिन्छ । विवरण अनुसार औषत घरपरिवारको आकार ४.६८ रहेको छ । त्यसैगरी यस गाउँपालिकामा जनघनत्व २०२.५६ र लैगीक अनुपात ९४.२६ रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३ : वडागत जनसंख्या विवरण

वडा नं	घरधुरी	महिला	पुरुष	जम्मा जनसंख्या	औषत परिवारको आकार	जनघनत्व	लैगीक अनुपात
१	४५५	१०७८	९९७	२०७५	४।५६	२१५।४७	९२।४९
२	४११	९९२	८४५	१८३७	४।४७	२००।३३	८५।१८
३	८२४	२००४	२००९	४०१३	४।८७	१५४।९४	१००।२५
४	५७१	१४१५	१३२९	२७४४	४।८१	१४६।७४	९३।९२
५	४५२	११९५	११७२	२३६७	५।२४	१२९।९८	९८।०८
६	२६७	६६९	६३५	१३०४	४।८८	८७।६३	९४।९२
७	३९७	९२७	७९९	१७२६	४।३५	२१०।४९	८६।१९
८	३७४	८५१	८१९	१६७०	४।४७	२६३।४१	९६।२४
९	५६१	१३३६	१२३०	२५६६	४।५७	२४३।५१	९२।०७
१०	३९३	९०३	८०२	१७०५	४।३४	२४०।८२	८८।८२
११	५८७	१३७५	१३७७	२७५२	४।६९	३३४।७९	१००।१५

जम्मा	५२९२	१२७४५	१२०१४	२४७५९	४६८	२०२५६	९४२६
-------	------	-------	-------	-------	-----	-------	------

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

सानीभेरी गाउँपालिका

१.१० अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या :

यस गाउँपालिकामा कुल जनसंख्याको भण्डै २.५२% अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु रहेका छन् ।

गाउँपालिकामा शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको संख्या धेरै रहेको छ । शारीरिक अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको संख्या १.१५ % अर्थात २८५ जना रहेको छ । यस्तै न्युन दृष्टिसम्बन्धि अपाङ्गता ०.३६ % अर्थात ८९ रहेका छन् । अन्य विवरण तल दिइएको छ ।

तालिका ४ : अपाङ्गताको विवरण

क्र.स.	आपाङ्गताको प्रकार	पुरुष	महिला	जम्मा
१	शारीरिक अपाङ्ग	१७८	१०७	२८५
२	न्युन दृष्टि युक्त	४५	४४	८९
३	दृष्टिविहिन	१३	१३	२६
४	बहिरोपन	३०	२८	५८
५	मनोसामाजिक अपाङ्ग	१२	७	१९
६	न्युन श्रवणशक्ति	२६	२०	४६
७	बहिरोपन एवं दृष्टि विहिन	७	५	१२
८	मानसिक वा मनोसामाजिक	२४	१३	३७
९	बौद्धिक अपाङ्गता	३	२	५
१०	अनुवंशीय रक्तश्राव (हेमोफेलिया)	०	०	०
११	अटिजम	१	०	१
१२	बहु अपाङ्गता	२७	१९	४६
	जम्मा	३६६	२५८	६२४

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिच्छेद २ : स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजनाको परिचय

२.१ पृष्ठभूमि :

नेपाल भूकम्पिय जोखिममा विश्वमा ११ औं स्थानमा पर्दछ भने जलवायु परिवर्तन को हिसावले चौथो स्थानमा पर्दछ। त्यसैगरी पानि जन्य प्रकोपको दृष्टिले ३० औं स्थानमा पर्दछ। यस अर्थमा नेपाल विपद् को उच्च जोखिम भित्र पर्ने मुलुक हो। जलवायु परिवर्तन, कमजोर भुवनौट, अव्यवस्थित बसोवास, विकास निर्माणमा विपद्को जोखिम पक्ष लाइ ख्याल नगर्दा प्रकोपका घटना बढ्दो अवस्थामा त रहेका छन नै यसले गर्ने मानविय तथा भौतिक क्षति पनि बढ्दो अवस्था रहेको छ। विभिन्न अनुसंधान र अध्ययन का अनुसार नेपालको कुल जनसंख्या को भण्डै ८० प्रतिशत जनसंख्या विपद्को जोखिममा रहेका छन। पछिल्लो समयमा कोभिड १९ को विश्वव्यापी महामारी को प्रकोप पनि कुनै न कुनै रुपमा रहेको छ। यसरी नेपालको जनसंख्याको ठूलो हिस्सा विपद् जोखिममा पर्दछन। रुकुम पश्चिम जिल्ला पनि विपद् जोखिमको दृष्टिले जोखिमयुक्त जिल्ला हो। भौगोलिक हिसावले कमजोर तथा भुवनौटका कारण विपद्बाट बर्षेनी ठुलो धनजनको क्षति गरेको छ। सानीभेरी गाउँपालिका पनि विपद् जोखिमको हिसावले जोखिमपूर्ण स्थानमा पर्दछ।

नेपालको कर्णाली प्रदेश अर्न्तगत को रुकुम पश्चिम जिल्लामा अवस्थित यस गाउँपालिका, नेपालकै एक सुन्दर तथा विविध साँस्कृतिक विविधता भएको गाउँपालिका हो। यो गाउँपालिकामा जम्मा ११ वटा वडा रहेका छन। सानीभेरी गाउँपालिका बहु प्रकोप प्रभावित गाउँपालिका पनि हो। गाउँपालिकाभित्र भएर ठुलीभेरी, सानीभेरी नदी तथा ठुला साना खहरे खोलानालाहरु रहेका छन। कमजोर बनौट, संकटासन्न अवस्था, अव्यवस्थित बसोवास र भौतिक संरचनाले गर्दा वर्षातको समयमा पहिरो, बाढीले विपद्को अवस्था सृजना गर्ने गरेको छ। यहा बाढी, पहिरो को प्रकोप का साथै हावाहुरी, आगलागी, महामारी, बन्जन्तु, बालीनालीमा रोगकिरा, चट्याड, खडेरी, असिनापानी, सडक दुर्घटना ले धनजनको क्षति हुने गरेको छ। ११ वटै वडामा गरिएको छलफलका आधारमा गाउँपालिकामा जम्मा १२ वटा प्रकोपहरु पहिचान गरीएको छ। गाउँपालिकाको लागि भूकम्प पछि दोश्रो ठुलो प्रकोपको रुपमा पहिरो रहेको छ। भूकम्प नेपालको लागि पहिलो प्रकोप भएको कारण यस गाउँपालिकामा पनि पहिलो प्रकोपको रुपमा राखिएको छ।

२.२ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व :

नेपाल बहुप्रकोप जोखिम भएको मुलुक हो। जलवायु परिवर्तनका कारण पर्ने प्रतिकूल प्रभावबाट पनि नेपाल संवेदनशील अवस्थामा रहेको छ। जलवायु परिवर्तनको प्रत्यक्ष प्रभाव नेपालमा पनि खासगरी जीविकोपार्जन, कृषि तथा खाद्य सुरक्षा, वन तथा जैविक विविधता, जलस्रोत तथा उर्जा, जलवायु उत्पन्न प्रकोप, मानव स्वास्थ्य र ग्रामीण बसोबास तथा भौतिक पूर्वाधारको क्षेत्रमा देखा पर्न थाली सकेको छ। जलवायु परिवर्तन संगै प्रकोप तथा विपद्का घटनाहरु बढी मात्रामा दोहोरिइ रहेका छन। यसको असरबाट विशेषगरी गरीब, विपन्न, महिला, बालबालिका, वृद्धवृद्धाहरु, साधन स्रोत मा कम पहुँच भएका घरधुरी का साथै प्राकृतिक स्रोत मा आश्रित समुदायहरु बढी प्रभावित हुन्छन् भन्ने तथ्य विभिन्न अध्ययनहरुले प्रष्ट पारिसकेका छन। नेपालमा प्रत्येक वर्ष विभिन्न प्रकोपबाट वर्षेनी हजारौ मानिसहरुको मृत्यु हुने गरेको, हजारौ मानिसहरु घाइते हुने गरेको र अरवौको आर्थिक क्षति हुने गरेको गृह मन्त्रालयको तथ्यांक अनुसार पाइन्छ। यसै कुरालाइ मध्यनजर गर्दै नेपालको संविधान तथा नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन ऐन, राष्ट्रिय अनुकूलन योजना, स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा स्थानीय तहले विपद् तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धि गर्नुपर्ने प्रावधानहरुका साथै राष्ट्रिय रणनीतिक योजना २०१८ - २०३० तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। स्थानिय सरकार संचालन ऐनमा स्थानीय तहले विपद् र जलवायु जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धि योजना बनाउनु पर्ने स्पष्ट प्रावधान उल्लेख गरिएको छ। तसर्थ स्थानिय तहले विपद्को जोखिमलाई स्थानिय तहमै न्यूनीकरण गर्ने, विपद् जोखिम न्यूनीकरण का लागी पुर्व तयारी गर्ने, विपद्का का घटना भएमा प्रतिकार्य गर्ने र क्षति भएका संरचनाहरुको पुर्नस्थापना र पुननिर्माण गर्ने कार्यहरु गर्नु पर्दछ। यी कार्यहरु गर्न यस योजनाको आवश्यकता र महत्व छ। यस योजनाले विपद्को जोखिम न्यूनीकरण गरी उत्थानशील समुदाय निर्माण गर्न महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउदछ। यसका अतिरिक्त यस योजनाको आवश्यकता र महत्व लाइ निम्न वमोजिम उल्लेख गर्न सकिन्छ।

- प्रकोप पहिचान र विश्लेषण मा समुदायको सहभागीता रहने।
- समुदाय द्वारा प्रकोपहरुको स्तर निर्धारण गर्ने।

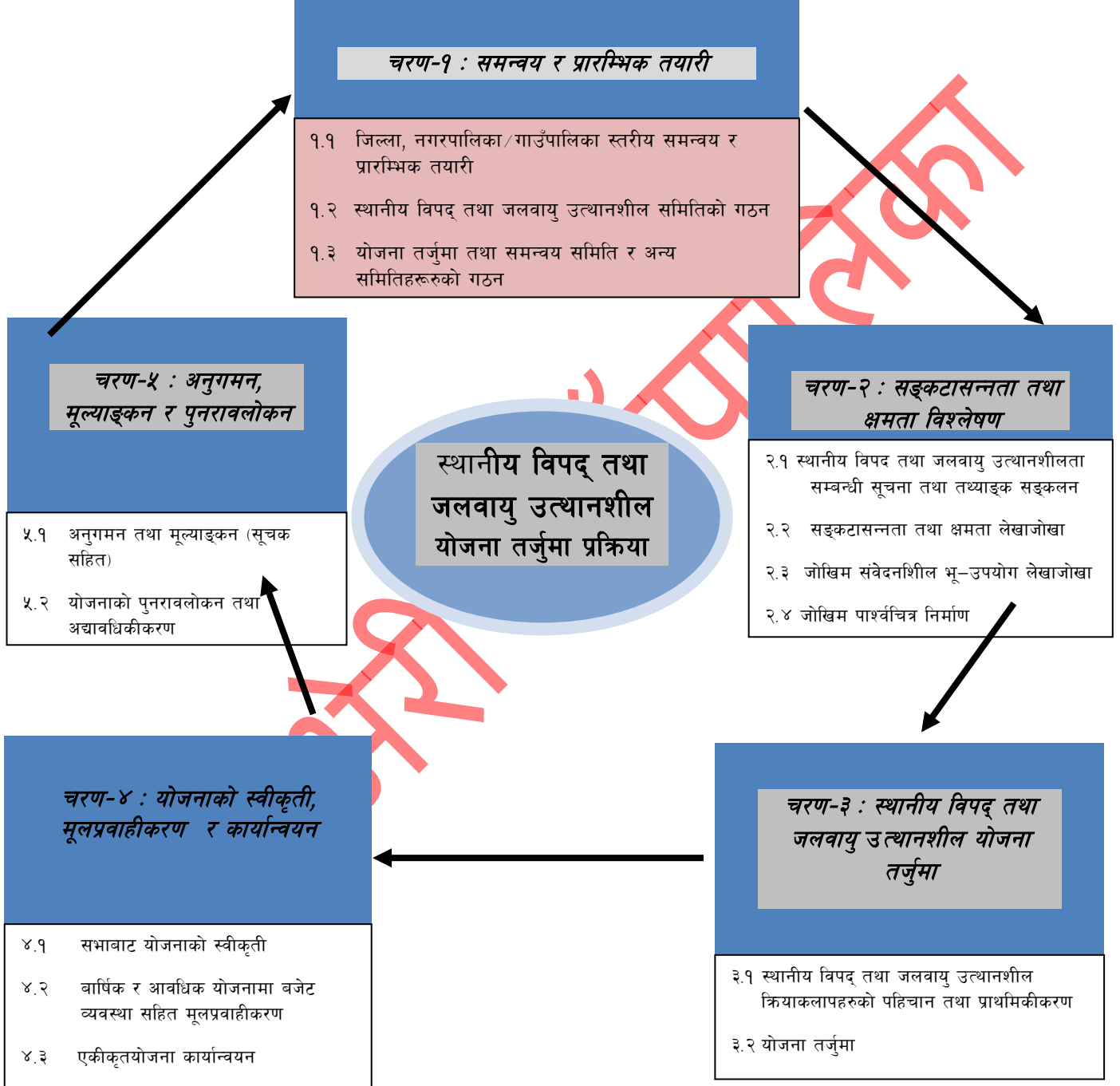
- गाउँपालिका तथा वडास्तरमा विपद जोखिम न्युनिकरण र व्यवस्थापनमा संस्थागत संरचना तयार हुने ।
- गाउँपालिकामा स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना तर्जुमा हुने ।
- गाउँपालिका स्तरिय विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण हुने ।
- विपद जोखिम न्युनीकरण कोष स्थापना हुने ।
- विपद्को जोखिम कम गर्न समुदायलाई सकृय बनाउन वातावरण तयार गर्ने ।
- उद्धार र राहतजस्ता कार्यमा पीडित समुदायको समान पहुँचको प्रत्याभूति गर्ने ।
- यस योजनाले विपद्को समयमा हुने मानवीय सहयोगलाई को सुनिश्चितता गर्ने ।
- आपत्कालीन समयमा सूचना र जानकारी प्रक्षेपणलाई व्यवस्थित गर्न सहयोग गर्ने ।
- स्रोत र साधनको सही सदुपयोग गरी समुदायलाई प्रकोपको जोखिम वाट जोगाउने ।
- समन्वय र सहकार्यको माध्यम वाट श्रोत परिचालन र जोखिम न्युनिकरण र व्यवस्थापन हुने ।

सानेभेरी गाउँपालिका

२.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया विधि :

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना निर्माण गर्दा “स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका-२०७४” ले उल्लेख गरेका कुराहरूलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका र वडाका प्रभावित तथा सङ्कटासन्न समुदायको प्रत्यक्ष र समावेशीयुक्त सहभागिता सुनिश्चित हुने गरी समावेशी,सहभागितामूलक प्रक्रियाहरू अवलम्बन गरिएका छन् जुन यस प्रकार छ ।

स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा प्रक्रिया

क्र. स.	क्रियाकलाप
१	<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना सम्बन्धि अभिमुखिकरण तथा योजना निर्माण सन्दर्भमा छलफल र निर्णय
२	<ul style="list-style-type: none"> वडा स्तरमा गएर सूचना संकलन वडा स्तरिय जोखिम नक्साङ्कन वडा स्तरिय प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण विगतका वर्षहरूमा भएको विपद्का घटना र क्षतिको विपद्को ऐतिहासिक विश्लेषण गरिएको विपद् वाट हुने क्षतिको कारण, असर र समाधानको उपाय को विश्लेषण जोखिम न्यूनिकरण का लागि गरिएका स्थानिय प्रयास वारे छलफल विभिन्न स्थानीय स्तरमा कार्यरत संघ-सस्थाको विश्लेषण गरी स्थानीय आकलन तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि योजना तर्जुमा . जलवायु परिवर्तन तथा प्रभाव वारे लेखाजोखा गरिएको , विभिन्न संघ-संस्थागत क्षमता विश्लेषण जोखिम पार्श्वचित्र निर्माण
३	<ul style="list-style-type: none"> जोखिम पार्श्वचित्रको प्रस्तुती र प्रमाणिकरण र विपद् जोखिम न्यूनिकरण योजना तर्जुमा गोष्ठी संचालन
४	<ul style="list-style-type: none"> परामर्शदाताबाट मस्यौदा लेखन र मस्यौदा पेश मस्यौदा उपर छलफल तथा सुझाव संकलन अन्तिम र रूप तथा नगर सभामा पेश गाउँ सभा वाट पारीत

२.४ योजनाको सिमा :

गाउँपालिकाको “स्थानिय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना” तयार गर्दा सकेसम्म सहभागितामूलक, तथ्यपरक, सर्वस्वीकार्य र कार्यान्वयन योग्य बनाउनका लागि प्रयास गरिएको छ । तर पनि यो योजना तयार गर्ने क्रममा वडा स्तरमा गइ वडा तहको जोखिम नक्साङ्कन, संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण गरी सूचनाहरू संकलन गरिएको भएपनि समुदाय तथा वस्ती स्तरमा नै गएर सूचना संकलन गर्न सकिएको छैन । जसका कारण समुदाय स्तर बाटै समस्या पहिचान गर्न सकिएको छैन । त्यसैगरी यस योजनामा अनुमानित बजेट मात्र राखिएको छ जुन वास्तविक बजेट भन्दा भिन्न हुन सक्छ । यस योजनामा भएका क्रियाकलापहरू प्राविधिक विना गोष्ठीमा उपस्थित सहभागीहरूको आधारमा तयार गरिएको छ । यस योजनामा उल्लेख भएका क्रियाकलाप गाउँपालिकाले वार्षिक योजनामा समावेश गर्नु पर्दछ । यो योजनामा राखिएका क्रियाकलापहरू गाउँपालिकाको मात्रै श्रोत र साधन ले सवै कार्यान्वयन गर्न सक्ने अवस्था नभएकोले यसका लागि प्रदेश सरकार, संघिय सरकार र विकास साभेदारहरू तथा निजी क्षेत्रको सहयोगको आवश्यकता रहन्छ । त्यसको लागि स्रोतको खोजी गर्नु पर्ने अवस्था रहन्छ, जुन पुर्ण रूपमा उपलब्ध हुन्छ नै भन्ने ग्यारेन्टि गर्न सकिँदैन । यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि नगरपालिकामा आवश्यक रूपमा जनशक्ति तयार गर्न समय लाग्नेछ र यस योजनाको कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि आवश्यक दक्ष जनशक्तिको स्थानीय स्तरमा उपलब्धता नरहन सक्छ ।

२.५ योजना कार्यान्वयन रणनीति :

यो योजनालाई गाउँकार्यपालिकाको बैठक र गाउँसभा मा छलफल गरी स्वीकृत गरिएको छ । अतः यो योजनाको कार्यान्वयन को नेतृत्व गाउँपालिकाले गर्ने छ । योजनाको कार्यान्वयन का लागि प्रदेश सरकार, संघीय सरकार, विकास साभेदार निकायहरु, रेडक्रस, युनिसेफ लगायत विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु, वडा विपद् व्यवस्थापन समिति, समुदाय, नीजी क्षेत्र, जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयहरु र सुरक्षा निकायको समन्वय र सहयोगमा कार्यान्वयन गरिनेछ । यस योजनामा समावेश भएका क्रियाकलापहरु गाउँपालिकाले प्रत्येक वर्ष निर्माण गर्ने वार्षिक योजनामा समावेश र मुलप्रवाहीकरण गरी बजेट सहित कार्यान्वयन गरिनेछ । योजना कार्यान्वयन का लागि अन्य निम्न बमोजिम का रणनीति अपनाइने छ ।

- गाउँपालिकामा दक्ष तथा तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन गर्दै जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय जनसमुदायको क्षमता विकास गरिने छ ।
- जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन कार्य गरिने छ ।
- स्थानीय स्तरका परम्परागत ज्ञान, सिप, अभ्यास र नवीनतम वैज्ञानिक ज्ञान तथा प्रविधि लाई आवश्यकता अनुसार समायोजन गरी जलवायु परिवर्तन तथा विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिने छ ।
- स्वीकृत योजनाले निर्धारण गरेका प्राथमिकता प्राप्त क्रियाकलाप सञ्चालनको लागि गाउँपालिकाले आफ्नो क्षमता अनुसारको बजेट विनियोजन गर्नेछ ।
- आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरी नमूना अभ्यास तथा स्थलगत अनुसन्धानका कार्यक्रमहरु समेत गरिनेछ ।
- विपद्को जोखिमबाट विपन्न, महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बृद्धवृद्धा, बालबालिका आदि वर्गमा पर्ने बढी र फरक प्रभाव लाई मध्यनजर गरी यस योजनाको कार्यान्वयन प्रक्रियामा समेत सो वर्गलाई विशिष्ट कार्यक्रमका साथै हरेक उपयुक्त कार्यक्रमहरुमा विशेष प्राथमिकता दिइने छ ।
- गाउँपालिकाको क्षमता र वार्षिक योजनामा समावेश नभएका योजनाहरुलाई प्रदेश तथा संघीय सरकारमा पठाई कार्यान्वयनका लागि पहल गरिने छ ।
- योजना कार्यान्वयन का लागि जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयहरु, विकास साभेदार, विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु, निजी क्षेत्र संग समन्वय र सहकार्य गरीने छ ।
- यस योजना कार्यान्वयनको प्रगति प्रतिवेदन अर्ध-वार्षिक रूपमा तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाइने छ ।

परिच्छेद - ३ : प्रकोप, सङ्घटासन्नता, सम्मुखता र क्षमता विश्लेषण

३.१ वडागत प्रकोप पहिचान तथा स्तरीकरण :

गाउँपालिकाको ११ वटै वडामा वडा अध्यक्ष, जनप्रतिनिधीहरू, स्थानीय बुद्धिजीविहरू, ज्येष्ठ नागरिक, वालक्लव, युवा, स्थानीय संघ संस्थाका प्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूको सहभागितामा गरिएको वडा विपद जोखिम नक्साङ्कन र सुचना संकलन (VCA) का आधारमा के-कस्ता प्रकोपहरू छन् र विपद्बाट हुने गरेका क्षति र सम्भावित जोखिमको आधार मानी त्यसमध्ये कुन प्रकोप मुख्य समस्याको रूपमा रहेको छ, भनेर मतदान विधिबाट वडाको प्रकोपहरूको स्तरीकरण गरिएको थियो । जुन यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका ५ : प्रकोप स्तरीकरण

वडा नं.	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	चौथो	पाँचौ	छैटौ	सातौ	आठौ	नवौ	दशौ
१	भुकम्प	पहिरो	बाढी	हावाहुरी	रोगकिरा	चट्याङ	आगलागी	महामारी	सडक दुर्घटना	असिना
२	भुकम्प	पहिरो	बाढी	हावाहुरी	रोगकिरा	चट्याङ	आगलागी	महामारी	असिना	
३	भुकम्प	बाढी	आगलागी	हावाहुरी	खडेरी	महामारी	बन्यजन्तु	असिना	रोगकिरा	
४	भुकम्प	पहिरो	बाढी	बन्यजन्तु	रोगकिरा	हावाहुरी	आगलागी	चट्याङ	महामारी	
५	भुकम्प	पहिरो	बाढी	हावाहुरी	आगलागी	बन्यजन्तु	चट्याङ	खडेरी	असिना	रोगकिरा
६	भुकम्प	हावाहुरी	बाढी	आगलागी	पहिरो	असिना	बन्यजन्तु	चट्याङ		
७	भुकम्प	बाढी/पहिरो	बन्यजन्तु	रोगकिरा	हावाहुरी	आगलागी	महामारी	चट्याङ		
८	भुकम्प	बाढी/पहिरो	हावाहुरी	चट्याङ	आगलागी	रोगकिरा	असिना			
९	भुकम्प	पहिरो	बाढी	हावाहुरी	आगलागी	बन्यजन्तु	रोगकिरा	खडेरी	चट्याङ	
१०	भुकम्प	बाढी/पहिरो	हावाहुरी	आगलागी	चट्याङ	खडेरी	बन्यजन्तु	असिना	रोगकिरा	
११	भुकम्प	बाढी/पहिरो	हावाहुरी	असिना	बन्यजन्तु	रोगकिरा	खडेरी	चट्याङ	आगलागी	महामारी

यस गाउँपालिकाको ११ वटै वडामा समुदायसंग गरिएको छलफल वाट गाउँपालिकामा १२ वटा प्रकोपहरू पहिचान गरिएको छ । वडाहरूमा मतदान विधि द्वारा गरिएको सबै वडाहरूका प्रकोपहरूको जम्मा अंक भार र प्राथमिकिकरण माथीको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ६ : वडाहररुमा गरिएको प्रकोप अनुसारको कुल अंक

प्रकोप	भुकम्प	पहिरो	बाढी	हावाहुरी	आगलागी	बन्यजन्तु	रोगकिरा	चट्याङ	असिना	खडेरी	महामारी	सडक दुर्घटना
अङ्क	१७३	१११	९६	९०	७३	५९	४६	४३	३९	३७	२९	१३
स्तर	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	चौथो	पाँचौ	छैटौ	सातौ	आठौ	नवौ	दशौ	एघारौ	बाह्रौ

नेपालको संदर्भमा भूकम्प पहिलो प्रकोप हो तसर्थ गाउँपालिकामा भूकम्पपछि दोश्रो ठुलो प्रकोपको रूपमा पहिरो रहेको छ । त्यसैगरी बाढी,हावाहुरी,आगलागी, बन्यजन्तु,रोगकिरा,चट्याङ,असिना,खडेरी , महामारी र सडक दुर्घटना क्रमसः तेश्रो, चौथो, पाँचौ,छैठौँ,सातौँ,आठौँ, नवौँ दशौँ, एघारौँ, बाह्रौँ, रहेका छन ।

३.२ जोखिम नक्साङ्कन :

सानिभेरी गाउँपालिकाको वडाहरुमा गरिएको छलफलमा सहभागीहरुबाट प्रत्येक वडाहरुको निम्नानुसार प्रकोप संकटासन्नता नक्सा तयार गरिएको थियो । प्रकोपका घटना, भौतिक, आर्थिक तथा वातारणीय संकटासन्नता र सम्मुखताले विपद्को जोखिम गाउँपालिकामा बढाएको छ । यदि समयमा नै जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकूलन का कार्यहरु नगरेमा र संकटासन्नता र सम्मुखताको त्यूनीकरण गरिएन भने कुनै पनि विपद्को घटनाले ठुलो क्षति निम्त्याउन सक्छ । वडा अनुसारका जोखिम नक्सा **अनुसुची १** मा राखिएको छ ।

सानिभेरी गाउँपालिका

३.३ विपदको ऐतिहासिक समय रेखा :

यस गाउँपालिकामा विगतमा कुन प्रकोपबाट कस्तो विपत्ति तथा क्षति भएको थियो भन्ने जानकारी लिन विपदको ऐतिहासिक समयरेखा मा छलफल गरिएको थियो । यस विधिको प्रयोग गर्दा विशेष गरी ज्येष्ठ नागरिकसँग छलफल गरिएको थियो । यसबाट प्रकोपको दोहोरिने प्रवृत्ति, त्यसले पुऱ्याउने भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, मानवीय वा प्राकृतिक क्षति तथा प्रभावको बारेमा जानकारी लिइएको थियो । विगतको ३० वर्षको विपदको क्षतिलाई विश्लेषण गर्ने हो भने यस गाउँपालिकामा विभिन्नप्रकारका १८१ वटा प्रकोपका घटना मध्ये २०८०को भुकम्प मा परि १६ जनाको मृत्यु, ८८ जना घाइते, १०७६ घरमा पुर्ण क्षति, ४७२५ घर बस्न अयोग्य रहेका थिए । बाढी पहिरो बाट १९ जनाको मृत्यु, ८० वटा घर बगाएको थियो । त्यसैगरी सबै प्रकोपको घटनाबाट जम्मा ७० जना मानिसहरुको मृत्यु भएको छ त्यस मध्ये १८ वर्ष भन्दा मुनीका ८ जना रहेका छन । यसैगरी हालसम्म झण्डै ६२१६ घर परिवारहरु कुनै कुनै प्रकोपबाट प्रभावित भएको पाइन्छ भने करौडौको मुल्य बराबरको आर्थिक क्षति भएको देखिन्छ जुन यस प्रकार छ ।

तालिका ७ : विपदको ऐतिहासिक समय रेखा (Historical Time Line)

प्रकोप	वडा नं.	साल र महिना	स्थान	भौतिक क्षति	सामाजिक क्षति	आर्थिक क्षति	मनविय क्षति	प्राकृतिक क्षति	प्रभावित घरपरिवार	सूचना पुष्ट्याई
भुकम्प	१	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	१३५ वटा घर पूर्ण क्षति, ३८२ वटा घर बस्न नमिल्ने, ६ वटा खानेपानी र ३ वटा सिंचाइ कुलो भत्केको, १ वटा विद्यालयमा क्षति	टहरामा बस्नु परेको	घर (३५ करोड), विद्यालय (२ करोड ५० लाख), खानेपानी (९० लाख), भैसी (२ लाख), बाख्रा (२ लाख)	६ जनाको मृत्यु, ४७ जना घाइते	सडक र जमिन चर्केको	५१७ परिवार	वडाका जेष्ठ नागरीकहरु संगको छलफल
	२	२०५८ कार्तिक	पुराना गाउँ	७ वटा घर चर्केको, ३ वटा विद्यालयमा क्षति,	टहरामा बस्नु परेको	घर (३५ लाख), विद्यालय (१५ लाख), १ भेडा र २० कुखुरा (१५ हजार)			७ परिवार	
		२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	२२ वटा घर पूर्ण क्षति, ४४९ वटा घर बस्न नमिल्ने, ५ वटा खानेपानी	-टहरामा बस्नु परेको	-घर (२२ करोड), खानेपानी (३० लाख)	-१ जना मृत्यु, १२ जना घाइते	जमिन चर्केको	४७१ परिवार	
	३	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	२५० घर पुर्ण क्षति, ७७६ घर बस्न अयोग्य ।	९५० परिवार टहरामा बस्नु परेको ।	६१ करोड ७५ लाख ।	४ जना घाइते	१० वटा मुहान सुकेको	१०२६ परिवार	

४	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	२५५ घर पूर्ण क्षति, ५५० घर बस्न अयोग्य, ३ वटा विद्यालय चर्केको, ५ वटा खानेपानी ट्याङ्की चर्केको, ३० मिटर कुलो भत्किएको ।	७५० परिवार टहरामा बस्न परेको ।	घर(५ करोड २५ लाख), विद्यालय (५० लाख), भैसी १, बाखा ४० कुखुरा ३५० र गोरु २ (५ लाख ३० हजार)	५ जनाको मृत्यु १९ जना घाइते	१० वटा मुहान सुकेको	८०५ परिवार
५	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	१३० घर बस्न नमिले, ४०८ घर चर्केको ।	३३० परिवार टहरामा बस्न परेको ।	१८ करोड ७५ लाख ।	-	२००० व.मी. जमिन चिरा परेको	५३८ परिवार
६	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	१५ घर पूर्ण क्षति, २६२ घर बस्न अयोग्य ।	टहरामा बस्नु परेको ।	१३ करोड २० लाख	२ जना घाइते	५०० व.मी. जमिन चिरा परेको	२७७ परिवार
७	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	४५ घर पूर्ण क्षति, ४०२ घर बस्न अयोग्य ।	-	१५ लाख	-	-	४४७ परिवार
८	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	२२ घर पूर्ण क्षति ४४० घर बस्न नमिले ।	टहरामा बस्न परेको ।	४ करोड ४२ लाख (घर) १ लाख ६० हजार (भैसी १, बाखा ६) ।	-	१२०० व.मी. जमिन चिरा परेको	४६२ परिवार
९	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	३४ घर पूर्ण क्षति ५९९ घर बस्न नमिले ।	टहरामा बस्न परेको ।	१ करोड ७५ लाख ।	-	२५०० व.मी. जमिन चिरा परेको	५५३ परिवार
१०	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	२४ घर पूर्ण क्षति ४९६ घर बस्न नमिले ।	टहरामा बस्न परेको ।	८ करोड २० लाख ।	४ जना घाइते	१००० व.मी. जमिन चिरा परेको	४४० परिवार
११	२०८० कार्तिक १७	वडाभरी	२७४ घर पूर्ण क्षति, ३९९ घर बस्न नमिले, २ वटा विद्यालय भत्केको र ५ वटा चर्केको, १ वटा सामुदायिक	टहरामा बस्न परेको ।	घर(२२ करोड १४ लाख), विद्यालय (७८ लाख), कुखुरा र गोरु (५२ हजार)	-	जमिन चिरा परेको	६७३ परिवार

				भवन भत्केको ।						
पहिरो	१	२०५१ भदौ	टाउकेलेक,भ ण्डारवन,जंग लगाउँ,बुकि चौर	-	-	१० लाख	-	खेतवारी	३० परिवार	
	२	२०६८ असार	गोगनेरी, थारोहाले,गुराँ से,परिगाउँ, कल्याघारी, बगरखेत,	५ घर पूर्ण क्षति र ६ घरमा आसिक क्षति	-	घर(४० लाख), जमिन (७५ लाख),भैसी १, गोरु १ कुखुरा २५ (१लाख १० हजार)	-१३ जनाको मृत्यु	७२ रोपनी जमिन	२६ परिवार	
	४	२०५० असार	पुरानागाउँ	१५० मी. सिंचाइ कुलो र १ वटा ट्याङ्की			६ लाख ५० हजार		७५० व.मी. जमिन पुरेको	१० परिवार
		२०५८ असार	खालचौर	१ वटा घर पूर्ण क्षति,१ वटा कुलो			३ लाख १० हजार			१ परिवार
		२०६५ साउन	गोलचौर	३० मी. सिंचाइ पाइप			३ लाख		६०० व.मी. जमिन	४ परिवार
		२०७१ पुष	खालचौर	विजुली वितरण केन्द्रमा क्षति			५० लाख			
		२०७५ भदौ	अम्रैपाखा				५० लाख		४५०० व.मी. जमिन पुरेको	३ परिवार
		२०७८ जेठ	आरुगौरा,	५० मी. कुलो र १ वटा खानेपानी ट्याङ्की			१० लाख		७०० व.मी. जमिन	४ परिवार
		२०७८ भदौ	स्यानाखानी				भैसी १,गोरु १(१ लाख)			
		२०७९ भदौ	चाख्खीमेला	१ वटा घर			११ लाख		१५०० व.मी. जमिन	१ परिवार

५	२०५८ भदौ	धनेखोला, हाँसु, भदाले	३० घर र बालहित आ.वि. बगाएको, ४ वटा घर चर्केको ।		९२ लाख (घर), ८ लाख (विद्यालय), १ करोड (जमिन), २५ हजार (२ गोरु, १ भैसी)।	-	१५००० व.मी.	३४ परिवार
	२०६२ साउन	अयारमेला	१ वटा घर बगाएको ।		४ लाख (घर), ५ लाख (जमिन), ८० हजार (भैसी २, बाखा ४) ।	३ जनाको मृत्यु ।	४०० व.मी.	१ परिवार
	२०७९ भदौ	खत्रीवारा, काफलदरा	२ वटा घर बगाएको ।		८ लाख (घर), ६ लाख (जमिन), १ लाख २० हजार (भैसी २) ।	१ जना घाइते ।	५०० व.मी.	२ परिवार
६	२०७८ भदौ	छहरा, पातेचौर, थाकलडाडा	१ वटा घर पुरिएको ।		७ लाख (घर), ५ लाख (जमिन), ३० हजार (२ वटा बाखा)	-	१२०० व.मी.	१ परिवार
७	२०५७ भदौ	भेरीदह	१ घर, ३ वटा घट्ट		१० लाख			४ परिवार
	२०६७	सहरेखोला, मालुमेला, खर्क, स्यालबगर	३ वटा घर भत्केको		१ करोड ५२ लाख		७००० व.मी. जमिन	९ परिवार
	२०७० साउन	सिलेलाने			२० लाख		१२०० व.मी. जमिन	५ परिवार
	२०७८ खसोज	रोलखोला	२० मी. कुलो		५६ लाख		१५०० व.मी. जमिन	४ परिवार
	२०७८ भदौ	फुकुज्युला	१ वटा घट्ट		३० हजार		जमीन पुरेको	५ परिवार
८	२०६३ भदौ	सिमपानी खोला, टाकुरा, घट्टेखोला ।	-	-	५० लाख(जमिन) ।	१ जनाको मृत्यु	२०००० व.मी.	५० परिवार

	२०७४ भदौ	हुसीखोला ।	-		२० लाख(जमिन) ।	-	५००० व.मी.	२० परिवार
	२०७८ असोज	छहरे खोला,सिपाल खोला, घट्टेखोला, सिमपानी खोला,सिम्ली खोला ।	१ वटा कुखुरा फर्म,३००० मी. खानेपानी पाइप,१००० मी. सिंचाइ पाइपमा क्षति ।		४० लाख (जमीन) २ लाख (खानेपानी पाइप),२लाख(सिंचाइ पाइप),२ लाख (कुखुरा फर्म)	-	२००० व.मी.	२० परिवार
९	२०५४ भदौ	तड,टोटके ।	२ घर	-	५ लाख (घर),५५ लाख (जमिन),१० हजार (२ गोरु) ।	-	५००० व.मी.	२१ परिवार
	२०७२ भदौ	स्यालिबोट,खाम्हाले,खाति गाडा ।	मध्यपहाडी राजमार्ग ३५ मिटर बगाएको ।		२४ लाख (जमिन) ।	-	१६०० व.मी.	१२ परिवार
	२०७६ भदौ	रातापहर,गैरखर्क,बाघमारे,डलसिंगे ।	१ वटा घर,शिव प्रा.वि.को खेलमैदान,२५ मीटर पक्कि कुलोमा क्षति ।		५ लाख (घर),२० लाख (विद्यालय), ७० लाख (जमिन) ।	-	४१०० व.मी.	३३ परिवार
				-		-		
१०	२०६४ भदौ	अर्माडाडा,ब्राब्रेखोला,घन्ठाना,अमलटोकुरा,ज्युलाटो	२ घर पुरेको,सरस्वती मा.वि.को खेलमैदान,५ वटा खानेपानी योजना,४ वटा घट्टे ।	-	३ लाख (घर),९० लाख (जमिन), २ लाख ५० हजार (विद्यालयको खेल मैदान), ५ लाख	-	३०००० व.मी.	४० परिवार

			ल ।			खानेपानी योजना), २ लाख (घट्ट) ।			
	११	२०७४ वैशाख	खालीखोलाव गर, काफलबोट, घट्टेखोला	१ घर ३ वटा घट्ट		२३ लाख	४ जना घाइते		७ परिवार
		२०७७ भदौ	बाघखोर	१ विद्यालयमा आसिक क्षति		१२ लाख		१५ व.मी. जमीन	३ परिवार
बाढी	१	२०५१ भदौ	भण्डारवन	१५ घर र ४ वटा घट्टमा क्षति		५ लाख २५ हजार		१८०० व.मी. जमीन	१५ परिवार
		२०५२ साउन	चाइनाबगर	५ वटा घर र गा.वि.स. भवन		४ लाख			५ परिवार
		२०५५	चाइनाबगर			२० मुरी अन्नवाली (२ लाख)			४५ परिवार
		२०७५	चाइनाबगर	१ घर र सौचालय		घर र सौचालय (८ लाख),खेत(३० लाख)		१५०० व.मी. खेत	४ परिवार

	२०७६	रजेला/बाउ नीखेत			जमीन र अन्न ६० लाख		१५००० व.मी जमिन	८ परिवार	
२	२०६८ असार	सिस्नेखोला			१० लाख	-	५६४० व.मी	३ परिवार	
	२०७५ साउन	कल्लेघारी,ब गरखेत			५२ लाख		२९,३३० व.मी	२३ परिवार	
	२०७६ साउन	नरखोला			६ लाख	-	२८२० व.मी	२ परिवार	
३	२०५४ असार	बेलटापु, पिरेतरा, ज्यामिरे ज्युला,बैरैनी तरा,गरायला ज्युला,(सानिभेरी)	३० वटा घर बगाएको,सुर्योदय मा.वि.को भवन र खेलमैदान बगाएको,तत्का लिन गा.वि.स. भवन बगाएको ।	अस्थाइ टहरामा बस्नुपरेको ।	-९० लाख (घर/जमिन) -२ लाख १० हजार (३० वटा गाई,भैसी)	-	४० हजार बर्गमिटर	५०	
	२०५८ भदौ	पुतलीबगर, धर्सुबगर, छेलनतारा, रातापहर, लादेकुना, गुमखोला, सिस्ने ओढार, लामीद्वाली, लिउरेपारी, गरायला ज्युला(देउता खोला)	-	-	-१ लाख ५० हजार (१५ वटा घट्ट) -८० लाख (जमिन)	-	३० हजार व.मी.	२० परिवार	
	२०७८ भदौ १२	गुमखोला, सिस्ने ओढार,	२ वटा घर बगाएको,११ वटा खानेपानी योजनामा पूर्ण क्षति,५ वटा सिंचाइ	-	- १० लाख (१ वटा पानी मिल)	२ जनाको मृत्यु ।	५ हजार व.मी.	१५ परिवार	

		गरायला जिउला	कुलोमा क्षति ।		- ५० लाख (जमिन) - ४० हजार (४ वटा घट्ट)			
४	२०६० साउन	सोताबगर, मुसेखोला, गारछाल्ला	१वटा घर	-	६ लाख	-	२५०० व.मी. जमिन	१४ परिवार
	२०७९ असोज	चाख्लीमेला(भेरी खोला)	४ वटा घर,४ वटा घट्ट		२० लाख			१० परिवार
५	२०६३ साउन	घापाघार, भित्रखोला, घट्टेतारा, पेदाखोला, टोटके खोला, निगालपानी	-	-	१५ लाख(जमिन) ७ लाख ५० हजार (१५ वटा घट्ट) ।	-	२००० व.मी.	२०० परिवार
	२०७७ भदौ	घट्टेतारा	१ वटा घर बगाएको	-	७ लाख (घर जग्गा) ।	-	५०० व.मी.	२० परिवार
६	२०५४ भदौ	पातेखोला, मौवारुख, मुरीगाड, तल्लो थाकलघारा, ज्यामीतरा, रुन्या, जोगिनीतरा, दुले बगर (देउताखोला, जोगिनी खोला)	१ वटा घर र पसल ।	-	४लाख(घर र पसल),१ करोड ५०लाख (जग्गा)		९००० व.मी.	३५ परिवार

		२०५७ भदौ	जेठकटेरी, छहरा	१८ वटा घट्ट,५ वटा काठेपुल बगाएको ।	-	९लाख(१८ वटा घट्ट)१लाख २५ हजार(काठेपुल)	-	-	१८ परिवार
		२०६७ साउन	तुसारे खोला	२ वटा खानेपानी ट्याङ्की,१००० मी.पाइप बगाएको ।	-	२ लाख (ट्याङ्की) ५५ हजार (पाइप)	-	-	६० परिवार
		२०७८ भदौ	नयाखर्क, कमारेकोट, विजयपर, घौसेनी, डाडडुगो, जुगेपानी, छहरा, खेतगाउँ, रिट्टनाखोला, धनेखोला	१३ वटा मुहान,१३ वटा खानेपानी ट्याङ्की,२३ ०० मी.पाइप बगाएको ।	-	६ लाख ५० हजार (ट्याङ्की) १लाख ८४ हजार (पाइप),२ लाख (घट्ट),१५ लाख (जग्गा)१५ हजार (सुन्तला विरुवा)	-	३००० व.मी.	१०० परिवार
	९	२०५५ साउन	सोतावगर, सुलीहाले, समैजा, खारखोला ।	१ वटा गोठ ।	-	१६ करोड ५० लाख(जमिन) ७ लाख ५० हजार (१५ वटा घट्ट) ।	-	३३००० व.मी.	६० परिवार
		२०७९ असोज	सोतावगर, कुइरेखोला ।	१ वटा मिल,१०० मी. खानेपानी पाइप बगाएको	-	३० लाख (जमिन),१ लाख (मिल),१० हजार (पाइप) ।	-	३००० व.मी.	१३ परिवार
हावाहुरी	१	२०६७ वैशाख	वडाभेरी	२५ घरको छाना उडाएको,गाविस भवनको छाना उडाएको	-	२० लाख	-	-	-२५ परिवार
		२०७५ असार	वडाभेरी	२ वटा विद्यालयको छाना उडाएको	-	विद्यालय (२ लाख) मकै २०० मुरी(४ लाख)	-	-	४० परिवार
	२	२०५५	वडाभेरी		-	गहुँ ४५० मुरी(४ लाख)	-	-	१५०

	वैशाख							परिवार
	२०७६ साउन	वडाभरी			मकैवाली नष्ट (१९ लाख ५० हजार)			१९८ परिवार
	प्रत्येक बर्ष	वडाभरी			अन्नवालीमा नोकसानी			२०० परिवार
३	२०५५ साउन	गरायला, अध्याचौर, भलाचौर, तिमिले, ज्यामिरे	१० वटा घरको छाना फालेको ।	-	८ लाख (घर) ७ लाख ५० हजार (५००० मुरी मकैवाली)	-	-	१० परिवार
	२०६६ साउन	बेलटापु	सुर्योदय मा.वि.को छाना उडाएको ।	-	५ लाख	-	-	-
४	२०६५ चैत्र	वडाभरी(टुरा, चल्लीमेला, राम्री	१५०घर र १ वटा विद्यालयको छाना उडाएको	-	१७ लाख	-	-	१५० घरधुरी
	२०७९ साउन	वडाभरी			४५० मुरी मकै (१२ लाख)			३५० परिवार
५	२०५८ वैशाख, जेठ	मेलचौर, घामताप्ने, घापाघार, गुलचौर हाँसु	५० वटा घर र ४ वटा विद्यालयको छाना फालेको ।	-	५ लाख ५० हजार (घर), ५ लाख (विद्यालय), ५० हजार (तत्कालिन गा.वि.स. भवन) ।	-	-	५० परिवार
	२०८० साउन	वडाभरी	-	-	९६ लाख (३२०० मुरी मकैवाली) ।	-	-	४०० परिवार
६	२०५६ साउन	वडाभरी	२२ घर र ४ वटा विद्यालयको छाना उडाएको ।	-	४ लाख (घर) ४ लाख (विद्यालय), ३० हजार (१ भैसी र २ वटा गाइ			२२ परिवार

					मरेको),६० हजार (मकै १०० मुरी नोक्सान)			
	२०६४ वैशाख	वडाभरी	५० घर र १ वटा विद्यालयको छाना उडाएको ।	-	४०लाख(घर)१लाख ५० हजार(विद्यालय)			५० परिवार
	२०६८ साउन	वडाभरी	१५ घरको छाना उडाएको ।	-	१५लाख (घर)४लाख १ लाख ६० हजार (मकै २०० मुरी नोक्सान)			१५ परिवार
	२०७४ भदौ	वडाभरी	६० घर र ४वटा विद्यालय र २वटा सौचालयको छाना उडाएको ।	-	७२लाख (घर)४लाख (विद्यालय),५ लाख (मकै ५०० मुरी नोक्सान) ।			६० परिवार
	२०७७ वैशाख	वडाभरी	४५ घर र १वटा विद्यालयको छाना उडाएको	-	५८ लाख (घर)४लाख (विद्यालय),४ लाख (फलफुल) ।			४५ परिवार
	२०८० भदौ	वडाभरी	-	-	९०० मुरी मकै(२५ लाख)			२१२ परिवार
७	२०७९ साउन	वडाभरी		-	२५०मुरी मकै नोक्सान (७ लाख ५० हजार)	-	-	२५० परिवार
८	२०६७ चैत	वडाभरी ।	१०० वटा घर र ३ वटा विद्यालयको छाना फालेको ।	-	३ लाख (घर),२ लाख (विद्यालय) ।	-	-	१०० परिवार
	२०७७ साउन	वडाभरी ।	-	-	२५ लाख (१००० क्विन्टल मकै) ।	-	-	२०० परिवार
९	२०५७ वैशाख	हासिवाड, खातिगाडा, टोटके, छेलोहान्ने तड,	१०० वटा घर र जनप्रिय मा.वि.को छाना फालेको ।	-	२० लाख (घर),७० हजार (विद्यालय),१० लाख (अन्न फलफुल) ।	-	-	१०० परिवार

		चोत्रोलोटे, गोरुमारे, धैरेनी, मगर राइजा, राइजा, घरेली						
	२०७० चैत	हासिवाड, खातिगाडा, टोदके, छेलोहान्ने, तड, चोत्रोलोटे, गोरुमारे, धैरेनी, मगर राइजा, राइजा, घरेली	२०० वटा घर र शिव प्रा.वि.को छाना फालेको ।	-	४० लाख (घर), १ लाख (विद्यालय) ।	-	-	२०० परिवार
	२०७७ जेठ	हासिवाड, खातिगाडा, टोदके, छेलोहान्ने, तड, चोत्रोलोटे, गोरुमारे, धैरेनी, मगर राइजा, राइजा, घरेली	१५० वटा घरको छाना फालेको ।		४५ लाख (घर) ।			१५० परिवार
१०	२०५१ जेठ	वडाभेरी	१५ वटा घर र २ वटा विद्यालयको छाना फालेको ।	-	१ लाख ५० हजार (घर), ६० हजार (विद्यालय) ।	-	-	१५ परिवार

		२०६३ वैशाख	वडाभेरी	५० वटा घर र ३ वटा विद्यालयको छाना फालेको ।	-	५ लाख (घर), ३ लाख (विद्यालय) ।	-	५० परिवार	
		२०८० वैशाख	ज्युलाटोल ।	१ वटा घरको छाना फालेको ।		१५ हजार (घर) ।		१ परिवार	
	११	२०६६ चैत्र	वडाभेरी	५० घर र २ वटा विद्यालयको छाना उडाएको		घर(२० लाख), विद्यालय(५ लाख) २०० मुरी गहुँवालीमा क्षति(६ लाख)	२ जना घाइते	२०० परिवार	
		२०७५ साउन	वडाभेरी	१० घरको छाना उडाएको		घर(३ लाख), मकै २०० मुरी(१२ लाख)		२०० परिवार	
आगलागी	१	२०७७ बेशाख	बुकिचौर			सुन्तला टिमुर (२ लाख)		१५ परिवार	
		२०८१ वैशाख	कामीडेरा, टा उके लेक			पाइप १ कि.मी (१ लाख)			
	२	२०५६ वैशाख	बन्साडाडा	दार काटेको					१ परिवार
		२०६८ चैत	बन्साडाडा	२ वटा घर			घर र मैसी १, गोरु १ (१० लाख)		२ परिवार
		२०७२ चैत	गिठाकोट	१ वटा घर			घर र अन्न, कपडा (३ लाख)		१ परिवार
		२०७७ फागुन	परियार टोल	१ वटा घर			घर र अन्न, कपडा (२ लाख)		१ परिवार
		२०७८ चैत	चारा	१ वटा घर			घर र भैसी १ (२ लाख ५० हजार)		१ परिवार

	२०८१ वैशाख	बसन्डाडा, चारा	३ कि.मी. पाइप				जंगलमा खागलागी	
३	२०५५ वैशाख	नायाखोला, डाडाइ पोखरी, कालाकोब्रा	५ वटा घर जलेको ।	-	२५ लाख	-	जंगलमा आगलागी	५ परिवार
	२०८० वैशाख	ज्यामिरे गाउँ, जिउला	२ वटा घर जलेको ।	-	१५ लाख	-	-	२ परिवार
	२०८१ वैशाख	नायाखोला	२ वटा घर जलेको, ३००० मी. खानेपानी पाइप र १८०० मी. सिंचाइ पाइप जलेको ।	-	४५ लाख	-	-	२ परिवार
४	२०७२ जेठ	टुरा	४ घर र घरको धनमाल		२० लाख	२ जना पोलिएको		४ परिवार
	२०८१ वैशाख	टुरा बाधापानी	३ घर र घरको धनमाल, खानेपानी पाइप १० कि.मी. त्रिजुलीको पाइप ३०० मी. र सिंचाइ पाइप ४०० मी. जलेको		१२ लाख			३ परिवार
५	प्रत्येक वर्ष, २०७९ मंसिर	गालेचौर	१ वटा घर जलेको ।	-	७ लाख(घर) ।	-	-	१ परिवार
	२०८१ वैशाख	घ्युदुङ्गा	२ वटा घर जलेको ।	-	१० लाख(घर)	-	-	२ परिवार
६	२०७२ वैशाख	कोट, तल्लाखर्क, वजेनी	१७ गोठ जलेको ।	-	१०लाख २० हजार (गोठ),	-	-	१७ परिवार

	२०७४ वैशाख	सल्लिचौर, सल्लेरी	८ वटा घर जलेको ।	-	४० लाख (घर), ३२ हजार (बाखा ४), ५ हजार (भेडा १)	-	-	८ परिवार
	२०७९ चैत्र	तल्लाखर्क, बजेनी	-	-	१ लाख ५० हजार (वन चर्न गएका बाखा)	-	जंगलमा आगलागी	१ परिवार
	२०८१ वैशाख	बजेनी, सल्लिचौर	२ वटा घर, ८ वटा गोठ जलेको ।	-	२० लाख (घर), ८ लाख (गोठ), २० हजार (६० वटा सुन्तलाको बोट)	-	-	१० परिवार
७	२०७७ वैशाख	सहरे	१ घर र घरको सामान ।	-	३ लाख	-	-	१ परिवार
	२०८० वैशाख	ठुलालेक	खानेपानी पाइप ७०० मी. जलेको ।	-	ओखर बेर्ना २००, कागति बेर्ना १०० (२ लाख १० हजार)	-	-	३० परिवार
८	२०६४ वैशाख	बुदबुदे टाकुरी, विष्णु	४ वटा घर जलेको ।	-	८ लाख (घर) ।	-	-	४ परिवार
	२०७८ चैत	पधेरा, छहरा, पातल	२३०० मी. खानेपानी पाइप जलेको ।	-	१ लाख ७० हजार (पाइप) ।	-	-	
९	२०५३ चैत	घरेली	२ वटा घर जलेको ।	-	१ लाख ६० हजार (घर) ।	-	-	२ परिवार
	२०५६ जेठ	मगरराइजा	९ वटा घर जलेको ।	-	१८ लाख ५० हजार (घर), ३२ हजार (भैसी २, कुखुरा ६०) ।	-	-	९ परिवार
	२०५९ चैत	डलसिंगे, सालडाडा, गौरा, गेललागे, गोरुमारे	७ वटा घर जलेको ।	-	१५ लाख (घर) ।	-	-	७ परिवार

		२०७३ जेठ	चौत्रोलोटे	२ वटा घर जलेको ।	-	३ लाख २० हजार (घर), २८ हजार (वाखा ४) ।	-	-	२ परिवार
		२०८१ वैशाख	खातिगाडा	४०० मी. पाइप जलेको		४४ हजार			
	१०	२०५१ माघ	चिन्तु	३ वटा घर जलेको ।	-	६ लाख (घर) ।	-	-	३ परिवार
		२०५८ वैशाख	अर्माडाडा	६ वटा घर जलेको ।	-	१२ लाख (घर), ८ हजार (कुखुरा ४०) ।	-	-	६ परिवार
		२०६४ चैत	गौरा सामुदायिक वन	१८०० मी. खानेपानी पाइप ।	-	१ लाख (पाइप) ।	-	-	-
		२०८१ वैशाख	सार्कि मारेको पेदा, अर्माडाडा	४०० मी. खानेपानी पाइप ।	-	२४ हजार (पाइप) ।	-	-	-
	११	२०५६ चैत	खालीखोला	१ वटा घर जलेको ।		१० लाख			१ परिवार
		२०७२ माघ	काँडा	१ वटा घर जलेको ।		५ लाख			१ परिवार
		२०८० भदौ	सानालेक	१ वटा घर जलेको ।		५ लाख			१ परिवार
		२०८१ वैशाख	आरुवोट	१ वटा घर जलेको, ४ कि. मी. खानेपानी पाइप ।		घर, पाइप, सामान (९ लाख)	१ जना घाइते		१ परिवार
कोभिड (महामारी)	१	२०५६	पक्रैया	-	-	-	५ जनाको मृत्यु	-	५ परिवार
		२०६५	जंगलगाउँ, भण्डारवन				१ जनाको मृत्यु	-	१ परिवार
	२	२०५५	बसन्डाडा	-	-		१ जनाको	-	१ परिवार

						मृत्यु		
	२०७६	वडाभेरी				१ जनाको मृत्यु, ५०० संक्रमित	-	१ परिवार
३	२०७७, २०७८	वडाभेरी	-	-	-	१० जनाको मृत्यु	-	१० परिवार
	२०८१ वैशाख	भलाचौर	-	-	-	१ जनाको मृत्यु	-	१ परिवार
४	२०५४ साउन	खलचौर (भाडा पखाला)	-	-	-	५ जनाको मृत्यु	-	५ परिवार
	२०७८	वडाभेरी (कोभिड)		२०० जना क्वारेन्टाइनमा बसेको				
७	२०५५ भदौ	सहरे (भाडा पखाला)	-	-	-	३ जनाको मृत्यु	-	३ परिवार
	२०७८	वडाभेरी (कोभिड)		२०० जना क्वारेन्टाइनमा बस्नु परेको				
१०	२०७६	वडाभेरी				१ जनाको मृत्यु ।		१ परिवार
११	२०६६	वडाभेरी (भाडा पखाला)				१ जनाको मृत्यु, ५० जना संक्रमित ।		१ परिवार

		२०७६	वडाभरी (कोभिड)				१ जनाको मृत्यु १०० जना संक्रमित	१ परिवार
बन्यजन्तु	२	२०७० देखि प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	-बर्षेनी १० लाख (५०० मुरी मकै, गहुँ)	-	७०० परिवार
	३	२०७० देखि प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	-बर्षेनी २० लाख (१००० मुरी मकै, गहुँ)	-	७०० परिवार
	४	२०७० देखि प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	-बर्षेनी २० लाख (मकै ९०० मुरी गहुँ ५०० मुरी, आलु २० क्वि.) ३० लाख	-	४५० परिवार
	५	२०७५ देखि प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	-बर्षेनी २० लाख (मकै, गहुँ, आलु) ।	-	६०० परिवार
	६	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-		१० लाख वर्षेनी (मकै, गहुँ, आलु, पिडालु, तरकारीवालीमा नोक्सान	-	२०० परिवार
	७	२०७० देखि	वडाभरी	-	-	-बर्षेनी २० लाख (मकै ५०० मुरी गहुँ २००	-	२५०

		प्रत्येक वर्ष				मुरी, आलु २०० क्वि.) २७ लाख			परिवार
	८	२०७० देखि प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	-बर्षेनी २० लाख (मकै ३०० मुरी गहुँ २०० मुरी, आलु २०० क्वि.) २० लाख	-	-	२०० परिवार
	९	२०६० देखि प्रत्येक वर्ष	वडाभरी (बाँदर, दुम्सी, रतुवा, स्याल)	-	-	बर्षेनी २० लाख - अन्न,फलफुल, तरकारी) ।	-	-	४०० परिवार
	१०	२०६३ देखि प्रत्येक वर्ष	वडाभरी (बाँदर,दुम्सी,) ।	-	-	बर्षेनी २० लाख - अन्न,फलफुल, तरकारी) ।	-	-	३०० परिवार
	११	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी			मकै,गहुँ २०० मुरी,आलु तरकारी ५० क्वि.(१० लाख)			५५० परिवार
बालीनाली मा रोग किरा	१	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी			मकै २५० मुरी,गहु २०० मुरी, तरकारी (३३ लाख			३५० परिवार
	२	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी			मकै २५० मुरी,गहु १५० मुरी, तरकारी (२५ लाख		३५० परिवार	३५० परिवार
	३	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	८ लाख (२०० मुरी मकै),२ लाख (५० क्वि. तरकारी) ,४ लाख (१०० क्वि.आलु)	-	-	१५० परिवार
	४	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	(४०० मुरी मकै), तरकारी , क्वि.आलु (१० लाख	-	-	४५० परिवार

	५	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	४५०मुरी मकै, तरकारी ,आलु(१५ लाख)	-	-	१५० परिवार
	७	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	२० लाख (मकै, तरकारी ,आलु)	-	-	२५० परिवार
	८	२०७२ साल देखि प्रत्येक वर्ष	वडाभरी (फौजी, सलह, रातोकमीलो, फट्याङ्गा किरा)	-	-	बर्षेनी १५ लाख - गहुँ,मकै,जौ,तरकारी,आलु ,काका,फलफुल(सुन्तला) ।	-	-	३७८ परिवार
	९	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी (फौजी किरा)	-	-	बर्षेनी ३० लाख - अन्न,फलफुल, तरकारी र बिउ) ।	-	-	३०० परिवार
	१०	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी (फौजी किरा)	-	-	बर्षेनी १० लाख - अन्न,फलफुल, तरकारी र बिउ) ।	-	-	२०० परिवार
	११	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	बर्षेनी १५ लाख - अन्न,फलफुल, तरकारी र बिउ) ।	-	-	३०० परिवार
चट्याङ	१	२०६७ पुष	जंगलगाउँ	५ घरमा क्षति		घर २ लाख,१ भैसी ५० हजार१ बाखा १० हजार	१ जानाको मृत्यु		५ परिवार
		२०६८ फागुन	पक्रैया	१ घरमा क्षति		घर १ ,राङ्गा १ (१ लाख)			१ परिवार
		२०७५	वडामा			१ वटा भैसी मरेको (५० हजार			१ परिवार
		२०८० वैशाख	बुकिचौर	१ घर,१ गोठ र ४ वटा सोलारमा क्षति		१ लाख ५० हजार			१ परिवार

२	२०७६ साउन	गिठाकोट जिउला	२ घरमा क्षति ,सोलार ,भाडाकुडा		१ लाख	१ जना घाइते		२ परिवार
	२०७७ साउन	घर्तिगाउँ	१ घरमा क्षति		५० हजार			१ परिवार
	२०७८ भदौ	सागिने	१ घरमा क्षति		५० हजार			१ परिवार
४	२०६५ जेठ	टुरा बाघापानी	१ घरमा क्षति		१ भैसी, १ गोरु मरेको (१ लाख)	२ जनाको मृत्यु, २ जना घाइते		१ परिवार
	२०६९ जेठ	टुरा बाघापानी	१ घरमा क्षति		घर जलेको, २ भैसी मरेको (१० लाख)	२ जना घाइते		१ परिवार
	२०७८ जेठ	टुरा बाघापानी	१ घरमा क्षति		घर जलेको (५ लाख)	१ जना बालकको मृत्यु		१ परिवार
५	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	४,५ घर बर्षेनी	-	१० लाख ।	४ जनाको मृत्यु	-	१० परिवार
६	प्रत्येक वर्ष	कोटगाउँ	-		२ लाख (भैसी र बाखा)	-	-	२ परिवार
७	२०५९	खलटाकुरी	१ घरमा क्षति		४ वटा भैसी, २ वटा बाखा मरेको(४० हजार)			१ परिवार
	२०५४	काप्रेगौरा, जैदाने	२ घरमा क्षति		१ वटा भैसी, २ वटा भेडा र ५ वटा कुखुरा मरेको(६० हजार)			२ परिवार
८	२०६५ जेठ	विप्रे,लामाङ डाडा,डलसिंगे ।	४ वटा घर	-	२ लाख (घर) ,९० हजार (भैसी १,बाखा ४) ।	४ जना घाइते	-	४ परिवार
	२०७८ जेठ	विप्रे,	१ घर,लिफ्ट खानेपानीको		५० हजार(घर), १५			१ परिवार

		लामाडाडा, डलसिंगे ।	सोलार र मोटर ।		लाख (खानेपानी)			
९	प्रत्येक वर्ष	वडाको लेक क्षेत्र	४,५ घर बर्षेनी	-	घर,पशुचौपाया ५ लाख ।	-		५ परिवार
१०	२०५२ चैत	अर्माडाडा	३ वटा घर ।	-	३० हजार (घर),६० हजार (भैसी २) ।	-	-	३ परिवार
	२०६३ असार	तिमिले	२ वटा घर ।	-	२० हजार (घर) ।	१ जनाको मृत्यु ।	-	२ परिवार
	२०७२ वैशाख	तिमिले	३ वटा घर र सोलार ।	-	१ लाख ५० हजार (घर र सोलार) ।	१ जनाको मृत्यु ।	-	३ परिवार
	२०७४ वैशाख	भर्रापौरी	२ वटा घर र सोलार ।	-	२ लाख (घर र सोलार) ।	१ जनाको मृत्यु ।	-	२ परिवार
	२०७६ चैत	चिन्तु	१ वटा घर र सोलार ।	-	१ लाख (घर र सोलार) ।	१ जना घाइते ।	-	१ परिवार
	२०८०	पोखरा	२ वटा घर र सोलार ।	-	२ लाख (घर र सोलार),८० हजार (भैसी १) ।	-	-	२ परिवार
११	२०७२ जेठ	पोखरी, लगनचौर, सानालेक, सादनकाशी, काँडा	२ वटा घर जलेको ।		घर(१५ लाख),भैसी (१लाख)			२ परिवार
	२०७९ जेठ	पोखरी, लगनचौर, सानालेक, सादनकाशी, काँडा	३ वटा सोलार जलेको ।		गोरु मरेको (२० हजार)र सोलार(३० हजार)			३ परिवार

खडेरी	३	२०६६	वडाभरी	-	अन्न संकट	१० लाख (२००० मुरी गहुवाली)	-	-	६०० परिवार
		२०८०	वडाभरी	-	अन्न संकट	२० लाख (३००० मुरी गहुवाली)	-	-	७०० परिवार
	५	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	अन्न संकट	२० लाख (अन्नुवाली) प्रत्येक वर्ष ।	-	-	३०० परिवार
	९	प्रत्येक वर्ष	वडाको लेक क्षेत्र	-	अन्न संकट	१० लाख (अन्नुवाली) प्रत्येक वर्ष ।	-	-	१५० परिवार
	१०	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	अन्न संकट	२० लाख (अन्नुवाली) प्रत्येक वर्ष ।	-	-	३०० परिवार
	११	२०७८ असोज	धनारा, पोखरा, सादनकोशी, सिलिपाँखा, काँडा	-		गहुँ ९,०० मुरी(३५ लाख)			३०० परिवार
		२०८० मंसिर	धनारा, पोखरा, सादनकोशी, सिलिपाँखा, काँडा	-		आलु,तरकारी १०० क्विन्टल(२ लाख)			३०० परिवार
असिना पानी	२	२०५० वैशाख	वडाभरी	-		गहुवाली नष्ट (५ लाख)			१०० परिवार
		२०५५ वैशाख	वडाभरी	-		गहुवाली नष्ट (५ लाख)			१०० परिवार
	३	२०७२	असिना वडाभरी, हिमपात	-	-	१५ लाख (१००० मुरी मकैवाली) ८ लाख(४०० मुरी	-	-	२०० परिवार

		कमैदे			गहुँवाली)			
	५	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	-	१५ लाख -अन्न, तरकारी, फलफुल) ८ लाख(४०० मुरी गहुँवाली)	-	३०० परिवार
	६	२०६३ असोज, चैत	देउताखोला	-		४० हजार(२० मुरी धान),३ लाख (१०० मुरी गहुँ),१ लाख -फलफुल)	१ जनाको मृत्यु	४० परिवार
		२०७८ असोज र प्रत्येक वर्ष	पातेचौर र वडा भरी	-		७० हजार (३५ मुरी धान)	-	२० परिवार
	८	प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	-	अन्न संकट	१० लाख (अन्नुवाली) प्रत्येक वर्ष ।	-	३७८ परिवार
	९	२०६८	टोदके, छेलोहान्ने, सालडाडा, घरेली, खातिकाडा			अन्नुवालीमा नोक्सानी (२५ लाख		१६० परिवार
	१०	२०७६	वडाभरी			३० लाख - अन्न,फलफुल, तरकारी) ।	-	३५० परिवार
सडक दुर्घटना	१	२०८० साउन	रजेला	-	-	-	१जनाको मृत्यु	१ परिवार
		२०८१ चैत	सोता				६ जना घाइते	
	९	२०८० जेठ	खारखोला				१ जाको मृत्यु २	

							जना घाइते		
	२०८०	खारखोला					१ जनाको मृत्यु, २ जना घाइते		

सानिभेरी गाउँपालिका

३.४ वडाको संकटासन्न विश्लेषण :

स्थानीय विपद् तथा जलवायू उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिकाले निर्दिष्ट गरेको संकटासन्नता स्तरिकरण विधिअनुसार तोकिएका सुचक हरुलाई आधार मानी विपद्को ऐतिहासीक समयरेखा को सुचना वाट आएका क्षतिको विश्लेषणगरी देहाय वमोजिम वडाहरुको संकटासन्नता विश्लेषण गरिएको छ । यसरी अंकभारको आधारमा उच्च, मध्यम र न्युन गरी तिन तहमा संकटासन्नता स्तरिकरण गरिएको छ । गाउँपालिकाको ११ वटै वडाहरु मध्यम जोखिममा रहेको पाइएको छ ।

तालिका ८ : वडा अनुसार संकटासन्नता स्तरिकरण

वडा नं.	मानविय क्षति	प्रभावित परिवार	घरको क्षति	आर्थिक क्षति	खेतीयोग्य भूमी र वन	सामाजिक क्षति	विगतमा भएका विपद्का घटनाक्रम	बालीलगाउने वाभिन्नयाउने समयमा आएको परिवर्तन	तापक्रममा आएको परिवर्तन	जोखिमले भविष्यमा पार्न सक्ने असर	श्रोतको उपलब्धता तथा पहुच	संस्थागत क्षमता	जनसंख्याको विश्लेषण	स्थानीयज्ञान, सीप, क्षमता र प्रविधी	जम्मा	स्तर
१	५०	५०	५०	५०	०	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३३	मध्यम
२	५०	५०	५०	५०	२	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३४	मध्यम
३	५०	५०	५०	५०	२	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३४	मध्यम
४	५०	५०	५०	५०	२	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३४	मध्यम
५	५०	५०	५०	५०	१	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३३	मध्यम
६	२	५०	५०	५०	१	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	२९	मध्यम
७	४	५०	५०	५०	१	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३१	मध्यम
८	२	५०	५०	५०	१	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	२९	मध्यम
९	२	५०	५०	५०	१	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३०	मध्यम
१०	५६	५०	५०	५०	१	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३३	मध्यम
११	४	५०	५०	५०	१	१	५०	२	२	२	५०	१	१	२	३१	मध्यम

स्पष्टिकरण :

क्र.स.	अड्कभार	स्तर
१	३८ भन्दा माथी अड्कभार	उच्च सड्कटासन्न
२	२४ देखि ३८ सम्म अड्कभार	मध्यम सड्कटासन्न
३	२३ भन्दा कम अड्कभार	न्युन सड्कटासन्न

सानेभरी गाउँपालिका

३.५ पात्रोहरु (प्रकोपपात्रो, मौसम पात्रो र वाली र पात्रो) :

वडावाट संकलन गरिएको सूचना तथा गाउँपालिका स्तरमा गरिएको छलफलका आधारमा प्रकोप पात्रो, मौसमी पात्रो र वाली पात्रो तयार गरिएको छ । विभिन्न प्रकोपले कुन कुन महिनामा मानिसहरु बढी संकटासन्न हुन्छन् भन्ने प्रकोप पात्रो ले देखाउँदछ । त्यसैगरी मौसमी पात्रोको विश्लेषण वाट करिव ३० वर्ष र अहिले मौसममा आएको परिवर्तन लाइ देखाउछ । वाली पात्रोले वालीहरु लगाउने र भित्राउने समयमा आएको परिवर्तन लाइ देखाउछ । पात्रो हरुको विश्लेषण वाट विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा पूर्वतयारी, अल्पीकरण र रोकथाम र जलवायु अनुकुलनका के कस्ता कार्यक्रम कहिल गर्ने भनेर योजना बनाउन सहयोग पुग्दछ यसै कुन मौसममा कुन प्रकारको खेती लगाउने भन्नेमा समेत सहयोगी हुन्छ ।

तालिका ९ : प्रकोप पात्रो

महिना		बैसाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
प्रकोप	३० वर्ष												
भुकम्प	पहिले												
	अहिले												
बाढी/पहिरो	पहिले												
	अहिले												
आगलागी	पहिले												
	अहिले												
हावाहुरी	पहिले												
	अहिले												
असिना	पहिले												
	अहिले												
बन्यजन्तु	पहिले												
	अहिले												
खडेरी	पहिले												
	अहिले												
महामारी	पहिले												
	अहिले												
चट्याड	पहिले												
	अहिले												
रोग किरा	पहिले												
	अहिले												
सडक दुर्घटना	पहिले												
	अहिले												

तालिका १० : मौसम पात्रो

महिना	३० वर्ष	बौसाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	आश्वीन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
मौसम	३० वर्ष												
मनसुन वर्षा	पहिले												
	अहिले												
हिउदे वर्षा	पहिले												
	अहिले												
गर्मी समय	पहिले												
	अहिले												
जाडो समय	पहिले												
	अहिले												

तालिका ११ : बाली पात्रो

महिना	३० वर्ष	बैसाख	जेष्ठ	असार	श्रावण	भाद्र	आश्वीन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फाल्गुण	चैत्र
वाली	३० वर्ष												
धान रोप्ने	पहिले												
	अहिले												
धान भित्रयाउने	पहिले												
	अहिले												
गहुँछर्ने	पहिले												
	अहिले												
गहुँ भित्रयाउने	पहिले												
	अहिले												
मकै रोप्ने	पहिले												
	अहिले												
मकै भित्राउने	पहिले												
	अहिले												
आलु रोप्ने	पहिले												
	अहिले												
आलु भित्राउने	पहिले												
	अहिले												

पात्रो हरुमा छलफलका क्रममा विगत ३० वर्ष देखि हालसम्म ठुलो परिवर्तन नदेखिए पनि सहभागीहरुको अनुभव तथा विश्लेषण का आधारमा निम्न परिवर्तन अनुभव गर्न गर्न सकिन्छ ।

- गर्मीको समय पहिला भन्दा वृद्धि भइरहेको र एक्कासी गर्मी बढ्ने गरेको छ ।
- मनसुनी वर्षा र हिउदे वर्षा हुने समयमा पनि परिवर्तन आएको छलफलवाट निश्कर्ष निस्केको थियो ।
- वर्षा हुने समय पनि पहिलाको तुलनामा कहिले बढि र कहिले कम हुने गरेको ।
- मुख्य जलवायु उत्पन्न प्रकोपहरु खडेरी, पहिरो र असिना, हिमपात पर्ने समयमा परिवर्तन देखिएको छ ।
- साथै अन्य प्रकोपहरु पनि पहिलेभन्दा बढी र दोहरीएको देखिन्छ ।
- खडेरी पनि पहिलेको तुलनामा धेरै बढि समय हुने गरेको छ

- चट्याङ्ग अहिले जुनसुकै बेलामा पर्ने र नोक्सान बढी गरेको छ ।
- जाडो हुने समयमावधिमा ठूलो परिवर्तन नरहे तापनि जाडोपनको मात्रा घटेको महसुस गरिएको छ ।
- त्यसै गरी हावाहुरी हुने समयमा पनि वृद्धि भएको पाईन्छ
- खडेरीले तथा हावहुरीले गर्दा आगलागी को प्रकोपलाई बढावा दिएको देखिन्छ ।
- वालि लगाउने समय पारम्पारिक रूपमै चलिआए पनि हाल यसको पाक्ने समय तथा लगाउने समयमा निरन्तरता रहेको पाईदैन

३.६ प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण :

गाउँपालिकाका वडाहरूमा विपद् वाट हुने क्षतिको कारण र असर विश्लेषण गर्न का लागि वृक्ष विश्लेषण विधिको माध्यमबाट कारण र असर का साथै संभावित समाधानका उपायहरू छुट्याउन लगाइएको थियो । यस गाउँपालिकामा हुने गरेका बहुप्रकोपहरू विपद्मा परिणत हुनुमा समुदायमा भएको ज्ञानको कमी, श्रोतको अभाव, भूवनावट, जलवायुको कारण रहेको छलफलका क्रममा पाइएको थियो । जसले गर्दा जनधनको क्षति, प्राकृतिक श्रोत नोक्सान हुने गरेको र हुने सम्भावना रहेको छ । विपद्वाट हुने क्षतिको कारणहरू, यसका असर र संभावित समाधानका उपायहरू वारे १२ वटा प्रकोपको समुदायसंग छलफलगर्दा निम्नअनुसार विश्लेषण रहेको छ ।

तालिका १२ : प्रकोपको कारण र असर विश्लेषण

क्र. सं.	विपद्को संभावित अवस्था	विपद् वाट हुने क्षती को कारण	असर	सम्भावित समाधानका उपायहरू
१	भूकम्प वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> ● कमजोर घर संरचना । ● जनचेतनाको कमी । ● पूर्वतयारीको कमी । ● भूकम्प प्रतिरोधि घर बनाउने निति कार्यान्वयन नहुनु । ● ठूला र अग्ला घर बनाउने होडवाजि देखासिकी । ● कमजोर र गुणस्तरहिन समाग्रिको प्रयोग हुनु । ● दक्ष कामदारको कमी । 	<ul style="list-style-type: none"> ● मानिसको मृत्यु अंगभंग । ● घरबास विहिन । ● गरीबी ,खान बस्नको अभाव । ● पशु चौपायाको मृत्यु । ● माहामारी । 	<ul style="list-style-type: none"> ● भूकम्प प्रतिरोधि संरचना निर्माण गर्ने । ● जनचेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने । ● पूर्वतयारी गर्ने । ● घर निर्माण निति तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने । ● भू वनावट हेरेर घर संरचना बनाउने ● गुणस्तरीय समाग्रिको प्रयोग गर्ने । ● दक्ष कामदार लाइ काम गर्न लगाउने तथा कामदारलाइ तालिम दिने ।
२	पहिरो वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> ● बनजंगल विनास । ● अब्यवस्थित सडक निर्माण । 	<ul style="list-style-type: none"> ● मानविय क्षति । ● आर्थिक क्षति र भौतिक संरचा भत्कनु । ● बाटोघाटो र खानेपानीका मुहानहरू मसिनु । ● खेतियोग्य जमिन मसिनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ● वृक्षारोपण गर्ने । ● जथाभावि सडक न खन्ने । ● भौतिक संरचना निर्माण गर्दा जमिनको भु वनावट र भौगोलिक वनावट हेरेर निर्माण गर्ने । ● तटबन्ध लगाउने ।
३	वाढी वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> ■ नदि, खोला किनार नजीक घर र वस्ती निर्माण गर्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ मानिसको मृत्यु हुनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ नदि,खोला नियन्त्रण गर्ने । ■ नदिखोला जथाभावी उत्खनन् नगर्ने ।

		<ul style="list-style-type: none"> ■ जोखिम स्थानमा तटबन्धन नहुनु । ■ जथाभावि नदि, खोला जन्य पदार्थ को जथाभावि उत्खनन । ■ नदि खोला छेउमा अव्यवस्थित बसोबास । ■ बाढी सम्बन्धि जनचेतनाको कमी । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ खेतियोग्य जमिन कटान हुनु । ■ घर तथा अन्य भौतिक क्षति हुनु । ■ बालबालिकाको पढाईमा असर पर्नु । ■ खानेपानीको अभाव । ■ गरिवि बढ्नु । ■ वसाइ सराइ । ■ विस्थापित हुनु । ■ बालीलालीमा क्षति । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ नदिखोला नजिक घर निर्माण नगर्ने । ■ खोला किनारमा वृक्षा रोपण गर्ने । ■ खोलामा ग्याविन लगाई तटबन्धन गर्ने । ■ खोलाको छेउछाउबाट ढुङ्गा ननिकाल्ने । ■ खोलाको बहाव नियन्त्रण गर्ने । ■ बाढीको जोखिम क्षेत्रमा घर घर नबनाउने ।
४	आगलागी वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> ● जनचेतनाको कमी । ● खुला चरी चरनको कारण । ● बालबच्चाको लापरवाहीका कारण । ● जथाभावी आगो प्रयोग । ● हावाहुरी । ● लापरवाही । 	<ul style="list-style-type: none"> ● घर गोठ जल्ने । ● पशु चौपाया जल्ने । ● सम्पति जल्ने । ● मानिस मर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> ● खरको छााना हटाउने । ● सलाई लाईटर टाढा राख्ने । ● घास दाउरा घर भन्दा टाढा राख्ने ● सुरक्षित चुलो निर्माण । ● जथाभावी वनमा आगो नलगाउने । ● बालबालिकाबाट सलाई लाईटर टाढा राख्ने । ● आगलागी बारे चेतना मूलक कार्यक्रम गर्ने । ● जंगलमा अग्नी रेख निर्माण गर्ने । ● अग्नेको निभाउने(छाप्ने) । ● घना बस्ती भएको ठाउमा पोखरी बनाउने । ● चुरोट/विडीका ठूटा जथाभावी नफाल्ने ● विद्युतिय उपकरण ठिकठाक राख्ने ।
५	हावाहुरी वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> ● कमजोर घरका छााना । ● जस्ताले छाएका विद्यालय । ● भौगोलीक वनावट । ● मौसम परिवर्तन । 	<ul style="list-style-type: none"> ● मानविय क्षती । ● आगलागी हुन सक्ने । ● घरको छााना उडाउने । ● बालबालिकालाई चोटपटक लाग्ने । ● फलफुल खेतीमा नोक्सान । ● विद्यालयको छााना उडाउने । ● रुखविरुवा ढाल्ने । ● विद्युतलाइनमा 	<ul style="list-style-type: none"> ● पुराना र बुढा रुख हटाउने । ● घरको छााना बलियो बनाउने । ● सुरक्षित घर बनाउने । ● वृक्षारोपण गर्ने । ● विद्यालयका छााना बलियो बनाउने ।

			बाधा ।	
६	महामारी वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> दुषित तथा बासी सडे गलेको खाना खानु । पानी दुषितहुनु र दुषित पानी पिउनु । सरुवा रोग फैलनु । जन चेतनाको कमी । 	<ul style="list-style-type: none"> कोभिड,भाडा पखाला, हैजा जस्ता रोगको सक्रमण फैलिनु । मानिस तथा जनावरको मृत्यू हुने । गरीबी को दर बढ्नु वालीरोपनीमा विभिन्न रोग लाग्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानीको मुहान को सरसफाइ गर्ने व्यक्तिगत सरसफाइ गर्ने । पानी सुद्धिकरण गरेर मात्र पिउने । सरसफाईको लागि जनचेतना फैलाउने । रोग विरुद्धका खोप लगाउने । सावुन पानीले वारम्बार हात धुने स्वास्थ्य संस्था जाने । संक्रमितको नजिक नजाने ।
७	वन्यजन्तु वाट हुने मानविय तथा वालिहरुको क्षति	<ul style="list-style-type: none"> वनजंगल विनास । ,वन्यजन्तुलाई जंगलमा आहारको कमी । जथाभावी बसोबास । अत्यधीक वनमाराको बृद्धि । जंगलि जनावरको बासस्थान अतिक्रमण हुनु । जंगलि जनावर भगाउने पुराना उपाय छोडनु । 	<ul style="list-style-type: none"> फलफूल नोक्सान वालवालिकालाई तर्साउने । मानिसहरुलाई आक्रमण । अन्नबाली नास । आयआर्जन घट्ने चौपायमाथि आक्रमण । डरत्रास । 	<ul style="list-style-type: none"> ककुर पाल्ने । ठूलो ध्वनी निकाल्ने संयन्त्र बनाउने । भयाउने(पुतला) राख्ने । जंगल विनास रोक्ने । चौकीदारको व्यवस्था गर्ने । वन क्षेत्रको घेरवार गर्ने । वनमारा हटाउने अभियान चलाउने ।
८	रोग किरा वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> कम गुणस्तरको विउविजन प्रयोग । जलवायू परिवर्तन । 	<ul style="list-style-type: none"> अन्नबाली मा नोक्सान । कृषि उत्पादन घट्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> वेर्नाको पातको टुप्पामा रहेका फुलहरुलाई पातको टुप्पो चुडेर नष्ट गर्ने । जैविक विषादी प्रयोग गर्ने ।
९	असिना वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> जलवायु र मौसम परिवर्तनका कारण । भौगोलिक अवस्था । परम्परा गत खेति प्रणाली । 	<ul style="list-style-type: none"> अन्न वालि ,तरकारी वालि र फलफुल वालिमा हनि ।नोक्सानि गरी अन्न संकट । 	<ul style="list-style-type: none"> प्रकृतिक तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने । जलवायु परिवर्तन थेग्ने वालि संरक्षण र लगाउने । असिना सहने वालि लगाउने । अन्न भण्डारण । बाली चक्रमा परिवर्तन । छिटो पाक्ने बाली रोपनीको खेती गर्ने । तरकारी खेतीमा बलियो टनेल प्रयोग गर्ने । पोलिहाउस बलियो बनाउने । बिउ जोगाउने ।
१०	चट्याड वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> बिद्युत लाइन र वाइरिडमा अर्थीड नगरिनु । प्राकृतिक कारण । 	<ul style="list-style-type: none"> पशु चौपाया मर्ने । घरको क्षतिहुनु । बिद्युतलाईनमा 	<ul style="list-style-type: none"> बिद्युत लाइन र वाइरिडमा अर्थीड गरेर बिद्युत जडान गर्ने । बिद्युत पोल नजिक घर संरचना

	क्षति	<ul style="list-style-type: none"> जलवायु परिवर्तन । घरमा अर्थिड नगर्नु । जनचेतना अभाव । 	<ul style="list-style-type: none"> नोक्सान । मानिसको मृत्यु । 	<ul style="list-style-type: none"> निर्माण न गर्ने । घरमा तथा सार्वजनिक स्थलमा अर्थिड गर्ने । चट्याड पर्ने समयमा विद्युतिय सामग्रीको प्रयोग नगर्ने । विद्यालयमा चट्याड प्रतिरोधि प्रविधि जडान गर्ने ।
११	खडेरी वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> जलवायु परिवर्तन । समयमा पानि नपर्नु । जथाभावी जंगल फडानी । 	<ul style="list-style-type: none"> अनिकाल पर्न सक्ने अन्न किन्नु पर्ने । स्वास्थ्यमा असर । पानिका मुल सुक्ने । सिचाई कुलो सुक्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> खडेरी सहन सक्ने विउ प्रयोग गर्ने । सिचाई कुला निर्माण बिस्तार गर्ने । जंगल फडानी नगर्ने । कृतिम सिचाई णली/सिचाई पोखरी निर्माण गरी सिचाई गर्ने । आकासेपानी संकलन गर्ने । बृक्षारोपण गर्ने । बन फडानी रोक्ने । अन्न भण्डार गर्ने ।
१२	सडक दुर्घटना वाट हुने क्षति	<ul style="list-style-type: none"> स्तरिय सडक नहुनु । मा.प.से.गरी सवारी साधन चलाउनु । बालबालिकालाई सडकतिर खेल छाडनु । सडक अधिकार क्षेत्र मिच्नु तिब्र गतिमा सवारी चलाउनु । गाडीको क्षमता भन्दा बढि यात्रुहरु वोक्नु । 	<ul style="list-style-type: none"> मानिसको मृत्यु हुनु अंगभंग हुनु । 	<ul style="list-style-type: none"> सडक नियमित मर्मत सम्भार गर्ने । ट्राफिक नियम पालना गर्ने । जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी साधन नचलाउने । बालबालिकाहरुलाई सडकमा खेलन जान नदिने । समय समयमा चालकहरुलाई ट्राफिक नियमको बारेमा सचेतना कार्यक्रम दिलाउने । चौक तथा घुमाउरो बाटाहरुमा ट्राफिक चिन्ह तथा संकेत राख्ने । सडक निर्माण गर्दा सडक मापदण्ड को पालना गर्नु ।

३.७ संस्थागत विश्लेषण रोटि चित्र (भेन डायग्राम) :

विपद् जोखिम न्युनिकरण तथा व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रम तथा विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना कार्यान्वयन गर्नका लागि हाम्रो जस्तो मुलुकमा सबैको साथ र सहयोगको आवश्यकता हुन्छ । यसका लागि गाउँपालिकाले प्रदेश तथा संघिय सरकार, जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा रहेका तल उल्लेखित सम्पूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी संघ-संस्था, विकास साभेदार हरु संग समन्वय र सहयोग लिइ योजना कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।

३.८ संस्थागत विश्लेषण :

यस गाउँपालिकामा विपद् को पूर्वतयारी, रोकथाम र अल्पिकरण र विपद्को समयमा गरिने प्रतिकार्य तथा पुर्वतयारी, विपद् पश्चात्को पुनर्स्थापना, जिविकोपार्जन र पुनर्निर्माण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका का लागि सहयोग पुऱ्याउन विभिन्न निकाय तथा संघ संस्थाहरुको भुमिका महत्वपुर्ण हुन्छ । जलवायु परिवर्तन र विपद् जोखिम व्यवस्थापनका सवालमा आर्थिक, प्राविधिक तथा मानविय सहयोगका लागि मुख्य रुपमा सहयोग गर्ने निकाय, संघसंस्था र विकास साभेदारहरुको विवरण देहाय वमोजिम रहेको छ ।

तालिका १३ : संस्थागत विवरण

क्र.स.	कार्यालय /संघसंस्था	भौगोलिक दुरी	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि प्राप्त हुनसक्ने सहयोग	संपर्क नं.
वडा तहमा				
१	वडा कार्यालय		भौतिक पूर्वाधार तथा विकास निर्माणमा विपद् जोखिम न्युनिकरण	

			लाइ मूलप्रवाहिकरण,सचेतना कार्यक्रम संचालन,राहत वितरया	
२	विद्यालयहरु		उद्धार कार्यमा सहभागिता, जनचेतना अभिवृद्धि कार्यमा सहयोग,आश्रयस्थल	
३	स्वास्थ्य संस्था		स्वास्थ्य उपचार , औषधि भण्डारण ,प्रेषण	
४	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका		महिला मानव स्वास्थ्य समस्या समाधानमा सहयोग	
५	नेपाल रेडक्रस उपशाखा		प्राथमिक उपचार, भूकम्प लगायतका प्रकोप सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम, राहत सामाग्रीका लागी समन्वय	
६	सामुदायीक वनहरु		जोखिम न्युनिकरणका कार्यक्रम जस्तै वृक्षरोपण लगायत, नगद,काठ तथा अन्य सहयोग	
७	प्रहरी चौकि		सुरक्षा प्रदान,खोज उद्धार	
८	आमा समुह		विपद् सम्बन्धी जनचेतना , सक्रिय सहभागिता, प्रचारप्रसार	
९	युवा क्लव		विपद् सम्बन्धी जनचेतना, ,न्युनिकरण कृयाकलाप मा सहभागीता , खोज उद्धारमा सहयोग	
१०	वाल क्लव		विपद् सम्बन्धी जनचेतना, ,न्युनिकरण कृयाकलाप मा सहभागीता ,	
११	स्थानीय व्यावसायी		राहत सामाग्री सहयोग	
गाउँपालिका तथा जिल्ला तहमा				
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय		सहकार्य , खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा टोलि परिचालन,सामाग्री,प्रदान तथा खोज,उद्धार व्यवस्थापन	
२	जिल्ला समन्वय समिति		समन्वय, अनुगमन	
३	जिल्ला प्रहरी कार्यालय		खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा	
४	नेपालि सेना		खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा	
५	सशस्त्र प्रहरी वल		खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा	
६	इलाका प्रहरी कार्यालय सानीभेरी		खोज ,उद्धार तथा सुरक्षा	
७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		प्राथमिक उपचार, भूकम्प लगायतका प्रकोप सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम, राहत	

			सामाग्रीको व्यवस्था	
८	खानेपानी तथा सरसफाइडिभिजन कार्यालय		खानेपानी आयोजना निर्माण,मर्मत सम्भार तथा प्राविधिक सहयोग	
९	कृषि ज्ञान केन्द्र		कृषि सेवा तालिम, बालीरोपनी विकास, बिउ .बिजन वितरण, जिविकोपार्जन रअनुदान तथा अनुकुलनका कार्यक्रम	
१०	जिल्ला वन कार्यालय		वृक्षरोपण, नर्सरी व्यवस्थापन तथा तालिम ,विरुवा वितरण ,राहतमा काठ वितरण र प्राविधिक सहयोग	
११	जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय		सिंचाइ नहर,कुलो ,पोखरी निर्माण तथा आयो जनाका लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग	
१२	भु जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय कार्यालय		बाढी, पहिरो तथा भूक्षय नियन्त्रणका लागि एकीकृत जलाधार व्यवस्थापन	
१३	जिल्ला अस्पताल/नगर अस्पताल		घाइतेको स्वास्थ्य उपचार ,एम्बुलेन्स व्यवस्थापन ,औषधि भण्डारण,प्रेषण	
१४	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय		स्वास्थ्यकर्मी परिचालन,समन्वय	
१५	शिक्षा समन्वय इकाइ		समन्वय,	
१६	उद्योग वाणिज्य संघ		राहत संकलन,वितरण	
१७	युनिसेफ		योजना निर्माणमा सहयोग,विपद व्यवस्थापन,वाल संरक्षण,शिक्षा,स्वास्थ्य,खानेपानी, सरसफाई क्षेत्रमा सहयोग,आपतकालिन मानविय सहयोग	
१९	गै.स.स.		सुचना प्रवाहमा सहयोग, आर्थिक तथा सामाग्री सहयोग र जनशक्ति परिचालन, आयआर्जन का क्रियाकलाप संचालन	
२०	नेपाल पत्रकार महासंघ		सुचना संकलन, समाचार निर्माण,प्रसारण,	
२१	बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरु		बचत तथा ऋण प्रदान , राहत सहयोग	

३.९ श्रोत सामाग्रीको विश्लेषण :

यस गाउँपालिकामा विभिन्न समूहहरू, विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, सहकारी संस्था, सुरक्षा निकाय, लगायतका संस्थाहरूलाई श्रोत को रूपमा लिइएको छ। यसका अतिरिक्त गाउँपालिका भित्रका खुल्ला क्षेत्रहरू, पानीको स्रोतहरू तथा मुहान, गाउँपालिका क्षेत्रका सिकर्मी तथा डकर्मिहरू, तालिम प्राप्त पौडीबाज, तालिम प्राप्त स्वयंसेवक, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, स्वास्थ्यकर्मी, तालिम प्राप्त कृषि प्राविधिक, शिक्षक, कर्मचारी, भौतिक संरचना, विपद जोखिम न्युनिकरण र प्रतिकार्यका सामग्री आदी हरु पनि विपद व्यवस्थापनका श्रोतहरू हुन।

यस गाउँपालिकामा गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय स्तरीय विपद तथा जलवायु उत्थानशिल समिति गठन भएको छ। यसले समुदायलाई विपदसँग सामना गर्ने क्षमता विकासमा कार्य गर्नेछ। यसले विपद जोखिम न्युनिकरण र व्यवस्थापन का लागी समुदाय र मानव श्रोतलाई क्षमता अभिवृद्धि गरी उनिहरूको ज्ञान, सिप र क्षमताको विकास गर्नु जरुरी छ। यसका साथै विपद व्यवस्थापन को कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन विपद कोषको स्थापना गर्नु जरुरी छ। गाउँपालिकामा भएको श्रोतहरू देहाय बमोजिम छन।

तालिका १४ : श्रोत सामग्री

विवरण	नाम र रहेको स्थान (कहाँ)	वडा नं.	सङ्ख्या (कति)	अवस्था
भौतिक स्रोत				
पुल	भोलुङ्गे पुल(सोता)	१	१	ठिकै
	भोलुङ्गे पुल (सिस्नेखोला, सिलाने छरिखोला, चाइनावगर, गिठाकोट)	२	५	ठिकै
	२ वटा पक्क पूल, ८ वटा भोलुङ्गे पूल	३	१०	१ वटा जिर्ण
	भोलुङ्गे पुल बलिबाड, राम्री	४	२	राम्रो
	पेदाखोला १, घट्टेतरा र उधोखोला २ (निर्माणधिन)	५	२	१ वटा सञ्चालन
	भोलुङ्गे पुल देउताखोला मुरीगार १, रिट्नाखोला	६	२	राम्रो
	भोलुङ्गे पुल सहरेखोला	७	१	राम्रो
	सानिभेरी नदी र सिम्ली खोलामा पक्क २, भो.पु. २	९	४	सामान्य
	भोलुङ्गे पुल पेदी, रिठावगर	१०	२	राम्रो
	पेदा घट्टेखोला	११	१	राम्रो
भूकम्प प्रतिरोधी विद्यालय भवन	सितल मा.वि.पक्रैया, जनप्रिय आ.वि. भण्डारवन	१	४ कोठा	सुरक्षित
	पुर्तिमकाँडा, घर्तिगाउँ, गिठाकोट	२	३ विद्यालय	सुरक्षित
	सुर्योदय मा.वि. ४, आ.वि.गोलडा २	३	६ कोठा	सुरक्षित
	बलिबाड	४	३ कोठा	सुरक्षित
	मेलचौर, घापागार, हाँसु	५	३ विद्यालय	सुरक्षित

	लक्ष्मी आ.वि. केटगाउँ, पृथ्वी आ.वि. देउताखोला	६	२ विद्यालय	सुरक्षित
	विद्यालयहरु	७	३ वटा	सुरक्षित
	सानीभेरी शिक्षा क्याम्पस, सरस्वती आ.वि., कालिका आ.वि.	८	६ कोठा	सुरक्षित
	राप्ती ज्ञानोदय मा.वि. र जनप्रिय आ.वि.	९	११ कोठा	सुरक्षित
	सरस्वति मा.वि. चिन्तु	१०	४ कोठा	सुरक्षित
	रान्चिउरा, जनकल्याण, बाघखोर, काफलबोट	११	४ विद्यालय	
पक्कीबाँध	नभएको			
खुलाचौर	विद्यालयहरुका मैदान	१	३	राम्रो
	फल्लेवगर, सिस्नेखोला, लाखुरी बोट	२	३ स्थान	राम्रो
	बेल्टापु, रंगशाला, भलाचौर, आपचौर, बैरेनी, जराचौर	३	६ स्थान	ठिकै
	सोतावगर, रिम्ना, टुरा, मौराखारा	४	४ स्थान	ठिकै
	वडाभरी	५	४ स्थान	घेराबार नभएको
	वडाभरी	६	४ स्थान	
	फुकुज्युलावगर	७	१ स्थान	
	वडाका विभिन्न स्थानमा	८	६ स्थान	
	वडामा	९	२ स्थान	
	वडामा	१०	३ वटा	
	विद्यालयहरु	११	६ वटा	
हेलिप्याड	बेल्टापु रंगशाला	३	१	ठिकै
	हाँसु	४	१	ठिकै
	भेडा बस्ने डाँडा	६	१	बन्द
पूर्व सूचना प्रणाली	नभएको			
लाइफज्याकेट	नभएको			
डुङ्गा	नभएको			
डोरी	वडामा	१०	१० गुच्छी	

अग्नीनियन्त्रण सामाग्री सेट	नभएको			
फाएर बल	नभएको			
खोज तथा उध्दारका सामाग्री सेट (गैटी, सावेल, पिक, डोरी आदि)	वडामा	३	१ सेट	राम्रो
	गैटी,सावेल,घन २,२ वटा	९	६ वटा	राम्रो
	गैटी,सावेल,घन २,२ वटा	१०	गैटी,सावेल,घन २,२ वटा	गैटी,सावेल,घन २,२ वटा
भत्केका संरचनाहरु हटाउने, काटने सामाग्रीहरु	नभएको			
त्रिपाल	वडामा	१	४ वटा	राम्रो
	वडामा	६	५ वटा	राम्रो
	वडामा	९	५० वटा	राम्रो
	वडामा	१०	३ वटा	राम्रो
कम्बल	वडामा	६	५ वटा	राम्रो
	वडामा	९	२० वटा	राम्रो
हाइजीनकिट	नभएको			
वेवीकिट	स्वास्थ्य संस्थामा	५	१० सेट	राम्रो
डिगनीटीकिट	नभएको			
सेल्टर निर्माण किट	नभएको			
अपांगता भएका व्यक्तिको लागि सामाग्रीहरु (वैशाखी, हिवल चेर, चस्मा, सेतो छडी, इयर फोन आदि)	नभएको			
सेफटी हेल्मेट	वडामा	९	४ वटा	
	वडामा	१०	५ वटा	
स्टेचर	स्वास्थ्य संस्था र वडामा	१	७ वटा	राम्रो
	बसन्तडाडा,पुर्तिमकाडा,गिठाकोट,	२	५ वटा	पुरानो भएको

	घर्तिगाउँ			
	स्वास्थ्य संस्थामा	३	४ वटा	राम्रो
	स्वास्थ्य संस्था, टोल र वडा कार्यालय	४	७ वटा	राम्रो
	४ वटा टोलमा, १ वटा स्वास्थ्य संस्थामा	५	५ वटा	पुरानो भएको
	स्वास्थ्य संस्थामा	६	२ वटा	पुरानो भएको
	स्वास्थ्य संस्थामा	७	३ वटा	ठिकै
	स्वास्थ्य संस्थामा	८	२ वटा	पुरानो भएको
	स्वास्थ्य संस्थामा	९	१ वटा	पुरानो भएको
	स्वास्थ्य संस्थामा	१०	३ वटा	राम्रो
	स्वास्थ्य संस्थामा	११	५ वटा	राम्रो
एम्बुलेन्स	गाउँपालिकामा		२ वटा	राम्रो
दमकल	नभएको			
इमरजेन्सी टर्च लाइट	नभएको			
गम्बुट	नभएको			
मेडिकेटेड भुल	नभएको			
पकाउने भाँडाकुंडाहरु सेट	वडा कार्यालयमा	६	१ सेट	राम्रो
	वडा कार्यालय	११	१ सेट	राम्रो
अक्वागार्ड, पियुष	वडामा	१०	१ पेट्टी	
ट्याण्ड माइक	वडा कार्यालय	४	१ वटा	ठिकै
पानीफिल्टर गर्ने मेशिन	पक्रैया	१	१ वटा	राम्रो
स्काभेटर, जेसि. भी.	गा. पा. मा		१	राम्रो
पिपिइ सेट	स्वास्थ्य संस्थामा	९	२ सेट	ठिकै
मास्क	स्वास्थ्य संस्थामा	३	१०० पिस	
	स्वास्थ्य संस्थामा	५	१०० पिस	
	स्वास्थ्य संस्थामा	६	१०० पिस	
	स्वास्थ्य संस्थामा	७	१०० पिस	
	स्वास्थ्य संस्थामा	८	१०० पिस	
	स्वास्थ्य संस्थामा	९	१०० पिस	

	स्वास्थ्य संस्थामा	१०	१०० पिस	
पानी परिक्षण किट	पालिकामा भएको		१ सेट	
स्यानिटाइजर	वडा,स्वास्थ्य संस्थामा	१	१५ बोत्तल	राम्रो
	वडा,स्वास्थ्य संस्थामा	२	१ लिटर	राम्रो
	वडा,स्वास्थ्य संस्थामा	३	१ लिटर	राम्रो
	वडा,स्वास्थ्य संस्थामा	४	१ लिटर	राम्रो
	वडा,स्वास्थ्य संस्थामा	९	३ बोत्तल	राम्रो
	वडा,स्वास्थ्य संस्थामा	१०	५ लिटर	राम्रो
धर्मल गन	स्वास्थ्य संस्थामा	१	२ वटा	राम्रो
	स्वास्थ्य संस्थामा	३	२ वटा	राम्रो
	स्वास्थ्य संस्थामा	५	१ वटा	राम्रो
	वडा,स्वास्थ्य संस्थामा	९	३ वटा	राम्रो
सर्जिकल पञ्जा	स्वास्थ्य संस्थामा	३	१०० सेट	
	स्वास्थ्य संस्थामा	४	५० सेट	
	स्वास्थ्य संस्थामा	५	५० सेट	
	स्वास्थ्य संस्थामा	६	५० सेट	
	स्वास्थ्य संस्थामा	७	३० सेट	
	स्वास्थ्य संस्थामा	८	५० सेट	
	स्वास्थ्य संस्थामा	९	१०० सेट	
	स्वास्थ्य संस्थामा	१०	५० सेट	
	स्वास्थ्य संस्थामा	११	१२ सेट	
सावुन	स्वास्थ्य संस्थामा,वडामा	५	२ दर्जन	
	स्वास्थ्य संस्थामा,वडामा	६	१ दर्जन	
	वडा ,स्वास्थ्य संस्थामा	८	२ दर्जन	
	वडा ,स्वास्थ्य संस्थामा	९	१ दर्जन	
	स्वास्थ्य संस्थामा,वडामा	१०	१ दर्जन	

	स्वास्थ्य संस्थामा	११	५० सेट	
अस्थायी सौचालय सामग्री	नभएको			
पाइप	नभएको			
पानी ट्याङ्की				
पानी आपूर्ति ट्याङ्कर	नभएको			
बन्यजन्तु धपाउने सामान	नभएको			
तारजाली	नभएको			
जस्तापाता	नभएको			
लत्ता कपडा	वडामा थर्मकोट ४३,स्लिपिड व्याग ४५	१	८८ थान	राम्रो
एन्टिभेनम	नभएको			
डकमी	वडामा	१	२५ जना	दक्ष
	वडामा (बसन्तडाडा,पुर्तिमकाडा,गिठाकोट, घर्तिगाउँ)	२	५० जना	दक्ष
	प्रत्येक टोलमा	३	१२ जना	
	प्रत्येक टोलमा	४	१० जना	
	प्रत्येक टोलमा	५	२५ जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	६	५ जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	७	२० जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	८	२०५ जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	९	१०० जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	१०	२० जना	तालिम प्राप्त नभएको
सिकमी	वडामा	१	५ जना	
	वडामा	४	१५ जना	
	प्रत्येक टोलमा	५	१५ जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	६	५ जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	७	२० जना	तालिम प्राप्त नभएको

	वडामा	८	५० जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	९	३० जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	१०	२० जना	तालिम प्राप्त नभएको
	वडामा	११	२० जना	तालिम प्राप्त नभएको
मानवीय स्रोत				
भूकम्प प्रतिरोधी घर बनाउन सक्ने दक्ष मिस्त्री	वडामा	१	६ जना	तालिम प्राप्त
	वडामा (बसन्तडाडा, पुर्तिमकाडा, गिठाकोट, घर्तिगाउँ)	२	५ जना	तालिम प्राप्त
	वडामा	४	५ जना	
	वडामा	९	३२ जना	
	वडामा	१०	५ जना	
आधारभूतखोज तथाउद्धार तालिमप्राप्त जनशक्ति	नभएको			
विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धीतालिमप्राप्त जनशक्ति	वडामा	११	५ जना	
पौडीबाज	वडामा	७	१५ जना	
	वडामा	८	१२ जना	
	वडामा	९	२० जना	
	वडामा	११	४ जना	
प्राथमिकउपचार तालिमप्राप्त	स्वास्थ्य संस्था र वडामा	१	५० जना	
	वडामा(पुर्तिमकाँडा,परियार टोल,परिगाउँ)	२	३ जना	
	वडामा	३	१५ जना	
	स्वास्थ्य संस्था र वडामा	४	३ जना	
	स्वास्थ्य संस्था र वडामा	५	५ जना	
	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा	६	३ जना	
	स्वास्थ्य संस्था र वडामा	७	५ जना	
	वडा र आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा	८	५ जना	
	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा	९	३ जना	

	स्वास्थ्य संस्थामा	१०	७ जना		
	स्वास्थ्य संस्थामा	११	५ जना		
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	वडामा	१	७ जना		
	वडामा(पुर्तिमकाँडा,परियार टोल,परिगाउँ)	२	३ जना		
	वडामा	३	३ जना		
	वडामा	४	५ जना		
	वडामा	५	३ जना		
	वडामा	६	३ जना		
	वडामा	७	३ जना		
	वडामा	८	३ जना		
	वडामा	९	३ जना		
	वडामा	१०	३ जना		
	वडामा	११	५ जना		
	मनोसामाजिक परामर्शदाता	वडामा	१		
		स्वास्थ्य संस्थामा	४	२ जना	
गाउँपालिकामा					
स्वास्थ्य संस्थामा आरआरटी	गाउँपालिका स्तरमा				
अग्नीनियन्त्रक	नभएको				
तारजालीवुन्न सक्ने	वडामा	६	१० जना		
	वडाका विभिन्न टोलमा भएको	८	३ जना		
अस्थायी आवास निर्माण तालिमप्राप्त जनशक्ति	वडामा	१	१५० जना		
	वडामा(पुर्तिमकाँडा,बसन्डाडा,घर्तिगाउँ, गिठाकोट,परियार टोल)	२	१० जना		
	वडामा	३	१०० जना		
	वडामा	४	३० जना		
	वडाका विभिन्न टोलमा	६	१२० जना		
	वडाका विभिन्न टोलमा	७	४० जना		
	वडाका विभिन्न टोलमा	८	२० जना		

	वडाका विभिन्न टोलमा	९	१०० जना	
	वडाका विभिन्न टोलमा भएको	१०	५० जना	
	वडाका विभिन्न टोलमा भएको	११	२० जना	
शवव्यवस्थापन गर्न सक्ने जनशक्ति	वडामा	१	१० जना	
	वडामा(पूर्तिमकाँडा,बसन्डाडा,घर्तिगाउँ, गिठाकोट,परियार टोल)	२	५ जना	
	वडामा	३	३० जना	
	वडामा	४	१० जना	
	वडामा	५	५ जना	
	वडामा	६	५० जना	
	वडामा	७	३० जना	
	वडामा	८	२० जना	
	वडामा	९	१० जना	
	वडामा	१०	१० जना	
	वडामा	११	१० जना	
विपदव्यवस्थापन सम्बन्धितालिमदिन सक्ने जनशक्ति	वडामा(पूर्तिमकाँडा,बसन्डाडा,घर्तिगाउँ, गिठाकोट,परियार टोल)	२	३ जना	
	वडामा	३	३ जना	
तालिम प्राप्त पशुपक्षि प्राविधिक	वडामा	१	१ जना	
	वडामा	२	१ जना	
	वडामा	३	५ जना	
	वडामा	४	१५ जना	जे.टि.ए.
	वडामा	५	१ जना	२ वटा वडा हेर्नुपर्ने
	वडामा	६	५ जना	२ वटा वडा हेर्नुपर्ने
	वडामा	७	१ जना	
	वडामा	८	१५ जना	
	वडामा	९	४ जना	
	वडामा	१०	५ जना	
	वडामा	११	१५ जना	

सामाजिक स्रोत				
सुरक्षितआवास सामुदायिक घर	चाइनाबगर	१	१ वटा	
	वडामा	३	१ वटा	
	खालचौर	४	२ कोठा	
	वडामा	५	१	जिर्ण
	लक्ष्मी आवि कोटगाउँ, पृथ्वी आ.वि. देउताखोला	६	२ वटा	
	विद्यालयहरु र वडा कार्यालय	८	५ वटा	
	वडामा	९	२ वटा	
	वडामा	१०	१ वटा	
	वडामा	११	१ वटा	
	आश्रय लिन सक्ने मठ, मन्दिर	वडामा	९	४ वटा
आश्रय लिन सक्ने सामुदायिक भवन	चाइनाबगर	१	१ वटा	
	विद्यालय	३	२ वटा	
	वडामा	८	५ वटा	
	जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र	९	१ वटा	
	सामुदायिक भवन	१०	१ वटा	
	सामुदायिक भवन	११	१ वटा	
आर्थिक स्रोत				
ठुलाव्यापार व्यवसाय खाद्यान्न	गिठाकोट	२	१ वटा	
	वडामा	३	२ वटा	
	वडामा	८	२ वटा	
	वडामा	९	५ वटा	
ठुला व्यापार व्यावसाय गैर खाद्यान्न	वडामा	३	२ वटा	
	वडामा	८	२ वटा	
	वडामा	९	२ वटा	
वडाको विपदव्यवस्थापन कोष	नभएको			
बचत समूह	वडामा(पुर्तिमकाँडा, घर्तिगाउँ, गिठाकोट)	२	३ वटा	

	वडामा	३	२२ वटा	
	प्रत्येक टोलमा	४	५ वटा	
	वडामा	५	५ वटा	
	वडाका टोलमा	७	१० वटा	
	वडामा	८	८ वटा	
	वडामा	९	१२ वटा	
	वडामा	१०	३ वटा	
	प्रत्येक टोलमा	११	१२ वटा	
समूहको विपद कोष रु	नभएको			
सहकारी	वडामा	१	२ वटा	
	महिला सहकारी गिठाकोट	२	१ वटा	
	वडामा	३	१ वटा	
	वडामा	४	२ वटा	
	वडामा	५	४ वटा	
	वडामा	६	२ वटा	
	वडामा	८	२ वटा	
	वडामा	९	२ वटा	
	काफलवोट	११	१ वटा	
बैङ्क तथा वित्तीय संस्था	वित्तीय संस्था	८	१ वटा	
	वडामा	९	३ वटा	
खेतीयोग्यभूमि	भएको	१		
	भएको	२		
	भएको	३		
	भएको	४		
	भएको	५		
	भएको	६		
	भएको	७		

	भएको	८		
	भएको	९		
	भएको	१०		
	भएको	११		
बांस भएको वस्ती	जंगलगाउँ, पक्रैया	१	२ स्थान	
	पुर्तिमकाडा, गिठाकोट	२	२ स्थान	
	नभएको	३	०	
	चाख्खीमेला, खालचौर, इजर	४	३ स्थान	
	हाँसु, रखोला, घ्युदुङ	५	३ स्थान	
	खेतगाउँ, सल्लीचौर, धनेगौडा, थागलडाडा	६	४ स्थान	
	जैदाने, बाघखोर, काफलचौर	७	३ स्थान	
	सवै वस्तिमा	८	४ स्थान	
	हाँसिबाड, राइजा, खातिकाडा, स्यालिबोट, छेलोहान्ने	९	५ स्थान	
	वडाका ३ वटा टोलमा	१०	३ स्थान	
	धनारा, पोखरा, अम्रैडाडा, काँडा, अर्मालेक	११	५ स्थान	
	कुवा	वडाभरी	१	५ वटा
तारजालीको लागि आवश्यक पर्ने ढुंगाको श्रोत	चाइनाबगर, बाउनीखेत, रजेला	१	३ ठाउँ	
	वडाभरी	२	५ ठाउँ	
	वडाभरी	३	५ ठाउँ	
	नदी बगर	४	१ ठाउँ	
	वडाभरी	५	४ ठाउँ	
	वडाभरी	६	४ ठाउँ	
	सानिभेरी नदी	७	१ ठाउँ	
	वडा भित्रका खोलाहरु	९	३ ठाउँ	
	वडा भित्रका खोलाहरु	१०	२ ठाउँ	
	रान्चिउरा, बगर, पातिहाल्ना, काँडा, भेरी खोला	११	५ ठाउँ	
	ताल तथा पोखरी (गिठाकोट ज्युला माछापोखरी	२	१ वटा

निजी र सार्वजनिक)	वडामा	५	३ ठाउँ	
	भेरीदह	७	१ ठाउँ	
	सानालेक,पोखरा,भुइपोखरा	११	५ ठाउँ	
वनजङ्गल (हेक्टर वा रोपनी)	भएको	१		
	भेरी दोभान,सिद्धपाइला,गन्जटाकुरी,दुर्गा सा.वन	२	४	
	भएको	३		
	भएको	४		
	भएको	५		
	भएको	६		
	भएको	७		
	भएको	८		
	भएको	९		
	भएको	१०		
	भएको	११		
	नहर	वडामा	९	५ वटा
खेर गैरहेको जमिन	पकैया, भण्डारवन, जंगलगाउँ	१	३ वटा	
	सिस्नेखोला, फल्लेवगर	२	२ स्थान	
	खरा, अट्याचौर, ज्यामिरे	३	२ स्थान	
	रहेको	४		
	रहेको	५		
	रहेको	६		
	रहेको	७		
	रहेको	८		
	रहेको	९		
	रहेको	१०		
	रहेको	११		

३.१० परम्परागत ज्ञान र सीप विश्लेषण :

गाउँपालिकाको वडाहरुमा गरिएको छलफलका आधारमा समुदायमा विपद्को सामना गर्न परम्परागत रूपमा अपनाइएका विधिहरुको यहा उल्लेख गरिएको छ । यसले विपद्को समना गर्न भविष्यमा अपनाउनु पर्ने विधिको पहिचान गरी स्थानीय ज्ञान र सीपको प्रवर्द्धन गर्न सहयोग पुग्नेछ ।

तालिका १५ : जोखिम न्यूनीकरणकालागि गरिएका स्थानिय प्रयासहरु

क्र.स	प्रकोप	जोखिम न्यूनीकरणकालागि गरिएका प्रयासहरु
१	भुकम्प	घर बनाउँदा काठको नस राख्ने, काठको भराइना राखि काठका घर बनाउने, गारो (वान्ना)चौडा बनाउने, घरबाट बाहिर निस्कने जमिन र ढोका कम सतहमा राख्ने, घरको जगमा ठूलो र फराकिलो ढुङ्गा राख्ने, होचो घर बनाउने, घर अगाडी आंगन राख्ने ।
२	पहिरो	भल काट्ने, भल छेक्ने, वृक्षारोपण गर्ने, पर्खाल लगाउने, गरा बनाएर खेति गर्ने, तटबन्धन, ढलनिकास, बाल लगाउने, भिरालो ठाउँको ढुङ्गा ननिकाल्ने ।
३	वाढी	तटबन्ध गर्ने, सम्भावित क्षेत्रमा विरुवा रोप्ने, ढुङ्गा, बालुवा जथाभावि निकासी पैठारी रोक्ने, ढुङ्गा को बाल लगाउने, वृक्षा रोपण ।
४	आगलागी	जनचेतना मुलक कार्य गर्ने, अग्निरेखा रेखा कोर्ने, जंगल सरसफाई, आगो निभाउने, टिनको छाना लगाउने, सलाई लाईटर बालबालिकाबाट टाढा राख्ने, काम सकिएपछि अगेनो निभाउने, जथाभावी द्युम्रपान नगर्ने, खर, घाँस, स्याउला घर भन्दा टाढा राख्ने ।
५	हावाहुरी	घर, विद्यालयको छाना बलियो बनाउने, छानामा गह्रौं ढुङ्गा तथा काठ राख्ने ।
६	महामारी	खानेपानीको मुहान को सरसफाई गर्ने, व्यक्तिगत सरसर्फा गर्ने, पानी सुद्धिकरण गरेर मात्र पिउने, सरसफाईको लागि जनचेतना फैलाउने, रोग विरुद्धका खोप लगाउन, स्वास्थ्य संस्था जाने, संक्रमितको नजिक नजाने ।
७	वन्यजन्तु	लखेट्ने, कृकुर पाल्ने, थाल बजाउने, आवाज लगाउने, ग्वाला लगाउने, पुतला राख्ने, गुलेली हान्ने ।
८	रोगकिरा	रैथाने विउविजनको प्रयोग, स्थानिय जैविक विषादी को प्रयोग गर्ने ।
९	असिना	स्थानिय रैथाने वाली लगाउने, टनेल खेति गर्ने, परम्परागत विधि अपनाउने , प्रकृतिक तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने, बालि संरक्षण गर्ने ।
१०	चट्याड	विद्युत लाइन र वाइरिडमा अर्थीड गरेर विद्युत जडान गर्ने ,विद्युत पोल नजिक घर संरचना निर्माण नगर्ने,आकाश गड्याडगुडुडु गर्दा बत्ति बन्द गर्ने,घरबाहीर ननिस्कने ।
११	खडेरी	सिचाई कूलो निर्माण, अन्न भण्डार गर्ने, डेरीमा अन्न बचत गर्ने, भकारी निर्माण रैथाने वाली लगाउने ।
१२	सडक दुर्घटना	ट्राफिक नियम पालना गर्ने, जनचेतना जगाउने, मादक पदार्थ सेवन गरी सवारी साधन नचलाउने, बालबालिकाहरुलाई सडकमा खेल जान नदिने ।

३.११ जलवायु परिवर्तनको प्रभाव विश्लेषण :

गाउँपालिकामा जलवायु परिवर्तनका कारण वन, कृषि तथा जलश्रोत आदि क्षेत्रमा परेको प्रभाव र कारण हरुको विश्लेषण गरिएको छ । विगतका ३० वर्ष देखि हाल सम्मको अवस्था लाइ हेर्दा सामान्य रूपमा गर्मी बढ्दै गएको पानी पर्ने क्रम पनि कम हुदै गएको तथा मनसुन वर्षा र हिउँदे वर्षा को समयमा पनि परिवर्तन हुदै गएको, अल्प तथा खण्ड वृष्टि,सुख्खा पर्नु तथा खडेरीको क्रम बढ्दै जान थालेको, बाली लगाउने समय पनि केही पछाडी धकेलिदै गएको जस्ता जानकारी समुदाय स्तरबाट को छलफलको क्रममा आएको थियो । समुदाय संग गरिएको छलफलका आधारमा जलवायु परिवर्तन को प्रभाव निम्न तालिकामा विश्लेषण गरिएको थियो ।

तालिका १६ : जलवायु परिवर्तनेल गर्दा ल्याएका प्रभावहरु

क्षेत्र	३० वर्ष अगाडिको	हाल महसुस गरिएको	कारण	सम्भावित
---------	-----------------	------------------	------	----------

	अवस्था	प्रभाव		समाधानकाउपाय
कृषि तथा खाद्य	<ul style="list-style-type: none"> ■ परम्परागत खेति प्रणाली । ■ आकासे पानीको भर । ■ खाद्यबस्तु स्वस्थकर । ■ माटोको उर्वरा शक्ति मलिलो थियो । ■ कम्पोष्ट मलको प्रयोग गरिन्थ्यो । ■ हावापानी अनुकूल थियो ■ पशु रोग मा कमी । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ उन्नत विउविजनको प्रयोग । ■ माटोको उर्वरा शक्ति घटेको । ■ समयमा पानि नपर्ने । ■ बाली छिटो पाक्ने । ■ रोगकिराको प्रकोप बढी भएको । ■ अर्गानिक खेतीमा कमी । ■ अतिवृष्टि, अनावृष्टि, अल्पवृष्टिले उत्पादन घटेको । ■ युवा विदेश पलायनले कृषि तथा पशुपालन व्यावसायमा प्रभाव । ■ घाँसपातमा कमी । ■ उत्पादनमा कमी हुँदा महंगी बढेको । ■ पशु रोगमा वृद्धि । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ रासायनिक मलको प्रयोग । ■ जलवायु परिवर्तन । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ माटो परिक्षण गर्ने । ■ विभिन्न जैविक मल तथा विषदिको प्रयोगमा जोड दिने । ■ कम्पोष्ट तथा प्राङ्गारिक मल प्रयोगमा जोड दिने । ■ आधुनिक खेति प्रणाली विस्तार गर्ने । ■ सिचाई कुलो तथा नहरको व्यवस्था गर्ने । ■ जलवायु अनुकूल विउविजनको प्रयोग । ■ रेशाने प्रजातिको विउविजनको संरक्षण गर्नु पर्ने र लगाउने ।
बन, जैविक विविधता तथा जलाधार	<ul style="list-style-type: none"> ■ घना वनजंगल । ■ खोला नालाहरुमा पानिको मात्रा धेरै । ■ वन्यजन्तु धेरै भएको । ■ घास दाउराको प्रचुरता । ■ जैविक विविधता युक्त जंगल । ■ खोलानालाका पानीमा स्वच्छता । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ वनजंगल मासिदै जानु । ■ कतिपय वनस्पति लोप हुदै गएको । ■ पानिका मुहान सुकेको । ■ खोला नालामा पानि घटेको । ■ खडेरी, अतिवृष्टि, अनावृष्टि । ■ वन्यजन्तु लोप हुदै गएको । ■ प्राकृतिक श्रृंखला परिवर्तन भएको । ■ तापक्रम बृद्धि मनसुन ढिलोचाँडो हुने । ■ पानी दुषित हुदै गएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ जथाभावी वन फडानी । ■ जथाभावी खोलाहरुमा उत्खनन । ■ वन्यजन्तुको चोरी सिकारी । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ वनजंगलको संरक्षण गर्ने । ■ वृक्षारोपण गर्ने । ■ पानिका मुहानहरुको संरक्षण गर्ने । ■ जलाधारहरुको संरक्षण गर्ने । ■ वन्यजन्तुको संरक्षण गर्ने । ■ जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने ।

<p>जलश्रोत तथा उर्जा</p>	<ul style="list-style-type: none"> पानीका मुहान र श्रोत प्रसस्तै रहेको । समयमा मनसुन र हिउँदे वर्षा । विद्युत लाईन कम । नदि खोलामा पानीको सतह बढी । खानेपानीको समस्या नभएको । पोखरीहरु रहेको । 	<ul style="list-style-type: none"> पानीका मुहान सुक्दै र घट्दै गएको । नदी, खोलामा पानी घट्दै गएको । विजुलिको विस्तार । सोलार प्रणाली जडान भएको पानीको सतह घटेको । अहिले ऊर्जाका लागि विद्युत सौर्य प्यानल, सौर्य बत्ती र एलपीजी ग्यासको प्रयोग बढेको छ । 	<ul style="list-style-type: none"> पानीका मुहान संरक्षण नहुनु । नदी, खोला अतिक्रमण । नदी, खोलानजिक वस्ति विस्तार । जथाभावि नदी, खोलाजन्य पदार्थको उत्खनन । 	<ul style="list-style-type: none"> पानीका मुहान संरक्षण । जथाभावि नदी, खोलाजन्य पदार्थको उत्खनन नियन्त्रण । नदी खोला किनारमा वृक्षारोपण । पानीका मुहान क्षेत्रमा वृक्षारोपण । वैकल्पिक उर्जा प्रवर्धन । सिंचाइ पोखरी निर्माण ।
<p>ग्रामिण र शहरी वसोवास</p>	<ul style="list-style-type: none"> जनसंख्या कम । पातलो वस्ती । ग्रामिण जनजिवन । वसाइ सराइ कम । वजार क्षेत्र थोरै । घरहरू प्रायः माटो र काठले बनेका थिए । 	<ul style="list-style-type: none"> शहरतिर वसाइ सराइ तिब्र । सहरी क्षेत्र विस्तार । वातावरण दुषित हुने । विकृती, विसंगतीमा वृद्धि भएको । पानीको आपूर्तीमा कमी । खाद्यान्न उत्पादन कम । उत्पादनशिल जमिनको कमी । मोटरबल सडक विस्तार भइरहेको छ । 	<ul style="list-style-type: none"> वजार क्षेत्रमा वसोवासको आकर्षण । जनसंख्या वृद्धि । अव्यवस्थित वसोवासका कारण विपद जोखिम बढ्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> वजार क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्ने । भु-उपयोगको निति बनाइ लागु गर्ने । ग्रामिण क्षेत्रहरूमा पुर्वाधार निर्माण । स्थानीय स्तरमा रोजगारी को सृजना ।
<p>पर्यटन, एवं प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदा</p>	<ul style="list-style-type: none"> पर्यटकिय स्थानको पहिचान हुन नसकेको । स्थानिय कला संस्कृति रहेको । आफ्नो कला संस्कृतिमा गौरव कला संस्कृति को संरक्षण । आफ्नै सांस्कृतिक पक्षसँग बलियो सम्बन्ध थियो, परम्परागत चलनहरू 	<ul style="list-style-type: none"> पर्यटकियस्थल व्यवस्थित हुन थालेको । परम्परागत स्थानिय कला सांस्कृति लोप हुदै गएको । पर्यटकको संख्यामा सामान्य वृद्धि । प्राकृतिक सम्पदाको ह्रासहुदै गएको । ताल, तलैयाहरु सुक्दै गएको । बाह्य संस्कृतिको प्रभाव बिस्तार । 	<ul style="list-style-type: none"> बाह्यसंस्कृतिको प्रभाव । पर्याटकिय क्षेत्रमा पुर्वाधार को अभाव । 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिय कला संस्कृतिको संरक्षण । पर्यटकिय स्थलको स्तरोन्नती । प्रकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्ने ।

	<p>प्रचलित थिए ।</p> <ul style="list-style-type: none"> बाह्य संस्कृतिको प्रभाव कम थियो । 	<ul style="list-style-type: none"> आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको विकाससँगै मानिसको जीवनशैलीमा पनि उल्लेख्य परिवर्तन आएको छ । मानिसहरु घुम्न र मनोरञ्जनको लागि नयाँ गन्तव्यहरु खोज्ने कम बढेको छ । आफ्नो संस्कृति संरक्षणमा चासो बढ्दै गएको छ । 		
<p>मानव स्वास्थ्य, खानेपानी, सरसफाइ तथा महामारी</p>	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्था नहुदा विरामी पर्दा बाटैमा अकाल मृत्युहुने । माहामारी बढी । स्वास्थ्य संस्थाहरुको कमी । स्वास्थ्य कर्मिहरुको कमी । सरसफाईमा कमी । पानि ल्याउन टाढा जानु पर्ने । नसर्ने रोगहरु कम । बालबच्चाहरु धेरै जन्मिने गर्थे जसको कारण राम्रो रेखादेख हुँदैनथ्यो । यसले गर्दा मातृ तथा बाल मृत्युदर धेरै नै थियो । खुल्ला दिशापिसाव गर्ने चलन रहेको । साबुन पानीले हात धुने चलन 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य चेतनामा वृद्धि भएको । माहामारी घटेको । साबुन पानीले हात धुने परिपाटीको विकास भएको । एक घर एक शौचालय रहेको । खानेपानिको उपलब्धता । स्वास्थ्य संस्थाहरुको विस्तार । मानव आयु बढेको । भाइरल रोगहरु फैलने गरेको । बिभिन्न नयाँ रोगहरुको वृद्धि । पानी दुषित हुने । मुहान सुक्ने । स्थानिय सरकार गठन भएपछी ग्रामीण सडकहरु निर्माण भएका छन जसले गर्दा स्वास्थ्य सेवा लिनलाई एम्बुलेन्स र अन्य गाडिहरुको सहजता बढेको छ । हरेक वडामा स्वयंसेविकाहरु छन जसले गर्दा मानिसहरुले 	<ul style="list-style-type: none"> जनसंख्या वृद्धि । आधारभुत स्वास्थ्य सेवामा पहुच । सरसफाईमा चेतना अभिवृद्धि नहुनु । फोहरमैला वृद्धि । कृषि जन्य उत्पादनमा विषदी को प्रयोग । 	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवा प्रवाहमा गुणस्तरीयता कायम गर्ने । सुद्ध खानेपानिको आपूर्ति गर्ने । फोहरमैला व्यवस्थापन । सरसफाइ चेतना अभिवृद्धि ।

	<p>नभएको कारण मानिसहरु विरामी परिरहन्थे ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ स्वास्थ्य सेवा सहज नभएकोले मानिसहरु प्राकृतिक उपचार तथा धामिभाँक्री को मा जान बाध्य हुन्थे । 	<p>स्वास्थ्य सहयोग लिन पाएका छन ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ उल्लेख्य मात्रामा गर्भवती महिलाहरुले नियमित स्वास्थ्य जाँच गर्न थालेका छन । 		
<p>उद्योग, यातायात तथा भौतिक पूर्वाधार</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ भौतिक पूर्वाधारको कमी । ■ उद्योग धन्दाहरु नभएको । ■ यातायातको असुविधा । ■ परम्परागत जिवन शैली थियो । ■ सडक तथा यातायातका साधनहरु नभएकाले हिउँ र नै आवतजावत गरिन्थ्यो । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ अबै पनि पर्याप्त भौतिक पूर्वाधार को कमी । ■ स्थानीयस्तरमा वडा तथा समुदायहरु सम्म कच्ची सडकहरुको ट्रयाक खोलिएको ■ सामान्य ससाना उद्योगहरु स्थापना हुन थालेका छन् । ■ जथाभावी सडक निर्माणले भविष्यमा पहिरोको जोखिम अत्यन्त रहेको छ । ■ यातायातमा पहुच बृद्धि ■ वातावरण प्रदुषण ■ कच्चा पदार्थको अभाव 	<ul style="list-style-type: none"> ■ श्रोत र साधनको कमी । ■ लगानीको वातावरण नभएको । ■ उत्पादन लागत बढि । ■ वजारको समस्या । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ पूर्वाधार निर्माणमा जोड । ■ उद्योग स्थापनाका लागी प्रोत्साहन । ■ घरेलु तथा लघु उद्योगहरुको स्थापना । ■ स्थानिय सडकहरुको स्तरउन्नती ।
<p>विपद् र विपद्का सवाल</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ विपद्का घटना कम तर धेरै क्षती । ■ महामारीको प्रकोप बढि । ■ जलवायु अनुकुलन ■ वन्यजन्तुको प्रकोप कम । ■ समयमा पानी पर्नाले तापक्रम मध्यम र आर्द्रता पर्याप्त थियो ■ पानीका स्रोतहरु प्रशस्त 	<ul style="list-style-type: none"> ■ धनजनको क्षति । ■ विपद्का घटना वृद्धि । ■ अव्यवस्थित वसोवासका कारण बाढी पहिरो ले ल्याउने विपद्का घटना वृद्धि । ■ गरिविमा वृद्धि । ■ बाढी पहिरा जन्य प्रकोपबाट हुने क्षति बढेको छ । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ अव्यवस्थित वसोवास ■ भवन मापदण्डको पालना नहुनु ■ विपद् व्यवस्थापनमा कम लगानी ■ जथाभावि सडक निर्माण र मेसिनको प्रयोग । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ भुकम्प प्रतिरोधि घर र संरचना निर्माण । ■ वृक्षारोपण । ■ विपद् जोखिम न्युनिकरण का लागी योजना निर्माण र कार्यन्वयन । ■ सडक मापदण्डको पालना । ■ विपद् व्यवस्थापनमा लगानी गर्ने । ■ वन जंगल संरक्षण गर्ने ।

	थिए।			
--	------	--	--	--

३.१२ जिविकोपार्जन विश्लेषण :

वडाहरुमा गरिएको छलफल र विश्लेषण बमोजिम प्रकोपहरुले यस गाउँपालिकामा जीविकोपार्जनका श्रोतहरुमा असर पुऱ्याउने देखिन्छ । प्रकोपको असरहरु कृषि ,वनजङ्गल, पशुपालन, जमिन र खानेपानी,सिंचाइ आदी क्षेत्रमा पर्ने देखिन्छ । साथै जलवायु परिवर्तनको असर सबै स्थान र समुदायमा एकै किसिमले पर्दैन । असरसँग जुध्न नसक्ने निम्न वर्गमा यसको असर बढि पर्ने देखिन्छ । पहिरो, बाढी,वन्यजन्तु चट्याड,खडेरी, असिना, हावाहुरी तथा महामारीको प्रकोपले विशेष गरी वृद्धवृद्धा,वालवालिका ,अपाङ्ग,एकल महिला, दलित, विपन्न वर्गलाई बढी मात्रामा असर पर्ने देखिन्छ । वडाहरुमा भएका जिविकोपार्जन का सिपहरुको विश्लेषण गर्दा असर सँग जुध्ने श्रोत निकै कम देखिन्छ । त्यसैले गाउँपालिकाले प्राथमिकताका साथ जिविकोपार्जनका श्रोतहरु र क्षमता बढाउनुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका १७ : जिविकोपार्जन सीपहरु

श्रोतहरु	क्षेत्रहरु	वडा नं.	सूचना
मानविय श्रोत	जिविकोपार्जनका लागि ज्ञान, सीप र दक्षता भएका व्यक्तिहरु	१	५ जना कृषि प्राविधिक,५ जना पशुविकास प्राविधिक,सिकर्मी १०,डकर्मी १०, सिलाइकटाइ तालिम दिन सक्ने ७ जना र अगुवा कृषक १० जना रहेको ।
		२	९ जना कृषि प्राविधिक,१० जना पशुविकास प्राविधिक, सिकर्मी १५,डकर्मी १५, सिलाइकटाइ तालिम दिन सक्ने १५जना र अगुवा कृषक ८जना रहेको ।
		३	अगुवा कृषक १५०,पशुविकास प्राविधिक १, अन्य पशुविकास प्राविधिक १२,आयआर्जनकालागी तालिम दिन सक्ने व्यक्ति ८ जना रहेको ।
		४	अगुवा कृषक ४०,पशुविकास प्राविधिक १०, कृषि प्राविधिक ९,सि.एम.ए.१२ जना, तालिम प्राप्त सिकर्मी २,डकर्मी २, आयआर्जनकालागी तालिम दिन सक्ने व्यक्ति ३ जना रहेको ।
		५	पशुविकास प्राविधिक १, अगुवा कृषक ५ जना,सिकर्मी डकर्मी २० जना रहेको ।
		६	कृषि प्राविधिक १,पशुविकास प्राविधिक १, अगुवा कृषक ३,जना,सिकर्मी डकर्मी ४ जना ।
		७	कृषि प्राविधिक २०,पशुविकास प्राविधिक १५, अगुवा कृषक ८,जना,सिकर्मी ४,डकर्मी २ र सिलाइकटाइ तालिम लिएका २ जना ।
		८	कृषि(जे.टि.ए.)१२ ,पशुविकास प्राविधिक १० , अगुवा कृषक ५,जना, सिलाइ कटाइ २ जना र व्युटिसियन १ जना रहेको ।

		९	कृषि तथा पशुविकास प्राविधिक ३० , भेटनरि डाक्टर १ जना,अगुवा कृषक ७ जना, सिलाइ कटाइ प्रशिक्षक ३ जना रहेको । तालिम प्राप्त सिकर्मी डकर्मी ३० जना रहेको । इलेक्ट्रिक टेक्नेसियन ६,मोटर ग्यारेज २ ।
		१०	कृषि तथा पशुविकास प्राविधिक २ , तालिम प्राप्त सिकर्मी डकर्मी २ जना रहेको ।
		११	कृषि प्राविधिक १५, पशुविकास प्राविधिक २० , तालिम प्राप्त सिकर्मी ५,डकर्मी ५,सिलाइकटाइको तालिम लिएका २० जना रहेको ।
भौतिक श्रोत	बाटोघाटो, विजुली, सिंचाई, खानेपानी, संचार आदिको अवस्था, यातायातको अवस्था	१	पक्क सडक ५ कि.मी. र कच्ची सडक २२ कि.मी.रहेको, सवै बस्तिमा बाटो विजुली पुगेको र १ वटा लघु जलविद्युत रहेको ,२९ कि.मी. पाइप सिंचाइ र कुलो रहेको केही स्थानमा सिंचाइको अभाव,खानेपानीको पर्याप्तता,यातायातको सुगमता रहेको ।
		२	पक्क सडक ४ कि.मी. र कच्ची सडक २५ कि.मी. रहेको, सवै बस्तिमा बाटो विजुली पुगेको र १ वटा लघु जलविद्युत रहेको ,३२ कि.मी. पाइप सिंचाइ र कुलो रहेको केही स्थानमा सिंचाइको अभाव, खानेपानीको पर्याप्तता,यातायातको सुगमता रहेको ।
		३	४ वटा बस्ति बाहेक सवैमा मोटर पुगेको ६४ घरमा विद्युत नपुगेको,ज्युलामामात्र सिंचाइ पुगेको २६ बस्ति मध्ये ४ बस्तिमा खानेपानी नपुगेको ।
		४	कच्ची सडक २५ कि.मी. रहेको, सवै बस्तिमा बाटो विजुली पुगेको,१७ कि.मी. पाइप सिंचाइ र ५ कि.मी.कुलो रहेको केही स्थानमा सिंचाइको अभाव, खानेपानीको पर्याप्तता,हिउदमा यातायातको सुगमता रहेको ।
		५	गोलचौर,गुदुमडाडा,सिल्टाकुरी गरी ३ वटा बस्ति बाहेक सवैमा मोटर पुगेको २५ प्रतिशत घरमा विद्युत पुगेको,सिंचाइको अभाव रहेको,सवै घरधुरीमा खानेपानी पुगेको ,१ वटा टोलमा मुहान नभएको,९० प्रतिशत जनसंख्यामा यातायातको पहुँच रहेको,कुल २५ कि.मी. कच्ची सडक रहेको ।
		६	१० कि.मी. कच्ची सडक,१ वटा लघु जलविद्युत रहेको,पक्क कुलो २ कि.मी. र ८ कि.मी. पाइप सिंचाइ रहेको । १२० वटा धारा,१ वटा टेलिफोन टावर र यातायातको अवस्था ठिकै रहेको ।
		७	पक्क सडक ३.५कि.मी., २६ कि.मी. कच्ची सडक, ३६८ घरमा केन्द्रिय र स्थानिय लघु जलविद्युतको विजुली पुगेको ,पक्क कुलो ५ कि.मी. र १७ कि.मी. पाइप सिंचाइ रहेको । खानेपानीको अवस्था राम्रो रहेको र यातायातको अवस्था ठिकै रहेको ।

		८	७००मी. पक्क सडक,कृषि सडक २७ कि.मी. रहेको । केन्द्रिय प्रसारण लाइन संग जोडिएको । पक्क कुलो १ कि.मी. र ४ कि.मी. पाइप सिंचाइ रहेको । खानेपानी को अवस्था सन्तोषजनक रहेको । यातायातको अवस्था ठिकै रहेको ।
		९	४ कि.मी. पक्क सडक,कृषि सडक ३४ कि.मी.र गोरेटो बाटो २० कि.मी. रहेको । ,१ वटा लघु जलविद्युत र केन्द्रिय प्रसारण लाइन संग ३१५ घरधुरीमा जोडिएको,२५० घरधुरीमा विस्तार हुदै गरेको । पक्क कुलो ७.९ कि.मी. र ३ कि.मी. कच्ची सिंचाइ कुलो रहेको । खानेपानी को अवस्था सन्तोषजनक रहेको । यातायातको अवस्था ठिकै रहेको ।
		१०	१४ कि.मी. कच्ची सडक रहेको । । पक्क कुलो १.५ कि.मी. र ७ कि.मी. कच्ची सिंचाइ कुलो र २ कि.मी. सिंचाइ पाइप रहेको । २५० वटा धारा र खानेपानी को अवस्था सन्तोषजनक रहेको । यातायातको अवस्था ठिकै रहेको ।
		११	४३ कि.मी. कच्ची सडक रहेको । । पक्क कुलो ५०० मी. र २० कि.मी. सिंचाइ पाइप रहेको । सवै घरमा विद्युतको केन्द्रिय प्रसारण लाइन पुगेको । खानेपानी को अवस्था सन्तोषजनक रहेको । यातायातको अवस्था ठिकै रहेको ।
आर्थिक श्रोत	बचत समुहहरु, बैंक, सहकारीको अवस्था, बजारको अवस्था, उद्योग, पर्यटनको अवस्था, रोजगारीको अवस्था, पेन्सन, रेमिटान्स	१	१० वटा बचतसमुह,१ वटा सहकारी,३ वटा लघुउद्योग, रहेको,२ वटा साना बजार रहेको,४७ जना बैदेशिक रोजगारमा रहेको,३६ जना स्थायी र २८ जना अस्थायी सरकारी जागिरे रहेको ।
		२	२ वटा बचतसमुह,१ वटा सहकारी,४ वटा उद्योग व्यावसाय , रहेको,१ वटा साना बजार रहेको,१० जना युरोप अमेरीका, ४० जना खाडी मुलुकमा बैदेशिक रोजगारमा रहेको,५० जना स्थायी र ३४जना अस्थायी सरकारी जागिरे रहेको र २ जना पेन्सनवाला रहेको ।
		३	२२ वटा बचत समुह,१ वटा सहकारी,२ वटा बजार क्षेत्र,३ वटा काठ चिरानी मील,१ वटा इट्टा उद्योग रहेको । मौराखारा,शिंहलेख,बराह क्षेत्र,चमेरे गुफा पर्यटकिय स्थल रहेको । १० जना पेन्सनवाला र अमेरिका,खाडी,कालापारगरी ५०० जना ।
		४	५ वटा बचत समुह,२ वटा सहकारी,७ वटा कृषक समुह ,१वटा मील र १ वटा घट्ट रहेको । मौराखारा,रिम्ना दोभान पर्यटकिय स्थल रहेको । युरोप अमेरीका२८ र १३० जना खाडी मुलुकमा बैदेशिक रोजगारमा रहेको,५२ जना स्थायी र ३६ जना अस्थायी सरकारी जागिरे रहेको र १ जना पेन्सनवाला रहेको ।
		५	सहकारी रहेको तर निस्कृय, बजार क्षेत्र नभएको,घट्टहरु मील रहेको । मौराखारा,दहनेटा,पोखरी लगायत पर्यटकिय स्थल रहेको । ३०

			जना अमेरिका, १० जना कोरिया, ५० जना खाडी मुलुक र ३०० जना कालापार गएको, २ जना पेन्सनवाला ।
		६	अल्लो कपडा घरेलु उद्योग रहेको । शहीद पार्क, मौराखारा क्षेत्र, थुमालेख, पुरु छहरा लगायत पर्यटकिय स्थल रहेको । १२० जना विदेश गएको, कृषि र पशुपालनको क्षेत्रमा रोजगारी रहेको ।
		७	१० वटा बचत समुह, कृषि पशु समुह ५, ४ वटा मील र २२ वटा घट्ट रहेको । भेरीदह पर्यटकिय स्थल रहेको । युरोप अमेरिका २० र ६९ जना खाडी मुलुकमा बैदेशिक रोजगारमा रहेको, ४६ जना स्थायी र ३६ जना अस्थायी सरकारी जागिरे रहेको ।
		८	९ वटा बचत समुह, १ वटा लघु वित्त, २ वटा सहकारी रहेको । २ वटा घरेलु उद्योग, १ वटा ग्रिल उद्योग रहेको । ३५ जना अमेरिका र युरोप, ७५ जना खाडी मुलुक गएको, १ कृषि र पशुपालनको क्षेत्रमा रोजगारी रहेको र १८ जना स्थायी, २२ जना अस्थायी जागिरमा रहेको ।
		९	१५ वटा बचत समुह, १ वटा बैंक, ३ वटा सहकारी रहेको । ५ वटा लघु उद्योग रहेको । ३८ जना अमेरिका, ५५ जना खाडी मुलुक, १७ जना जापान, ४ जा कोरिया, ३ जना अष्ट्रेलिया र २ जना जर्मनी गएको, १ कृषि र पशुपालनको क्षेत्रमा रोजगारी रहेको र १५० जना सरकारी जागिरमा रहेको ।
		१०	३ वटा बचत समुह, केही खुद्रापसल रहेको । २० जना अमेरिका, जापान, कोरिया, ६ जना खाडी मुलुक गएको । कृषि र पशुपालनको क्षेत्रमा रोजगारी रहेको र ७८ जना सरकारी जागिरमा रहेको ।
		११	१२ वटा बचत समुह, १ वटा सहकारी रहेको । व्यावसायिक घट्ट २० र १ वटा मिल तथा १ वटा डेरी उद्योग रहेको । दयागुफा पर्यटकिय स्थल रहेको । ३३ जना अमेरिका, जापान, कोरिया, २३ जना खाडी मुलुक गएको । ४२ जना स्थायी र ३९ जना अस्थायी सरकारी जागिरमा रहेको ।
सामाजिक श्रोत	सामाजिक एकता, समुह, संजालहरु	१	सामाजिक एकता ठिकै रहेको, बालकलव, आमा समुह रहेको ।
		२	सामाजिक एकता ठिकै रहेको, बालकलव, आमा समुह रहेको ।
		३	ठिकै रहेको ।
		४	सामाजिक एकता ठिकै रहेको, बालकलव, आमा समुह रहेको ।
		५	सामाजिक एकता ठिकै रहेको, आमा समुह, कृषक समुह, जेष्ठ नागरिक सञ्जाल रहेको ।
		६	सामाजिक एकता राम्रो रहेको, आमा समुह ४ वटा, जेष्ठ नागरिक

			सञ्जाल १ वटा र टोल विकास समिति ४ वटा रहेको ।
		७	सामाजिक एकता ठिकै रहेको,आमा समुह,कृषक समुह,बाल सञ्जाल रहेको ।
		८	सामाजिक एकता राम्रो रहेको,आमा समुह ३ वटा,१ वटा महिला समुह र १ वटा बाल संजाल रहेको ।
		९	सामाजिक एकता राम्रो रहेको टोल विकास संस्था ८ वटा,३ वटा आमा समुह र १ वटा बाल संजाल रहेको ।
		१०	सामाजिक एकता राम्रो रहेको ६ वटा महिला समुह र १ वटा बालक्लव रहेको ।
		११	सामाजिक एकता राम्रो रहेको ५ वटा बालक्लव र १ वटा संजाल,कृषि/पशु समुह १४ र १ वटा युवा क्लव रहेको ।
प्राकृतिक श्रोत	जल, जमिन, खनीज, र जंगलको अवस्था	१	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।
		२	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।
		३	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।
		४	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।
		५	खनिज बाहेक राम्रो रहेको ।
		६	खनिज बाहेक राम्रो रहेको ।
		७	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।
		८	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।
		९	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।
		१०	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।
११	जल,जमिन र जंगल रहेको,ढुङ्गा बालुवाको स्रोत रहेको ।		

सानेभेरी गाउँपालिका

परिच्छेद ४ : प्रकोप जोखिम विश्लेषण :

गाउँपालिकाका वडाहरुमा गरिएको जोखिम नक्साङ्कन बाट यस गाउँपालिकाबहुप्रकोप जोखिममा रहेको देखिन्छ । भूकम्प बाहेक पहिरो, बाढी, हावाहुरी, आगलागी, बन्धजन्तु, रोगकिरा, चट्याङ, असिना, खडेरी, महामारी, सडक दुर्घटना लगायत १२ वटा प्रकोप पहिचान गरीएको थियो । यि प्रकोपबाट सिर्जित विपदका घटनाले विगतमा जनधनको क्षति भएको र भविष्यमा पनि हुन सक्ने देखिन्छ । त्यसैगरी संकटासन्न स्थानहरुमा मानिसहरुको बस्ती र अन्य भौतिक संरचनाको कारण विपदको जोखिम बढाएको छ ।

४.१ भूकम्पको जोखिम विश्लेषण :

नेपाल भूकम्पीय जोखिमका दृष्टिले अत्यधिक जोखिमभएको मुलुक भित्र पर्दछ । यो गाउँपालिका पनि भूकम्पको उच्च जोखिममा रहेको छ ।

२०८० साल कार्तिकमा जाजरकोटको लामीडाडा केन्द्रविन्दु भएर आएको भूकम्पले ठुलो नोक्सानी पुऱ्याएको थियो । वडाहरुमा गरिएको छलफलका आधारमा त्यस भूकम्पमा १६ जनाको मृत्यु, ८८ जना घाइते, १०७६ घरमा पुर्ण क्षति, ४७२५ घर बस्न अयोग्य थिए । जसले गर्दा मानिसहरु टहरामा बस्न बाध्य छन ।

यहा

रहेका

त्यसैगरी ९ वटा विद्यालय, ११ वटा खानेपानी संरचना, ५ वटा खानेपानी ट्याङ्की मा क्षति पुगेको थियो । ३ वटा सिंचाइ र अन्य संरचनामा पनि क्षति पुगेको थियो । त्यसै गरी भविष्यको जोखिम अनुमान गर्दा ९० प्रतिशत घर र ३५ वटा विद्यालय जोखिममा छन । त्यसैगरी ९ वटा स्वास्थ्य संस्था, १३५ वटा ओभरहेड ट्याङ्की, १४० जति मुहान, ६३ वटा पाइप तथा सिंचाइकुलो, २ वटा लघु जलविद्युत र ७०० विद्युत पोलहरु जोखिममा रहेका छन । नक्शापास गर्ने र भूकम्पप्रतिरोधी घरहरु बनाउने कार्य एकदमै न्युन रहेको र पहिले नै बनिसकेका भवनहरु भूकम्पले भत्काइ दिएको छ । अनिवार्य नक्सापास तथा भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिहरु तयार गरी यस गाउँपालिकाले भूकम्पप्रतिरोधी घर निर्माण कार्यमा कडाइ गर्न जरुरी छ ।

४.२ पहिरोको जोखिम विश्लेषण :

यो गाउँपालिका पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको छ । वडाहरुमा गरिएको जोखिम नक्साङ्कन का आधारमा यो गाउँपालिकामा वडा नं ३ बाहेक सबै वडामा पहिरोको जोखिम रहेको छ । विगतमा पहिरोले सडक क्षेत्र र गाउँपालिकाका ६२ वटा बस्तिहरुमा नोक्सान पुऱ्याएको थियो । हालसम्म पहिरोले ५१ घर पुऱेको/बगाइ सकेको छ, भने ३५० परिवार प्रभावित भएका थिए । पहिरोले विगतमा यहा १७ जनाको मृत्यु

हुनुकासाथै ५ जना घाइते भएका थिए । विपदको ऐतिहासिक समय रेखाको विश्लेषण गर्दा पहिरोले हालसम्म १४००७१ बर्गमिटर जमिन पुऱेको छ । पहिरोले सिंचाइकुलो, खानेपानी आयोजना र पशु चौपायामा नोक्सानी पुऱ्याउदा त्यसैगरी करोडौंको क्षति भएको छ । वडामा गरिएको सुचना संकलनको आधारमा ६७ वटा बस्तिका ९७६ घरधुरी का ४४४० जनसंख्या जोखिममा रहेका छन जसभित्र १९५२ जना बालबालिका पर्दछन । यस गाउँपालिकामा पहिरोबाट २६८९१४ बर्गमिटर खेतीयोग्यजमिन क्षतिहुन सक्ने देखिन्छ । गाउँपालिका क्षेत्रका १९

वटा विद्यालय र १ वटा बालविकास केन्द्र, ४ वटा स्वास्थ्य सस्था, ७२ वटा खानेपानी ट्यांक ३६२२० मिटर पाइप, ५ वटा घट्ट, १ वटा इट्टा उद्योग, १ वटा मिल, २९ वटा सिंचाइ कुलो, ७५०० मी. सिंचाइ पाइप, १ वटा विद्युत गृह, २ वटा मन्दिर, फलफुल खेती, नर्सरी, पशुचौपाया र ५० वटा विद्युत पोल जोखिममा रहेका छन् ।

४.३ बाढीको जोखिम विश्लेषण :

गाउँपालिकाका वडाहरुमा गरिएको जोखिम नक्साङ्कका का आधारमा यो गाउँपालिकामा तेस्रो जोखिम बाढी हो । गाउँपालिकाका १,२,३,४,५,६,९ नं. वडाहरु बाढीको जोखिममा रहेका छन् । यस गाउँपालिका भएर बग्ने सानीभेरी नदी, देउताखोला, सिम्लीखोला, फुकुरखोला, अव्यारीखोला, खारखोला, गीठाकोटखोला, जोगिनीखोला लगायत ठुला तथा साना, खोलानाला र खहरेहरुमा आउने बाढी बाट विगतमा पटक पटक गरी ६३ वस्तीका ६० घर बगाएको र १८४०९० बर्गमिटर जमिन कटान

थियो । त्यसैगरी बाढीले २६ वटा खानेपानी आयोजना तिनीहरुको ३४०० मिटर पाइप र १३ वटा मुहान बगाएको थियो । यसका अतिरिक्त २६ घट्ट, २ वटा तत्कालिन गा.वि.स. भवन, १ वटा विद्यालय, ४ वटा सिंचाइ र ५ वटा काठेपुल पनि बगाएको थियो जसबाट करौडौको क्षति भएको थियो जसका कारण ७२० परिवार प्रभावित थिए । वडाहरुमा गरिएको छलफलका

गरेको
वटा
कुलो
।
भएका

आधारमा बाढीको जोखिमले ८४४ घरधुरीका ४२२० जनसंख्या प्रभावित हुने देखिन्छ भने त्यसमध्ये १६६८ जना बालबालिका पर्दछन् । बाढीले यस क्षेत्रमा ३३३००० बर्गमीटर जमिन कटान र ६ वटा विद्यालयलाइ क्षति पुऱ्याउने देखिन्छ । त्यसैगरी १ वटा आँखा उपचारकेन्द्र, १ वटा खोप केन्द्रमा पनि क्षति पुऱ्याउने देखिन्छ । बाढीले यस गाउँपालिकाका ९८ वटा खानेपानी इन्टेक ट्याङ्की, ८९ वटा मुहान, ४४९०० मी. खानेपानी पाइपमा क्षति पुऱ्याउने अनुमान गरिएको छ । त्यसैगरी ८८ वटा घट्ट, ५४ वटा सिंचाइकुलो र १००० मी. सिंचाइ पाइप, २ वटा लघु जलविद्युत, १० वटा काठेपुल, १ वटा प्रतिक्षलय, २ वटा मन्दिर, सहिद भवन, १ वटा चौर र ह्याण्ड पम्पमा क्षति पुग्ने देखिन्छ । अव्यवस्थित वसोवास, खोला किनार वस्ती तथा बजार, जथाभावि उत्खनन, खोला नियन्त्रण नहुदा बाढीको जोखिम बढेको छ ।

४.४ हावाहुरी को जोखिमविश्लेषण :

सानीभेरी गाउँपालिकामा हावाहुरीले पनि क्षति पुऱ्याउदै आएको छ । विगतका ३० वर्षहरुमा हावाहुरीले ११०३ घरको छाना, २९ वटा विद्यालय को छानामा क्षति गरेको थियो । त्यसैगरी १२६५० मुरी गहुँ र मकैवालीमा हावाहुरीले क्षति गरेको थियो जसबाट करौडौको क्षति भएको थियो । यसका साथै फलफुल खेतिमा नोक्सान गरी १० लाख बराबरको क्षति गरेको देखिन्छ । यसका अतिरिक्त हावाहुरीले

तत्कालिन गा.वि.स. भवन लगायतका भौतिक संरचनाहरुलाई क्षती पुऱ्याएको पाइन्छ । वडामा गरिएको सुचना संकलनका आधारमा हावाहुरीबाट यस गाउँपालिकाका सबै वडा प्रभावित छन् । हावाहुरि का कारण गाउँपालिकाका १९४५ घर परिवार का ९७२५ जनसंख्या र ति मध्य ३८९० बालबालिका प्रभावित हुन सक्ने देखिन्छ । त्यसैगरी हावाहुरीबाट यस गाउँपालिकाका २९ वटा विद्यालय जोखिममा रहेका छन् । हावाहुरीका कारण

बालबालिकालाई चोटपटक लाग्ने जोखिम छ । त्यसैगरी हावाहुरीबाट ३ वटा स्वास्थ्य संस्था, ४७६ वटा प्लास्टिक टनेल, मकै, गहुँ र फलफुल खेति जोखिममा छन् । यसका अतिरिक्त हावाहुरीले विद्युत प्रसारण लाइनमा पनि क्षति हुन सक्ने देखिन्छ ।

४.५ आगलागीको जोखिमविश्लेषण :

यस गाउँपालिकाका आगलागीको जोखिमापनि रहेको छ । सबै वडा हरूमा गरीएको छलफलको आधारमा विगतमा गाउँपालिकाका करिब ४९ वस्तीहरुमा आगलागीहुदा ७३ घर र २५ वटा गोठ जलेको थियो । त्यसैगरी २५६०० मिटर खानेपानी पाइप, २२०० सिंचाइ पाइप सामान, अन्न, चौपाया आदिको नोक्सान भएको थियो । जसकाकारण करोडौंको नोक्सानी थियो । आगलागी बाट यस गाउँपालिकामा २२८ घर ३ वटा व्यावसाय, ३३१०० मी. खानेपानी पाइप, ९००० मीटर सिंचाइ पाइप सामान, अन्न, चौपाया नोक्सानहुने अनुमान गरिएको छ । वनजंगल नजीक हुनु, काठका सामग्रीहरु प्रयोग गरेर घरहरु निर्माण गर्नु र जंगल नजिक घना वस्तीहरु हुने ठाउँमा आगलागीको बढी जोखिम रहेको छ ।

मिटर

भएको

र

४.६ वन्यजन्तुको जोखिम विश्लेषण :

गाउँपालिकामा वन्यजन्तुबाट हुने क्षति पनि अर्को प्रकोप हो । वन्यजन्तुको प्रकोपबाट यस गाउँपालिकाका सबै वडा प्रभावित छन् । विगत २०६० साल पछि यस गाउँपालिकामा बर्देल, वाँदर, दुम्सी, रतुवा, स्याल जस्ता जंगली जनावरहरुले खेतवारीका तथा अन्न, तरकारी, फलफूल बालिमा क्षति पुऱ्याउने गरेका छन् । जसबाट करोडौंको मकै, गहुँ, आलु, तरकारी, फलफुल खेतिमा नोक्सान भएको छ । समुदायसंग गरीएको छलफलका आधारमा वडाका २३५० घरधुरी प्रभावित छन् । गाउँपालिकाका वडा वाट लिइएको सुचनाका आधारमा वन्यजन्तु ले वर्षेनी १ करोड ९७ लाख बराबरको अन्न, तरकारी तथा फलफुल

बालिमा नोक्सान पुऱ्याउदछन् ।

४.७ रोग किरा :

यो गाउँपालिकामा फौजी,सलह,रातोकमीलो,फट्याङ्गा जस्ता बालिनालीमा लाग्ने रोगकिराको पनि प्रकोप रहेको छ । बालिनालीमा लाग्ने रोग किराको प्रकोपबाट सवै वडा प्रभावित छन । यस गाउँपालिकामा बालिनालीमा लाग्ने रोगकिराले मकै,गहुँ,जौ, तरकारी, आलुमा नोक्सान पुऱ्याउदा विगतमा विगतमा रोगकिराको प्रकोपले १ ८५ लाख बराबरको नोक्सान पुऱ्थियो । जसबाट २८७८ परिवार प्रभावित भएका थिए । आगामी पनि रोग किराको प्रकोपले अन्नबाली तरकारी र फलफुलमा नोक्सान पुऱ्याउने अनुमान गरिएको छ ।

करोड
याएको
दिनमा

४.८ चट्याङ को जोखिमविश्लेषण :

चट्याङ यस गाउँपालिकाको अर्को प्रकोप हो । विगतमा चट्याङ वाट गाउँ पालिकाका १० वटा वडाका २५ वटा बस्ति प्रभावित भएका थिए । विगतमा यहा चट्याङ वाट ४६ घरमा क्षति पुऱ्याएको थियो र १३ जनाको मृत्यु हुनुका साथै ७ जना घाइते भएका थिए । त्यसैगरी १७ घरको सोलार,१ वटा लिफ्ट खानेपानीको सोलार र मोटर,१५वटा भैसी,२ वटा गोरु,१३ वटा भेडाबाखा मरेर क्षति

भएको थियो । चट्याङबाट यस गाउँपालिकामा २१५ परिवार प्रभावित हुने अनुमान गरिएको छ । त्यसैगरी पशु चौपायामा नोक्सानी,२ वटा विद्युत गृह र ट्रान्सफर्मरमा क्षति हुने अनुमान पनि गरिएको छ ।

४.९ असिना को जोखिम विश्लेषण :

यस गाउँपालिकामा असिनाको पनि रहेको छ । असिनाले विगतमा ५ वटा वडामा बढी गरेको थियो । असिनाले विगतमा ,फलफुल,तरकारीमा नोक्सान पुऱ्याउदा करोडौको नोक्सानी थियो । जसबाट १२८८ परिवार प्रभावित भएका थिए । गाउँपालिकाका वडाहरुमा गरिएको सुचना संकलनका

प्रकोप
क्षति
अन्न
भएको

आधारमा सवै वडाहरुमा धान, गहु, तरकारी तथा फलफुल जस्ता बालिहरुमा असिनाले नोक्सान पुऱ्याउने देखिन्छ । जसबाट भण्डै १६०० परिवार प्रभावितहुने अनुमान गरिएको छ ।

४.१० खडेरी को जोखिमविश्लेषण :

जलवायु परिवर्तन, पन्याप्त सिंचाइको अभावका कारण यो गाउँपालिका खडेरीको पनि जोखिममा रहेको छ । वर्षेनी खडेरीका कारण हिँउदे वालीहरुलाई ठूलो नोक्सान पुऱ्याउने गर्दछ । प्रयाप्त सिंचाईको

अभावका कारण खडेरीको जोखिम वढेको छ । विगत ३० वर्षमा खडेरीको प्रकोपले यस गाउँपालिकामा १ करोड ७ लाख बराबरको अन्न, फलफुल तथा तरकारी मा नोक्सान पुऱ्याएको थियो भने २६५० परिवार प्रभावित भएका थिए । आगामी दिनमा खडेरीका कारण अन्न, तरकारी, दलहन र फलफुल वालीमा क्षति पुऱ्ने देखिन्छ । साथै ३९ वटा खानेपानी मुहान र ३९ वटा सिंचाई कुलो सुक्ने देखिन्छ, भने र सिंचाई सुविधा विस्तार नभए

समयमा वालिनाली लगाउन नसकिने देखिन्छ । जसले गर्दा खाद्य संकट पर्ने देखिन्छ ।

४.११ महामारीको जोखिम विश्लेषण :

महामारीको प्रकोपबाट पनि यो गाउँपालिका अछुतो रहन सकेको छैन । विगतमा भाडापखाला बाट १७ जना र महामारी बाट १३ जनाको मृत्यु थियो भने संयौको संख्यामा संक्रमित थिए । भ्रण्डै ६०० जना क्वारेन्टाइनमा बस्नुपरेको थियो । महामारी बाट यस गाउँपालिकाका ५०५ परिवारका २५०० जनसंख्या प्रभावित हुने अनुमान छ । जसमध्ये १००० जना बालबालिका कुनैपनि महामारीबाट संक्रमितहुने जोखिममा रहेका छन ।

कोभिड
भएको
भएका

४.१२ सडक दुर्घटनाको जोखिमविश्लेषण :

सडक दुर्घटना यस गाउँपालिकाको अर्को जोखिम हो । यहा विगतमा ४ वटा सडक दुर्घटनाका घटना घटि सकेका

छन । ति दुर्घटनाबाट २ जनाको मृत्यु भैसकेको छ, भने ७ जना घाइते भएका थिए । सांघुरा र कच्चि सडकहरुका कारण यहा सडक दुर्घटनाको जोखिम रहेको छ ।

सानेभेरी गाउँपालिका

३.१३ गाउँपालिकाको मुख्य प्रकोप र जोखिम वस्ति हरु : यस गाउँपालिकाका ११वटै वडाहरूमा आधारमा भूकम्प बाहेक पहिरो,बाढी,हावाहुरी,आगलागी,बन्यजन्तु,रोगकिरा,चट्याङ,असिना,खडेरी, प्रकोप पहिचान गरीएको थियो । प्रकोप र वडागत जोखिम वस्ती हरुलाई तलको तालिकामा

गरिएको विपद जोखिम नक्साङ्कनका महामारी र सडक दुर्घटना लगायत १४ वटा राखिएको छ ।

तालिका १८ : गाउँपालिकाको मुख्य प्रकोप र जोखिम बस्तीहरू

वडा नं	भूकम्प	पहिरो	बाढी	हावाहुरी	आगलागी	बन्यजन्तु	रोगकिरा	चट्याङ	असिना	खडेरी	महामारी	सडक दुर्घटना
१	पुरै वडा	चाइनावगर, सोता, रजेला, बाउनेखेत, बुकिचौर, टाउके लेक, खोला	चाइनावगर, बाउनीखेत, रजेला, भला, छोट्टेवगर, सोता	वडाभरी	वडाभरी	-	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी		वडाभरी	चाइनावगर, बाउनीखेत, रजेला
२	पुरै वडा	बसन्डाडा, फल्लेबगर, परिगाउँ, चार, गिठाकोट	सिस्नेखोला, फल्लेबगर, गिठाकोट, नरखोला, बगरखेत, पातिहाल्ना	वडाभरी	बसन्डाडा, पुर्ति मकाडा, ठुलागैरा, स्यागिने		वडाभरी	सागिने, मुल, चार, ठुली गैरा	वडाभरी		वडाभरी	गीठाकोट
३	पुरै वडा		बेलटापु, पिरेतरा, ज्यामिरे ज्युला, बैरेनीतरा, गरायला ज्युला, (सानीभेरी) -पुतलीबगर, धर्सुबगर, छेलनतारा, रातापहर, लादेकुना, गुमखोला, सिस्ने ओढार, लामीड्वली, लिउरे पारी, गरायला ज्युला(देउता खोला	वडाभरी	नायाखोला, डड इपोखरी,, कालाकोप्रा, ज्यामीरे गाउँ, ज्युला लगायत वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी		असिना वडाभरी, हिमपात कम्पैदे	वडाभरी	वडाभरी	

४	पुरै वडा	जुगेखोला,गोल चौर,सर्पाचौर, बलिवाड, मुरेखोला पुरानागाउँ	मुसेखोला, सोतावगर, रिम्नावगर,भेरीखोला	वडाभरी	टुरा, रामी,चाख्लिमे	वडाभरी	वडाभरी	टुरा, बाँधापानी			वडाभरी	
५	पुरै वडा	धनेखोला,हाँसु, भदाले, अयारमेला, खत्रीवारा,काफ लदरा	घापाघार, भिन्न खोला, घट्टेतरा, पेदाखोला, टोटके खोला, निगालपानी, लदरा	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	
६	पुरै वडा	छहरा,पातेचौर ,थाकलडाडा, खेतगाउँ,कोट घौसेनी	पातेखोला, मौवारुख, मुरीगाड,तल्लो थाकलधारा,ज्यामी तरा, रुन्या, जोगिनीतरा,दुले बगर (देउताखोला, जोगिनी खोला), छहरा, तुसारे खोला, नयाखर्क, कमारेकोट,विजयपर, घौसेनी, डाडडुगे, जुगेपानी, खेतगाउँ, रिट्ना खोला, धनेखोला	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी			
७	पुरै वडा	पाखेरोल,रोल खोला,फुक्रु	काफलचौर, सिमा,सिल्लने,रोल,	वडाभरी	ठुलालेक र जंगल	वडाभरी	वडाभरी	ठुलालेक,सा नालेक,काप्रे,	वडाभरी		वडाभरी	फुक्रुज्युला

		ज्युला, रावतगाउँ, खर्क, बोहरागाउँ पोखरी,डाडा काप्रे,	मालुमेला		नजिकको बस्ति			तुनीगैरा				
८	पुरै वडा	सिमपानी खोला, टाकुरा, घट्टेखोला, हुसीखोला, छहरे खोला,सिपाल खोला, घट्टेखोला, सिमपानी खोला,सिम्ली खोला,पोखरा टोल ।		वडाभरी	वडाभरी		वडाभरी	विप्रे,लामाड डा,डलसिंगे ,स्वारा । प्रत्येक वर्ष	वडाभरी			
९	पुरै वडा	तड,टोटके ,स्यालिबोट,खा मुहाले,खातिगा डा,रातापरा,गै रखर्क,बाघमारे ,डलसिंगे ।	घापाघार,भिन्न खोला,घट्टेतरा, पेदाखोला, टोटके खोला, निगालपानी,	हासिवाड, खातिगाडा, टोटके, छेलोहान्ने, तड, चोत्रोलोटे, गोरुमारे, धैरेनी, मगरराङ्ज, राङ्जा,	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी प्रत्येक वर्ष	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	सिम्ली, हाँसिवाग, खारखोला

				घरेली								
१०	पुरै वडा	अर्माडाडा,दाब्रे खोला,घन्ठाना, अमलटाकुरा,ज युलाटोल ।		वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	अर्माडाडा, तिमिले, भारपौरी, चिन्तु, पोखरा	वडाभरी	वडाभरी	वडाभरी	
११	पुरै वडा	रान्चिउरा,बाघ खोर,आरुविट, धनारा,अम्रैडा डा,काँडा		वडाभरी ।	काँडा,रानीखो ला,सानालेक, आरुबोट	वडाभरी	वडाभरी	पोखरी,लगन चौर,सानाले क,सादन कोशी,काँडा	वडाभरी	काँडा,लग नचौर,सा नालेक,सा दन कोशी,पा तहाल्ना	वडाभरी	

परिच्छेद ५ : दीर्घकालिन सौच, लक्ष्य, उद्देश्य, तथा रणनीति र योजना

५.१ दीर्घकालिन सौच

गाउँपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यलाई संस्थागत गरी विपद् उत्थानशील समुदायको निर्माण गर्नु यस योजनाको दीर्घकालिन सोच हुनेछ ।

५.२ परिकल्पना :

विपद् तथा जलवायु उत्थानशील सानीभेरी गाउँपालिका ।

५.३ ध्येय :

गाउँपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायुजन्य अनुकूलन र जोखिम व्यवस्थापनका कार्य गर्न सक्ने गरी गाउँपालिकाको क्षमता अभिवृद्धि गरी स्थानीय सरकार, संघ, प्रदेश तथा विकास साभेदार को सहभागीतामा विपद् तथा जलवायु परिवर्तनको सवाललाई संस्थागत गर्दै विकासका नियमित योजनाहरूमा मूलप्रवाहीकरण गरी विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समुदायको निर्माण गर्ने यस योजनाको मूल ध्येय रहेको छ ।

५.४ लक्ष्य :

स्थानीय स्तरमा विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिमबाट उत्पन्न हुने मृत्युदर, प्रभावितहरूको संख्या, भौतिक सम्पत्ति तथा जीविकोपार्जनमा पर्नसक्ने क्षतिलाई कमगर्दै स्थानीय विकास प्रक्रियामा विपद् जोखिमन्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकूलनका कार्यक्रमहरूलाई मूलप्रवाहीकरण गरि उत्थानशील समुदायको निर्माण गर्नु यस योजनाको लक्ष्य हुनेछ ।

५.५ उद्देश्य :

यस योजनाले निर्दिष्ट गरेका उद्देश्यहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

- गाउँपालिकामा रहेका प्रमुख प्रकोपहरू, संकटासन्न वडाहरू, जोखिमको अवस्था तथा क्षमताहरू पहिचान र विश्लेषण गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन को सवालहरूलाई विकास निर्माणका कार्यमा मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।
- गाउँपालिकामा संचालनहुने विपद् तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रमहरूमा एक रुपताल्याउनु ।
- गाउँपालिकाको कानून, नीति, योजना तथा विकासनिर्माणका कार्यक्रमहरूमा सबै क्षेत्र र वर्ग (महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरीक, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, दलित, आदिवासी, जनजाति, प्रकोप प्रभावित, जलवायुजन्य प्रभावित वा सङ्कटासन्न समुदाय तथा व्यक्तिहरू तथा वर्ग को समानुपातिक र समतामूलक सहभागिता सुनिश्चित गरी विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनलाई संस्थागत गर्ने
- उत्थानशील तथा सुरक्षित समुदायको निर्माण गर्नका लागि गाउँपालिकाको आवधिक र वार्षिक योजना र कार्यान्वयनमा यस योजनाले समेटेका क्रियाकलापहरूलाई समेत मूलप्रवाहीकरण गर्नु
- उपलब्ध स्थानिय श्रोतसाधन को अधिकतम उपयोग गर्दै आवश्यक पर्ने थप श्रोत- साधन को खोजी गरी संघ, प्रदेशसरकार र सरोकारवाला निकाय तथा विकास साभेदार हरु संग समन्वय गरी विपद् प्रभावित समुदायलाई सहयोग उपलब्ध गराउनु ।
- गाउँपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धी ज्ञान, सिप र क्षमताको अभिवृद्धि गर्ने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यहरूबाट जोखिममा रहेका समुदायको जिविकोपार्जनमा सहयोग गर्ने ।

५.६ रणनीति :

गाउँपालिकामा गठन गरिएको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति मार्फत समितिका पदाधिकारी एवं सदस्य तथा समुदायका व्यक्तिहरूलाई विपद् तथा जलवायु सम्बन्धी गतिविधिहरूमा उनिहरूको क्षमता विकास गरी योजना कार्यान्वयन गर्न देहाय बमोजिमका रणनीतिहरू अवलम्बन गरीएको छ ।

- स्थानीय तहमा विपद् जोखिम तथा जलवायु अनुकूलन का कार्यक्रमहरूलाई स्थानीय वार्षिक तथा आवधिक विकासका योजनाहरूमा मूलप्रवाहीकरण गर्दै लैजाने ।

- २) स्थानीय विपद् जोखिम लेखाजोखा तथा नक्साङ्कन बाट पहिचान भएका अति जोखिम बस्तीहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थान्तरणको लागि प्रोत्साहन गर्ने ।
- ३) बाढी बाट हुने मानवीय तथा भौतिक क्षतिलाई रोक्नकालागि बाढीको पुर्व सूचना प्रणालीको स्थापनाकालागि समन्वयतथा सहकार्य गरि पहल गर्ने ।
- ४) कोभिड १९ लगायतका महामारी को सामना गर्न आवस्यक पुर्वतयारी र प्रतिकार्यका कार्यहरु योजनावद्ध ढंगले सञ्चालन गर्ने ।
- ५) योजना निर्माणका सबै प्रक्रियामा समुदायका अति जोखिममा रहेका समूह तथा वर्गको समानुपातिक सहभागितालाई सुनिश्चित गरि योजनाको कार्यान्वयन गर्ने ।
- ६) समुदायमा आधारित विपद् जोखिमन्यूनीकरणका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय ज्ञान, सीप, श्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्ने ।
- ७) गाउँपालिकामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकूलनका कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नकालागि गाउँपालिका, प्रदेश, संघ, मानवीय तथा विकास साँभेदार संस्था समेतको स्रोतको परिचालन गर्ने ।
- ८) योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन आदि सबै प्रक्रियामा समुदायका अति जोखिममा रहेका समूह तथा वर्गको समानुपातिक सहभागितालाई सुनिश्चित गर्ने ।

५.७ कार्यान्वयन कार्यनीति :

यस योजना कार्यान्वयनकालागी देहायबमोजिम कार्यनीति अपनाइने छ ।

- १)स्थानीय विपद् जोखिम लेखाजोखा तथा नक्साङ्कन गर्दा अति जोखिम तथा संवेदनशील स्थानमा रहेका बस्तीहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थान्तरणको लागि प्रोत्साहन गर्ने ।
- २) विपद्का कारणले हुने मानवीय क्षतिलाई रोक्नको लागि पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना गर्ने ।
- ३)समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय ज्ञान, सीप, श्रोत र साधनका साथै नविनतम प्रविधिहरूको उपयोग गर्ने ।
- ४)विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका क्रियाकलापहरूलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि स्थानीय, प्रदेश, संघ, मानवीय तथा विकास साँभेदार संघसंस्था समेतसँग आवश्यक समन्वय गरि को स्रोतको परिचालन गर्ने ।
- ५) योजनाले पहिचान गरेका क्षेत्रमा थप अध्ययन, अनुसन्धान तथा जानकारी संकलन गर्दै अद्यावधिक ज्ञान तथा विश्लेषणको आधारमा क्रियाकलापहरूको प्राथमिकीकरण र कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

५.८ स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील कार्यक्रमहरू (क्रियाकलापहरू) :

गाउँपालिकामा पहिचान भएका प्रकोपहरूको कारणले सृजना गर्ने विपद्का प्रभावित क्षेत्र मा पार्न सक्ने प्रभावहरूलाई मध्यनजर गरी जलवायु अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्युनिकरण का लागी नीतिगत, जनचेतना तथा समुदायको क्षमताअभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरू र रोकथाम, अल्पीकरण र अनुकूलनकार्यहरू सम्बन्धि क्रियाकलापहरू तय गरिएको छ । यसरी क्रियाकलाप तय गर्दा मूलभूत रूपमा मानव संसाधन तथा संस्थागत विकास योजना, भौतिकपूर्वाधार विकास, प्राकृतिक स्रोत संरक्षण, जीविकोपार्जनमा सुधार, नीतिगत क्षेत्रमा गर्नु पर्ने कार्यहरू तथा विकास कार्यमा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका विधिको मूलप्रवाहीकरण गर्ने जस्ता प्रमुखक्रियाकलापलाई आधार मानिएको छ ।

५.८.१ नीतिगत, जनचेतना तथा समुदायको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धि क्रियाकलापहरु :

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनका कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न र स्थानीय स्तरमा तर्जुमा गर्नु पर्ने नितिगत प्रावधानहरु यसमा समेटिएका छन् । विपद्को घटना अवस्था आउन नदिन समुदायमा अज्ञानता हटाउन गरीने प्रचारप्रसार तथा क्षमता अभिवृद्धि क्रियाकलापहरु निर्धारण गरिएको छ ।

विपद् उत्थानशिल समुदाय निर्माण गर्नका लागी मानव समुदायका लागि सम्बेदनशील भएकोले यस्तो

समग्र क्रियाकलाप	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट (रु.हजारमा)	श्रोतको व्यवस्था		समयअवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
	विपद् तथा जलवायु परिवर्तन बारे समुदायमा सचेतनाको कमी ।	• विपद् र जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि जनचेतना ।	वडा कार्यालय	३००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकास ।	वडा कार्यालय	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• प्रकोप प्रभावित क्षेत्र वर्गीकरण र सोहि अनुसार नीति तथा कार्यक्रम ।	वडा कार्यालय	५०	गाउँपालिका		२०८१ भित्र
		• विपद्का बेला खोज,उद्धार गर्ने व्यक्तिहरुलाई तालिम ।	वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	२०८१ भित्र
		• वडा हरुमा कृतिम घटना अभ्यास ।	वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• वडाहरुमा विपद् प्रतिकार्यका लागी सामग्री व्यवस्था ।	वडा विपद् तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	८००	गाउँपालिका	संघसंस्था	२०८१ भित्र
१. भूकम्प	गाउँपालिकाको घर तथा भौतिक संरचना भूकम्प प्रतिरोधी नहुदा धनजनको क्षति हुन सक्ने जोखिम ।	• गाउँपालिकाको नक्सापासको नितिको कार्यान्वयन तथा सचेतना ।	गाउँपालिका	१००	गाउँपालिका	विकास साभेदार	प्रत्येक वर्ष
		• भूकम्प बाट हुने क्षति र वच्ने उपाय बारे समुदाय स्तरमा सचेतना अभिवृद्धि ।	वडा कार्यालय गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	रेडक्रस, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		• घरहरुको अभिलेखिकरण र कमजोर तथा जोखिमयुक्त भवनहरुको तथ्यांक संकलन ।	गाउँपालिका	५०	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश सरकार	२०८१ सम्म
		• प्रत्येक वर्ष २० जना भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण र भवन प्रवलीकरण सम्बन्धि प्राविधिक तथा मिस्त्री हरुलाई तालिम ।	गाउँपालिका	५०	गाउँपालिका	विकास साभेदार	प्रत्येक वर्ष
		• खुल्ला स्थान पहिचान र प्रचार प्रसार ।	गाउँ विपद् तथा	५०	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०८१ भित्र

			जलवायु उत्थानशिल समिति				
		• सुचना प्रणाली व्यवस्थापन ।	गाउँ विपद शाखा	५०	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०८१ देखि
		• घर तथा संरचना निर्माण को नियमित अनुगमन ।	योजना तथा प्राविधिक शाखा	१००	गाउँपालिका	वडा कार्यालय	नियमित
		• प्रत्येक वडामा स्वयंसेवक कार्यदल गठन ।	गाउँ, वडा विपद तथा जलवायु उत्थानशिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०८१ भित्र
		• विपद तथा जलवायु उत्थानशिल समिति, स्वयंसेवक तथा विषयगत क्लस्टर लाइ तालिम तथा कृतिम अभ्यास ।	गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	रेडक्रस, सुरक्षा निकाय	प्रत्येक वर्ष
२. पहिरो	पहिरोका कारण जन, धन र प्राकृतिक क्षति हुन सक्ने ।	• पहिरो वाट उच्च जोखिम स्थानका वस्तीहरु स्थानान्तरण सम्बन्धि निति निर्माण र कार्यान्वयन ।	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		२०८१ देखि
		• सडक तथा भौतिक संरचना निर्माणमा मेसिन प्रयोग मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन ।	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		२०८१ भित्र
		• सडक तथा भौतिक संरचना निर्माण गर्दा अनिवार्य वायोइन्जिनियरीड प्राविधिलाइ लागत इस्टिमेटमा समावेश ।	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		आ.व. ८१ / ८२ देखि
		• भिरालो जमिनमा खेती गर्ने, कृषिवन प्रणाली विकास र विस्तार गर्न निति निर्माण ।	गाउँपालिका	०	गाउँपालिका		आ.व. २०८१ / ८२ देखि
		• पहिरोको जोखिम न्युनिकरण का लागी समुदायमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालयहरु	२००	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
३. बाढी	बाढीका कारण जन, धन र प्राकृतिक क्षति हुन सक्ने ।	• नदी खोला किनारका जोखिमयुक्त वस्तीलाई स्थानान्तरण गर्ने नीति निर्माण र कार्यान्वयन ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालयहरु	०	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
		• नदी खोलाजन्य पदार्थको जथाभावि उत्खननमा रोक लगाउन निति तथा मापदण्ड निर्माण र कार्यान्वयन ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालयहरु	०	गाउँपालिका		२०८१ भित्र
		• बाढी सुचना प्रणाली व्यवस्थापन ।	गाउँपालिका, वडा	२००	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०८२ भित्र

			कार्यालयहरु				
		<ul style="list-style-type: none"> वाढी जोखिमपूर्ण स्थानहरुमा बाढीको व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने । 	गाउँ विपद तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघ संस्थाहरु	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष मनसुन पुर्व
४. हावाहुरी	हावाहुरी वाट घर विद्यालय तथा अन्य भौतिक संरचनाको क्षति हुने ।	<ul style="list-style-type: none"> हावाहुरीको समयमा सुरक्षित रहने वारे समुदाय तथा बालबालिका लाइ सचेतना अभिवृद्धि गर्ने । 	गाउँपालिका,, वडा कार्यालयहरु	२००	गाउँपालिका	संघसंस्था	निरन्तर
		<ul style="list-style-type: none"> घर तथा सार्वजनिक स्थलका पुराना र बुढा र जोखिम युक्त रुख हटाउने । 	गाउँपालिका,, वडा कार्यालयहरु	१००	गाउँपालिका	वन कार्यालय	निरन्तर
५. आगलागी	आगलागी का कारण मानविय, धन तथा वनजंगलको क्षति ।	<ul style="list-style-type: none"> वडामा सुरक्षा निकाय, दमकलका सम्पर्क नम्बरहरु राख्ने । 	वडा कार्यालय	०	वडा कार्यालय		२०८१ देखि
		<ul style="list-style-type: none"> घना तथा आगलागीको वढी जोखिम वस्तीहरुमा आगलागी सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने । 	गाउँ विपद तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> भएका पानी पोखरी तथा पानीका स्रोतहरुको संरक्षण वारे सचेतना । 	कृषि शाखा, अगुवा कृषक	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> आगलागीबाट हुने जनधनको क्षति तथा असर र अपनाउनुपर्ने सजगता वारेमा सञ्चारमाध्यमवाट प्रचार गर्ने । 	गाउँ सुचना शाखा	५०	गाउँपालिका	सञ्चार माध्यम	प्रत्येक वर्ष माघ देखि जेठ
		<ul style="list-style-type: none"> वनजंगलमा आगलागी हुने नदिन सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । 	वनसमुह	२००	वनसमुह	डिभिजन वन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष फागुन देखि जेठ सम्म
६. वन्यजन्तु	वन्यजन्तु ले अन्न बालीमा नोक्सान र मानिसलाई पनि आक्रमण गर्न सक्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> वन्यजन्तु नियन्त्रण का लागी परमपरागत अभ्यास लाइ निरन्तरता सम्बन्धि क्षमता विकास । 	समुदाय	०	वडा कार्यालय	गाउँपालिका	वन्यजन्तु को प्रकोप बढ्दा
		<ul style="list-style-type: none"> वन्यजन्तु वाट सुरक्षित हुने उपाय वारे सचेतना कार्यक्रम । 	वडा कार्यालय	१००	गाउँपालिका	वन डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> वन जंगल संरक्षण र घेरावार वारे चेतना । 	सामुदायीक वन	१००	गाउँपालिका	वन डिभिजन	प्रत्येक वर्ष

७. रोगकिरा	वालिनालिमा लाग्ने रोगकिरा ले अन्नवालि मा नोक्सान ।	<ul style="list-style-type: none"> जैविक विषदी को प्रयोग वारे अगुवा कृषक को क्षमता अर्भिवृद्धि । 	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> जैविक विषदी निर्माण वारे अगुवा कृषक लाइ तालिम । 	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> वालीनालिमा लाग्ने किरा र रोग वाट वचाउन वालीनाली को र जमिनको व्यवस्थापन र काटछाट वारे कृषकको क्षमता अर्भिवृद्धि । 	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र	प्रत्येक वर्ष
८. चट्याङ	चट्याङ्गबाट मानवीय तथा पशुचौपायामा क्षति हुने जोखिम ।	<ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक संरचनामा विधुत जडान गर्दा अर्थिड. गर्नुपर्ने वाध्यात्मक नीतिगत व्यवस्था गर्ने । 	गाउँपालिका	०			२०८१ देखि
		<ul style="list-style-type: none"> गाउँपालिकामा भएका सम्पूर्ण घर तथा भवनमा अर्थिड गर्न जनचेतना जगाउने । 	गाउँपालिका, प्राविधिक शाखा	१००	गाउँपालिका		२०८१ देखि
		<ul style="list-style-type: none"> चट्याङ्ग बाट वच्ने उपायहरुको वारेमा समुदायमा जनचेतना अर्भिवृद्धि गर्ने । 	गाउँपालिका विपद तथा जलवायु उत्थानसिल समिति	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> चट्याङ्ग बाट वच्ने उपायहरुको वारेमा विद्यालयहरुमा जनचेतना अर्भिवृद्धि गर्ने । 	गाउँपालिका विपद तथा जलवायु उत्थानसिल समिति, विद्यालय	१००	गाउँपालिका	संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
९. असिना	असिना ले अन्नवाली, तरकारी, फलफुल को क्षति हुने ।	<ul style="list-style-type: none"> जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धि समुदायको क्षमता अर्भिवृद्धि गर्ने । 	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> रैथाने र स्थानीय प्रजातीका विउ विजनहरुको संरक्षण र प्रचार प्रसार गर्ने । 	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> टनेल खेति विस्तार वारे अगुवा कृषकहरुलाइ तालिम । 	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
		<ul style="list-style-type: none"> वालि चक्रमा परिवर्तन वारे अगुवा कृषकको क्षमता अर्भिवृद्धि । 	कृषि शाखा, अगुवा कृषक	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र, संघसंस्था	प्रत्येक वर्ष
१०. खडेरी	खडेरी वाट अन्न	<ul style="list-style-type: none"> अन्न भण्डारण र उपयोग वारे समुदायमा 	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र	प्रत्येक वर्ष

	वालीमा नोक्सान भइ खाद्य संकट ।	सचेतना अभिवृद्धि ।				वर्षको २ पटक	
		• खडेरी सहन सक्ने विउ विजन प्रयोग सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम ।	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
		• जलवायु परिवर्तन अनुकूलन सम्बन्धि समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,	प्रत्येक वर्ष
		• रैथाने र स्थानीय प्रजातीका विउविजनहरुको संरक्षण र प्रयोगमा प्रचार प्रसार गर्ने ।	कृषि शाखा	२००	गाउँपालिका	कृषि ज्ञानकेन्द्र,	प्रत्येक वर्ष
११. महामारी	महामारी फैलिएर मानिसको मृत्यु हुन सक्ने ।	• स्वास्थ्य कर्मीहरुको क्षमता विकास ।	स्वास्थ्य शाखा	२००	गाउँपालिका	स्वास्थ्य विभाग	प्रत्येक वर्ष
		• पूर्ण सरसफाइ सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम ।	गाउँ तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति	५००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय संघसंस्था	निरन्तर
		• महामारी वाट बच्न स्वास्थ्य सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन ।	गाउँ स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	२००	गाउँपालिका	स्वास्थ्य कार्यालय संघसंस्था	निरन्तर
		• महामारी नियन्त्रण र रोकथामका लागी दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन ।	गाउँ स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	३००	गाउँपालिका	स्वास्थ्य कार्यालय संघसंस्था	निरन्तर
१२. सडक दुर्घटना	सडक तथा अन्य दुर्घटना का कारण मानिसको मृत्यु,घाइते ।	• सवारी चालकलाई तालिम ।	ट्राफिक कार्यालय	०	गाउँपालिका	संघसंस्था	२०८१ भित्र
		• सडक लगायतका दुर्घटना वारे सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	गाउँपालिका	१००	गाउँपालिका	ट्राफिक कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
जम्मा बजेट				७३००			

५.८.२ जोखिमन्यूनीकरण : रोकथाम, अल्पीकरण र अनुकूलनका कार्यहरु :

गाउँपालिका भित्र रहेका विपद्जन्य सडकटासन्नता तथा जोखिमकम गर्न रोकथाम, अल्पिकरण र अनुकूलनका कार्यहरु गर्न विद्यालय वा अन्य सार्वजनिक भवनको प्रवलीकरण, प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण, नदीखोला तटबन्ध,पहिरो नियन्त्रण, मौक्तिक पुर्वाधार निर्माण ,विउविजनको व्यवस्था ,प्रविधि जडान लगायतका कृयाकलापहरु यहा बजेट सहित समावेश गरिएका छन् ।

५.८.२.१ भुकम्पको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरू	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
२	भुकम्प प्रतिरोधि घर र संरचना एकदम कम हुदा भुकम्प वाट हुने क्षति को जोखिम ।	भुकम्प पछिको सार्वजनिक संरचना पुर्ननिर्माण र प्रवलकरण ।	गाउँपालिका	२००००	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार, शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	२०८१ देखि
१	स्वास्थ्य संस्थाका भवन जिर्ण हुदा भुकम्प वाट हुने क्षति को जोखिम ।	उच्च जोखिममा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको पहिचान प्रवलकरण ।	गाउँपालिका	५०००	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार, शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	२०८२ सम्म
१	विद्यालयका भवन जिर्ण हुदा भुकम्प वाट हुने क्षति को जोखिम ।	उच्च जोखिममा रहेका विद्यालय हरुको पहिचान र प्रवलकरण ।	गाउँपालिका	१५०००	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार, शिक्षा विभाग	२०८३ सम्म
१	खुल्ला स्थानको पहिचान र संरक्षण नहुदा विपद पश्चात सुरक्षित स्थल नहुनु ।	खुल्ला स्थान पहिचान संरक्षण ।	गाउँपालिका, वडा विपद तथा जलवायु उत्थानसिल समिति,	२००	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार	२०८१ भित्र
२	सार्वजनिक संरचनाहरू बालमैत्री, आपाङ्ग मैत्री, जेष्ठनागरिक मैत्री नहुनु ।	नगरपालिका भित्र निर्माण हुने सार्वजनिक संरचनाहरू बालमैत्री, आपाङ्ग मैत्री, जेष्ठनागरिक मैत्री बनाउने ।	गाउँपालिका,, प्राविधिक शाखा	५०००	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार, शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
	जम्मा			४५२९०			

५.८.२.२ पहिरोको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरू	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
२	पहिरो वाट नडा नं १ का ९० घर, ४१६८० ब.मी. जमीन, ४ वटा	वडा नं १ का चाइनावगर, सोता, रजेला, बाउनेखेत, बुकिचौर, टाउके लेक,	गाउँपालिका	३०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग,	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष

	विद्यालय, १ वटा स्वास्थ्य संस्था र १ वटा ट्याङ्की तथा अन्य संरचनामा क्षति हुन सक्ने ।	खोलामा पहिरो नियन्त्रणकालागी ग्याविन लगाउने ।				भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	
१	पहिरो वाट नडा नं २ का ८९ घर, ७०३२४ ब.मी. खेतियोग्य जमिन, २ वटा विद्यालय र अन्य संरचना नोक्सान हुने ।	वडान.२ का बसन्डाडा, फल्लेबगर, परिगाउँ, चार, गिठाकोट का ग्याविन लगाउने ।	गाउँपालिका	४०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
१	पहिरो वाट नडा नं ४ का २०३ घर र ३२५०० ब.मी. खेतियोग्य जमिन, १ वटा मा.वि. र १ वटा बालविकास केन्द्र, २ वटा विद्युत गृह, ११ वटा खानेपानी ट्याङ्की, ८ कि.मी. पाइप मा नोक्सानी । र अन्य संरचना नोक्सान हुने ।	वडा नं ३ को जुगेखोला, गोलचौर, सर्पाचौर, बलिबाड, मुरेखोला पुरानागाउँका का पहिरो जाने क्षेत्रमा मा ग्याविन वाल निर्माण ।	गाउँपालिका	३५००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
१	पहिरो वाट नडा नं ५ को धनेखोला, हाँसु भदाले, अयारमेला, खत्रीबारा, काफलदराका ६० घर, १००० ब.मी. जमिन, १ वटा विद्यालय, २ वटा मुहान, ५ वटा ट्याङ्की र ५००० मी. पाइप, १० वटा कुलोमा क्षति पुग्ने ।	वडा नं ५ को धनेखोला, हाँसु भदाले, अयारमेला, खत्रीबारा, काफलदराका पहिरो जाने क्षेत्रमा ग्याविन लगाउने ।	गाउँपालिका	५००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
१	पहिरो वाट नडा नं ६ का ५० घर, १५०० ब.मी. जमिन, २ वटा विद्यालय, १ वटा स्वास्थ्यसंस्था, २ वटा ट्याङ्की, ३००० मी. पाइप, २ वटा सिंचाइ कुलोमा क्षति पुग्ने ।	वडा नं ६ को छहरा, पातेचौर, थाकलडाडा, खेतगाउँ, कोट, घौसेनीका पहिरो जाने क्षेत्रमा ग्याविन लगाउने ।	गाउँपालिका	७००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
१	पहिरो वाट नडा नं ७ को ४९ घर, १९९०० ब.मी. जमिन, ४ वटा ट्याङ्की, ९२० मी. पाइप, १ वटा	वडा नं ७ को पाखेरोल, रोल खोला, फुक्रु ज्युला, रावतगाउँ, खर्क, बोहरागाउँ पोखरी, डाडा काप्रेका पहिरो जाने क्षेत्रमा	गाउँपालिका	२०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष

	कुलो, ३०० मी. सिंचाइपाइप, ५ वटा घट्टमा क्षति पुग्ने ।	ग्याविन लगाउने ।				कार्यालय ।	
१	पहिरो वाट नडा नं ८ का ११० घर,१२००० ब.मी. जमिन, २ वटा विद्यालय, १५ वटा मुहान, ५ वटा ट्याङ्की र ६००० मी. पाइप, १ वटा कुलो र ४००० मी. सिंचाइ पाइपमा क्षति पुग्ने ।	वडा नं ८का सिमपानी खोला, टाकुरा, घट्टेखोला, हुसीखोला, छहरे खोला, सिपालखोला, घट्टेखोला, सिमपानी खोला,सिम्ली खोला,पोखरा टोलका पहिरो जाने क्षेत्रमा ग्याविन लगाउने ।	गाउँपालिका	२५००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
१	पहिरो वाट नडा नं ९ का ७० घर,१५००० ब.मी. जमिन, १ वटा विद्यालय, २ वटा मुहान, १० वटा ट्याङ्की र ५०० मी. पाइप, २ वटा कुलो र ८०० मी. सिंचाइ पाइपमा क्षति पुग्ने ।	वडा नं ९ को तड,टोटके ,स्यालिबोट, खामुहाले, खातिगाडा,रातापरा, गैरखर्क, बाघमारे,डलसिंगेका पहिरो जाने क्षेत्रमा ग्याविन लगाउने ।	गाउँपालिका	३०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
१	पहिरो वाट नडा नं १० का अर्माडाडा,दाब्रेखोला,घन्ठाना,अमलटा कुरा,ज्युलाटोलका ६० घर,१०००० ब.मी. जमिन, ३ वटा विद्यालय, १ वटा स्वास्थ्यसंस्था, १० वटा मुहान, १० वटा ट्याङ्की र ५०० मी. पाइप, ४ वटा कुलो र १००० मी. सिंचाइ पाइपमा क्षति पुग्ने ।	वडा नं १० को अर्माडाडा,दाब्रेखोला, घन्ठाना,अमलटाकुरा,ज्युलाटोलका पहिरो जाने क्षेत्रमा ग्याविन लगाउने ।	गाउँपालिका	२०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
१	पहिरो वाट नडा नं ११ का १९५ घर,६५००० ब.मी. जमिन, २ वटा विद्यालय, १ वटा स्वास्थ्यसंस्था, १८ वटा मुहान, १७ वटा ट्याङ्की र १५ कि. मी. पाइप, ४ वटा ट्याङ्की र २.५ कि.मी. कुलोमा क्षति पुग्ने ।	वडा नं ११ को रान्चिउरा,बाघखोर, आरुविट,धनारा,अम्रैडाडा,काँडा का पहिरो जाने क्षेत्रमा ग्याविन लगाउने ।	गाउँपालिका	३०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि प्रत्येक वर्ष
२	वन विनास हुदा पहिरोको जोखिम ।	वडाका पहिरो जाने क्षेत्रमा वृक्षारोपण	गाउँपालिका,	१०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार	प्रत्येक वर्ष

		गर्न विरुवा वितरण र वृक्षारोपण	वडा कार्यालय			संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	
२	सडक निर्माणले पहिरोको जोखिम ।	सडक क्षेत्रमा बायो इन्जिनियरिङ ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	प्रत्येक वर्ष
जम्मा				२६२००			

५.८.२.३ बाढीको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	वाह्य	
१	वडा नं १ मा १०४ घर ६५००० ब.मी. जमिन, २ वटा विद्यालय, १ वटा स्वास्थ्य संस्था, १८ वटा मुहान, १७ वटा ट्याङ्की र १५ कि. मी. पाइप, ४ वटा ट्याङ्की र २.५ कि.मी. सिंचाइ कुलोमा क्षति हुन सक्ने ।	वडा नं. १ को चाइनावगर,वाउनीखेत, रजेला,भला,छोटेवगर,सोता क्षेत्रमा सानी भेरी तथा खोलाहरुमा तटबन्ध गर्ने ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	५०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि क्रमागत
१	वडा नं २ मा ८२ घर ४०००० ब.मी. जमिन, ४वटा खानेपानी आयोजनामा क्षति र ४०० मी. पाइप नोक्सान,३ वटा मुहानमा क्षति, ३ वटा सिंचाइ कुलोमा	वडा नं.२ को सिस्नेखोला,फल्लेवगर, गिठाकोट, नरखोला,बगरखेत,पातिहाला क्षेत्रका खहरे खोलाहरुमा तटबन्ध गर्ने ।	गाउँपालिका	५०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि क्रमागत

	क्षति हुन सक्ने ।						
१	वडा नं ३ मा ६० घर ८२००० ब.मी. जमिन, १ वटा विद्यालय, १ वटा आँखाउपचार केन्द्र, ३० वटा मुहान, १० वटा ट्याङ्की, ४० हजार मिटर पाइप, ३० वटा घट्ट, २० वटा पसल, १० वटा सिंचाइ कुलो, रिम्ना-गाराघाट सडक र रंगशाला मा क्षति हुन सक्ने ।	वडा नं ३ का बेलटापु, पिरेतरा, ज्यामिरे ज्युला, बैरेनीतरा, गरायला ज्युला, पुतलीबगर, धर्सुबगर, छेलनतारा, रातापहर, लादेकुना, गुमखोला, सिस्ने ओढार, लामीद्वाली, लिउरेपारीमा सानीभेरी र देउता खोलामा तटबन्धन ।	गाउँपालिका	६०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि क्रमागत
१	वडा नं ४ मा ५० घर ३०००० ब.मी. जमिन, १ वटा विद्यालय, ६ वटा ट्याङ्की १.कि. मी. पाइप, ३५ वटा घट्ट, १ कि.मी. सिंचाइ कुलो, १ वटा प्रतिक्षलय, २ वटा मन्दिरासहिद भवन, १ वटा चौर र ट्याण्ड पम्पमा क्षति हुन सक्ने ।	वडा नं. ४ को मुसेखोला, सोतावगर, रिम्नावगर, भेरीखोला क्षेत्रमा तटबन्धन ।	गाउँपालिका	२०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि क्रमागत
१	वडा नं ५ मा २२० घर ३००० ब.मी. जमिन, ३ वटा विद्यालय, १ वटा खोप केन्द्र, ४० वटा मुहान, ६० वटा ट्याङ्की, १५ वटा घट्ट, ३० वटा सिंचाइ कुलो, १० वटा काठेपूलमा क्षति हुन सक्ने ।	वडा नं. ५ को घापाघार, भित्र खोला, घट्टेतरा, पेदाखोला, टोटके खोला, निगालपानी क्षेत्रमा तटबन्धन ।	गाउँपालिका	२०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि क्रमागत
१	वडा नं ६ मा २०० घर ६००० ब.मी. जमिन ८ वटा मुहान, ५ वटा ट्याङ्की, २००० मी. पाइप, ५ वटा	वडा नं. ६ का पातेखोला, मौवारुख, मुरीगाड, तल्लो थाकलधारा, ज्यामी तरा, रुन्या, जोगिनीतरा, दुले बगर, छहरा, तुसारे खोला, नयाखर्क, कमारेकोट	गाउँपालिका	२०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश, भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन	२०८१ देखि क्रमागत

	घट्ट, ५ वटा सिंचाइ कुलो र १ वटा विद्युत गृहमा क्षति हुन सक्ने ।	,विजयपर,घौसेनी, डाडडुगे, जुगेपानी, खेतगाउँ, रिट्ना खोला, धनेखोलामा देउताखोला र जोगिनि खोलामा तटबन्धन ।				कार्यालय ।	
१	वडा नं ७ मा २८ घर ८२००० ब.मी. जमिन, २ वटा ट्याङ्की, ५०० मी. पाइप, २५० मी. सिंचाइ कुलो र १ वटा जलविद्युतमा क्षति हुन सक्ने ।	वडा नं ७ का काफलचौर,सिमा, सिल्लने, रोल,मालुमेला क्षेत्रका खोलामा तटबन्ध ।	गाउँपालिका	३०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि क्रमागत
१	वडा नं ९ मा १०० घर र १२००० ब.मी. जमिन, ६ वटा मुहान,८ वटा ट्याङ्की, १००० मी. पाइप, ३ वटा घट्ट र १००० मी. सिंचाइ पाइपमा क्षति हुन सक्ने ।	वडा नं ९ को घापाघार,भिन्न खोला,घट्टेतरा, पेदाखोला, टोट्के खोला, निगालपानी क्षेत्रका खोलामा तटबन्ध ।	गाउँपालिका	३०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८१ देखि क्रमागत
१	गाउँपालिका क्षेत्रका नदी,खोलाहरुले वर्षेनि घर को क्षतिका साथै खेतियोग्य जमिन कटान गर्ने ।	गाउँपालिका क्षेत्रका सबै खोला किनारमा वृक्षरोपण गर्ने ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	२०८३भिन्न
१	वढी वाट पानिका मुहानमा क्षति हुन सक्ने ।	नदि खोला क्षेत्रका पानीका मुहानहरु संरक्षण ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	२०००	गाउँपालिका	संघरप्रदेश,भुजलाधार संरक्षण विभाग, भुजलाधार व्यवस्थापन कार्यालय ।	प्रत्येक वर्ष निरन्तर
जम्मा				३१०००			

५.८.२.४ हावाहुरीको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमि	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु	श्रोतको व्यवस्था	समय
---------	-------------------------	---------------------------------	------------------	---------	------------------	-----

सानीभेरी गाउँपालिकाको स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना २०८१

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
३	गाउँपालिकाका घरहरुमा आगलागीको जोखिम ।	सुधारिएको चुल्होमा सहयोग तथा विस्तार ।	गाउँपालिका	१०००	गाउँपालिका	वैकल्पिक उर्जा प्रवर्धन केन्द्र	निरन्तर
२	गाउँपालिकाका घरहरुमा आगलागीको जोखिम ।	खरका छाना विस्थापन कार्यक्रम ।	गाउँपालिका	३०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश सरकार	प्रत्येक वर्ष
३	गाउँपालिकाका घर,पसल तथा सार्वजनिक संरचनाहरुमा आगलागी वाट क्षति हुन सक्ने ।	पानी संरक्षण पोखरीको निर्माण ।	गाउँपालिका,वडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	३वर्ष भित्र
१	वन जंगलमा आगलागीको जोखिम ।	सामुदयिक वन तथा अन्य आगलागीको जोखिमपूर्ण वनहरुमा अग्निरेखा निर्माण गर्ने ।	गाउँपालिका,वडा कार्यालय,वन समुह	१०००	गाउँपालिका,वडा कार्यालय,वन समुह	संघ र प्रदेश अन्तरगत,वन विभाग,वन डिभिजन कार्यालय	२ वर्ष भित्र
२	वन जंगलमा आगलागीको जोखिम ।	वन डढेलो नियन्त्रण ।	गाउँपालिका,वडा कार्यालय,वन समुह	३००	गाउँपालिका,वडा कार्यालय,वन समुह	संघ र प्रदेश अन्तरगत,वन विभाग,वन डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
२	गाउँपालिकाका सार्वजनिक कार्यालय तथा,संरचनाहरुमा आगलागीको जोखिम ।	गाउँपालिकाको कार्यालय, वडाकार्यालय, विद्यालय,स्वास्थ्य संस्था जस्ता सार्वजनिक ठाउँहरुमा फायर एक्सटीङ्ग्विसर राख्ने ।	गाउँपालिका	५००	गाउँपालिका		२०८२ भित्र
जम्मा				६८००			

सानिभेरी गाउँपालिका

५.८.२.६ वन्यजन्तुको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
२	वन्यजन्तुले गाउँपालिकाका	सवै वडाका वन्यजन्तु प्रभावित वन क्षेत्रमा घेरावार गर्ने ।	वन समुह ,वडा कार्यालय	५००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,वन विभाग, वन डिभिजन कार्यालय	२०८१ देखि
१	वडाहरुमा वन्यजन्तुले अन्न,फलफुल, तरकारीमा नोक्सानी पुऱ्याउने ।	जनावरहरुलाई तर्साउनका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु वाजा,लाइट,माइक को व्यवस्था र वितरण ।	वन समुह,वडा कार्यालय	४००	वनसमुह गाउँपालिका	संघ संस्था	२०८१ देखि
२		वन क्षेत्रमा वन्यजन्तुले मन पराउने फलफुल र विरुवा रोप्ने ।	वन समुह,वडा कार्यालय	२००	वनसमुह गाउँपालिका	संघ र प्रदेश,वन विभाग, वनडिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
२		वालि विमा गर्ने ।	अगुवा कृषक,गाउँ कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र	प्रत्येक वर्ष
जम्मा				१२००			

५.८.२.७ वालिनालीमा किराको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	वालिनालिमा लाग्ने किरा ले अन्नवालि मा नोक्सान ।	वालिनालिमा लाग्ने किरा नियन्त्रणका लागी समयमै वडा कार्यालयमा औषधि भण्डारण ।	वडा कार्यालय,गाउँ कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
२	वालिनालिमा लाग्ने किरा ले अन्नवालि मा नोक्सान ।	वालिनालिमा लाग्ने किरा नियन्त्रणका लागी जैविक विषादी तयारी र भण्डारण ।	गाउँ कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग,कृषि ज्ञान केन्द्र,संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
१	रोगले मासिएको बालीको सुरक्षित व्यवस्थापन नगरिदा	रोग किराले नोक्सान गर्दा बर्षेनी दोहोरिने र अन्यन्त्र	गाउँ कृषि शाखा	५००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि	प्रकोपको समयमा

	थप जोखिम बढ्ने ।	फैलिने भएकोले बालीलाई सुरक्षित रूपमा विसर्जन गर्न किसानलाई प्राविधिक सहयोग ।				विभाग, कृषि ज्ञान केन्द्र, संघ संस्था	
१	वालिनालिमा लाग्ने किरा ले अन्नवालि मा नोक्सान ।	कृषिबालीको लागि माटोमा हुनु पर्ने प्राङ्गारिक तत्वको वार्षिकरूपमा जाच गर्ने ।	गाउँ कृषि शाखा	१००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग, कृषि ज्ञान केन्द्र, संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
जम्मा				२६००			

५.८.२.८ चट्याङको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	विद्यालयहरुमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रणाली जडान नहुदा मानविय तथा भौतिक क्षति हुन सक्ने ।	गाउँपालिकाका सबै विद्यालय हरुमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रणाली जडान गर्ने ।	गाउँपालिका शिक्षा शाखा, विद्यालय	२०००	गाउँपालिका	संघसस्था	२०८२ भित्र
२	घरहरुमा अर्थिड नगर्दा मानविय तथा भौतिक क्षति हुन सक्ने ।	घर निर्माण गर्दा अनिवार्य अर्थिड गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	०	गाउँपालिका	संघसस्था	निरन्तर
१	स्वास्थ्यसंस्था तथा सार्वजनिक संरचना हरुमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रणाली जडान नहुदा मानविय तथा भौतिक क्षति हुन सक्ने ।	गाउँपालिकाका स्वास्थ्यचौकी लगायतका सार्वजनिक भवनहरुमा चट्याङ प्रतिरोधि प्रणाली जडान गर्ने ।	गाउँपालिका, गाउँ स्वास्थ्य शाखा, वडा कार्यालय	१०००	गाउँपालिका	सहरी विकास तथा भवन कार्यालय संघसस्था	निरन्तर
१	बस्ती नजिक बिजुलीका पोल, तार तथा ठूला रूखहरुको हुदा चट्याङ ले क्षति गर्न सक्ने जोखिम ।	बस्ती नजिक रहेका बिजुलीका पोल, तारको मर्मत तथा ठूला रूखहरुको काट छाट गर्ने ।	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	३००	गाउँपालिका	विद्युत कार्यालय, वन डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
२	विद्युतिय पोल, तार व्यवस्थित नहुदा चट्याङ ले क्षति गर्न सक्ने जोखिम	विद्युतीय लाइन तथा तारहरुलाई व्यवस्थित गर्ने	गाउँपालिका, वडा कार्यालय	३००	गाउँपालिका	विद्युत कार्यालय,	आवश्यकत । अनुसार

२	घर भित्रका विजुलिका तार व्यवस्थित नहुदा चट्याड ले क्षति गर्न सक्ने जोखिम	घर भित्रका विजुलिका तार व्यवस्थित गर्ने ।	समुदाय	०	वडा कार्यालय		निरन्तर
जम्मा				३६००			

५.८.२.९ असीनाको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	असिनाका कारण अन्न तथा तरकारी वालिमा क्षति	रैथाने र छिटो पाक्ने वालिहरुको खेति विस्तार	गाउँपालिका कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग, कृषि ज्ञान केन्द्र, संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
१	असिनाका कारण अन्न तथा तरकारी वालिमा क्षति	प्लाष्टिक टनेल खेती विस्तार तथा, अन्य सामग्री वितरण	गाउँपालिका कृषि शाखा	५०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग, कृषि ज्ञान केन्द्र, संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
३	कृषि उत्पादन असिनाबाट क्षति	असिना प्रभावित किसान हरु लाइ राहत र क्षतिपुर्तिको व्यवस्था	गाउँपालिका कृषि शाखा	२०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग, कृषि ज्ञान केन्द्र, संघ संस्था	प्रत्येक वर्ष
१	कृषि उत्पादन असिनाबाट क्षति	वालि विमा गर्ने	गाउँपालिका कृषि शाखा	०	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश अन्तरगत कृषि विभाग, कृषि ज्ञान केन्द्र, संघ संस्था	२ वर्ष भित्र
जम्मा				८०००			

५.८.२.१० खडेरीको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	पर्याप्त सिंचाइ सुविधा	सवै वडाहरुमा सिंचाइ सुविधा	गाउँपालिका,	१००००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश, सिंचाइ विभाग, जलश्रोत	५ वर्ष

	नहुदा खडेरी पर्दा अन्नवाली सुक्नु ।	विस्तार ।	वडा कार्यालय			तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	भिन्न
२	पिदवाट सिंचाइ कुला भत्कदा सिंचाइ नहुदा जमिन र अन्नवाली सुक्नु ।	गाउँपालिका क्षेत्रका सबै कुला नहरहरुको नियमित मर्मत सम्भार ।	गाउँपालिका, गाउँपालिका कृषि शाखा	३०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश, सिंचाइ विभाग, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष मनसुन पछि
४	वैकल्पिक सिंचाइ प्रणाली नहुदा जमिन र अन्नवाली सुक्नु ।	सबै वडाहरुमा सिंचाइ पोखरी निर्माण ।	गाउँपालिका कृषि शाखा	५०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश, सिंचाइ विभाग, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	४ वर्ष भित्र
२	कृषक को उत्पादन घट्नु ।	बेमौसमी तरकारी खेती विस्तार ।	गाउँपालिका कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश, सिंचाइ विभाग, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
१	खडेरी का कारण पानीका मुहानहरु सुक्नु ।	गाउँपालिका भित्रका सबै पानीका श्रोत तथा मुहान संरक्षण, मर्मत ।	गाउँपालिका	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश, सिंचाइ विभाग, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
२	परम्परागत पोखरी नास हुदै जानु ।	परम्परागत पोखरी हरुको संरक्षण ।	गाउँपालिका	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश, सिंचाइ विभाग, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	प्रत्येक वर्ष
१	वैकल्पिक सिंचाइ प्रणाली नहुदा जमिन र अन्नवाली सुक्नु ।	थोपा सिंचाइ प्रणाली विस्तार	गाउँपालिका कृषि शाखा	१०००	गाउँपालिका	संघ र प्रदेश, सिंचाइ विभाग, जलश्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	२०८१ देखि
जम्मा				२२०००			

५.८.२.११ महामारीको जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरू	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	सरसफाइ को कमीले महामारी फैलने जोखिम	सवै वडाहरुमा पूर्ण सरसफाई कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति	१०००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, संघसंस्था	निरन्तर
२	सरसफाइ को कमी तथा विपदपश्चात महामारी फैलने जोखिम	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा दक्ष जनशक्ति व्यवस्थापन ।	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	१०००	गाउँपालिका	गाउँपालिका	२०८१देखि निरन्तर
१	सरसफाइ को कमी तथा विपद पश्चात महामारी फैलने जोखिम	स्वास्थ्य संस्थाहरुमा भाडापखाला, रुघाखोकी लगायत किटजन्य रोगका औषधीको बफर स्टक राख्ने ।	गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा,स्वास्थ्य संस्था	२०००	गाउँपालिका	जनस्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य विभाग	निरन्तर
१	सरसफाइ को कमी तथा महामारी फैलने जोखिम	विद्यालय सरसफाइ कार्यक्रम सञ्चालन ।	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति, गाउँपालिका शिक्षा शाखा,विद्यालय	१०००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय,युनिसेफ, रेडक्रस	प्रत्येक वर्ष
१	पशुहरुमा संक्रामक रोग फैलने जोखिम	पशुहरुलाई नियमित भ्याक्सीन दिने ।	गाउँपालिका पशु विकास शाखा	५००	गाउँपालिका	भेटनरि अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र संघसंस्था	निरन्तर
३	सौचालय नहुदा जथाभावि दिशा पिसाव गर्दा रोग फैलने जोखिम	गाउँपालिकाका वजार क्षेत्रमा सार्वजनिक सौचालय निर्माण ।	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति, गाउँपालिका	२०००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय,युनिसेफ,रेडक्रस	२ वर्ष भित्र
१	दुषित पानी पिउदा पानी जन्य रोग बढ्ने जोखिम	पानी सुद्धिकरण का विधि वारै समुदायमा सामाग्री वितरण	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता	५००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय,युनिसेफ,रेडक्रस	निरन्तर

			समिति, गाउँपालिका			रुस	
१	पानीका मूल दुषित हुदा फोहर पानी पिउदा पानी जन्य रोग बढ्ने जोखिम	खानेपानी मुहानहरुको सरसफाइ ।	गाउँपालिका तथा वडा स्तरिय खानेपानी तथा सरसफाइ स्वच्छता समिति, गाउँपालिका	३००	गाउँपालिका	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, युनिसेफ, रेडक्रस	निरन्तर
जम्मा				६३००			

५.८.२.१२ सडक दुर्घटना जोखिम न्यूनिकरण सन्दर्भमा :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	सडक तथा अन्य दुर्घटना वाट मानिसको मृत्यु तथा घाइते हुने जोखिम	गाउँपालिकाका मुख्य चोक हरूमा सडक तथा अन्य दुर्घटना वाट वच्ने संदेश सहितका होर्डिड. बोर्डहरु राख्ने	गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	ट्राफिक कार्यालय	२०८१ भित्र
२	सडक दुर्घटना वाट मानिसको मृत्यु तथा घाइते हुने जोखिम	विद्यालय तथा समुदायमा ट्राफिक सचेतना	गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	ट्राफिक कार्यालय	निरन्तर
जम्मा				४००			

५.८.२.१३ जलवायु परिवर्तन तथा अनुकूलनका कार्यहरु :

प्राथमिकता क्रम	प्रमुख समस्या तथा जोखिम	जोखिम न्यूनिकरणका क्रियाकलापहरु	मुख्य जिम्मेवारी	बजेट रु. हजारमा (०००)	श्रोतको व्यवस्था		समय अवधी
					आन्तरिक	बाह्य	
१	जलवायु परिवर्तनवाट गाउँपालिकामा कृषि तथा	बृक्षा रोपण कार्यक्रम	वडा तथा गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
२		हरितगृह ग्यास वा कार्बन डाइअक्साइड	वडा तथा	३००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष

	खाद्य सुरक्षा, जलश्रोत तथा उर्जा, वन तथा जैविक विविधता, मानव स्वास्थ्य, जल उत्पन्न प्रकोप र शहरीकरण तथा वासस्थानमा असर	उत्पादन हुने सामग्रीको प्रयोग कम गर्ने बारे सचेतना	गाउँपालिका				
२		नविकरणीय उर्जा प्रयोगमा जोड दिन सचेतना	वडा तथा गाउँपालिका	१००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
१		खडेरी सहन सक्ने विउविजन वितरण	कृषि शाखा, वडा कार्यालय	५००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
१		फोहर वर्गिकरण बारे समुदायमा सचेतना	वडा तथा गाउँपालिका	२००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
१		जैविक मल उत्पादन बारे किसानलाइ तालिम	कृषिशाखा	३००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	२०८१ देखि
१		किसानहरुलाइ जैविक विषादी बनाउने र प्रयोग गर्ने तालिम	कृषिशाखा	२००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	२०८१ देखि
१		किसानहरुलाइ बाली विविधकरण बारे तालिम	कृषि शाखा	३००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
२		प्राङ्गारिक खेती विस्तार	कृषि शाखा	५००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
२		फोहोर व्यवस्थापनका लागी विसर्जन केन्द्र स्थापना	गाउँपालिका	५००	गाउँपालिका	संघसंस्थाहरु	प्रत्येक वर्ष
जम्मा				३१००			
कुल जम्मा वजेट				१८९५८०			

५.८.३. पुर्नलाभ अन्तरगतका अर्न्तगत पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माणकार्यहरु :

गाउँपालिकामा भूकम्प, पहिरो, बाढी को विपद् पछि प्रतिकार्यको चरण पार गर्दा नगर्दै समुदायको पुर्नलाभका लागि क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाको मर्मत-सम्भार तथा पुर्ननिर्माण गर्न र भविष्यमा पुर्नसक्ने त्यस्तै विपद्को सामना गर्न आवश्यक क्रियाकलाप मार्फत परेको प्रभाव र भएको क्षतिको विश्लेषण गरी जनजीवनलाई सामान्य बनाउन, पूर्ण विस्थापित परिवारको पुनःस्थापना गर्न, आवश्यक व्यवस्थापनका क्रियाकलाप निम्नबमोजिमको ढाँचामा उल्लेख गरिएको छ ।

५.८.३.१ भूकम्पको संदर्भमा पुर्नलाभ अन्तरगतका कार्यहरु :

प्राथमिकता	मुख्य समस्या तथा	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन	समयावधि
------------	------------------	-------------------------	------------------	------------------	---------

क्रम	जोखिम			आन्तरिक	बाह्य	
१	भौतिक संरचना जस्तै घर तथा सरकारी भवन भत्कने तथा चर्कने	सामान्य विग्रिएका भत्किएका तथा चर्किएका संरचनालाई तालिम प्राप्त प्राविधिकको सल्लाह अनुसार मर्मत संभारलाई पहल गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	२ वर्ष भित्र
२	सामाजिक तथा सार्वजनिक भवनको अभाव	भूकम्पका कारण क्षति भएका सामाजिक तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचनाहरूको मर्मत गरी प्रयोग गर्न मिल्ने भए तत्काल मर्मत गरी सेवा सुचारु गर्ने साथै पुनर्निर्माण सुरु गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	२ वर्ष भित्र
१	विपद् पश्चात राहत वितरणमा समस्या र राहतका सामानमा कमी	आवश्यकता अनुसार थप राहत व्यवस्थापन तथा वितरणको कार्य व्यवस्थित गर्ने तथा बास्तविक पीडित सम्म पुऱ्याउन पहल गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	३ महिना सम्म
२	भवन निर्माण संहिता अनुरूपको घर निर्माण नहुने	नयाँ बन्ने सम्पूर्ण घरमा दक्ष प्राविधिकको प्रयोग गरी भवन निर्माण संहिता अनुसार घर निर्माणका लागि पहल गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	निरन्तर
१	निर्माणमा आर्थिक अभाव	प्रभावितको मानवीय, आर्थिक, तथा भौतिक क्षतिको मूल्याङ्कन तथा विश्लेषण गरी राहत तथा पुनर्निर्माणका लागि सरकारी तथा गैर सरकारी निकायमा पहल गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	निरन्तर
१	खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीको अभाव	खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीको भण्डारण र वितरण प्रणालीलाई पुनरावलोकन गरी आवश्यक भए जनजीवन पूर्ण रूपमा सामान्य नभए सम्मका लागि थप गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	३ महिना सम्म

१	पानीका मुहान तथा संरचनाहरू जोखिममा	विग्रिएका पानीका मुहान तथा संरचनाहरू पुनर्निर्माण गरी व्यवस्थित गर्ने मुहान सुकेका स्थानमा नयाँ योजना मार्फत पानी वितरण व्यवस्था मिलाउने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	३ महिना भित्र
---	------------------------------------	--	--	------------	-----------------------------------	---------------

५.८.३.२ पहिरोको संदर्भमा पुर्नलाभ अन्तरगतका कार्यहरू :

प्राथमिकता क्रम	मुख्य समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
				आन्तरिक	बाह्य	
१	क्षतिको मूल्याङ्कन तथा विश्लेषण नहुने	गाउँपालिकाभित्र पीडितको मानवीय, आर्थिक, तथा भौतिक क्षतिको मूल्याङ्कन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	१ महिना भित्र
२	संरचना भत्कने तथा निर्माणमा समस्या	पीडितको मानवीय, आर्थिक, तथा भौतिक क्षतिको मूल्याङ्कन तथा विश्लेषण गरी राहत तथा पुनर्निर्माणका लागि सरकारी तथा गैर सरकारी निकायमा पहल गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	निरन्तर
१	सामाजिक तथा सार्वजनिक भवनमा क्षति तथा पुन निर्माणमा समस्या ।	विकासका अन्य गतिविधि मध्य विपद्का कारण क्षति भएका सामाजिक तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचनाहरूको मर्मत तथा पुनर्निर्माण प्राथमिकतामा राखेर गर्ने ।		गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	३ महिना सम्म
२	भविष्यमा पुनः पहिरो दोहोरिन सक्ने ।	भविष्यमा पुनः पहिरो दोहोरिन सक्ने भएकाले स्थानीय तथा विज्ञहरूद्वारा नै अध्ययन गरी दिगो समाधानका लागि पहल गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	निरन्तर
१	पुनः पहिरोको	पुनः पहिरोको जोखिम हुन सक्ने भएकाले	स्थानीय विपद् तथा	गाउँपालिका	संघ, प्रदेश सरकार र	निरन्तर

	जोखिम हुन सक्ने	पहिरो सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु नियमित रुपमा सञ्चालन गर्ने	जलवायु उत्थानशील समिति		विकास साभेदार	
--	-----------------	--	------------------------	--	---------------	--

५.८.३.३ बाढीको संदर्भमा पुर्नलाभ अन्तरगतका कार्यहरु :

प्राथमिकता क्रम	मुख्य समस्या तथा जोखिम	व्यवस्थापनका क्रियाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी	स्रोत व्यवस्थापन		समयावधि
				आन्तरिक	बाह्य	
१	भौतिक क्षतिको मुल्याङ्कन तथा विश्लेषणको अभाव ।	गाउँपालिकाका पीडितको मानविय, आर्थिक, तथा भौतिक क्षतिको मुल्याङ्कन गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	१५ दिन भित्र
	भौतिक संरचना भत्कने तथा निर्माणमा समस्या ।	पीडितको मानविय, आर्थिक, तथा भौतिक क्षतिको मुल्याङ्कन तथा विश्लेषण गरी राहत तथा पुनर्निर्माणका लागि सरकारी तथा गैर सरकारी निकायमा पहल गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	१५ दिन भित्र
	विपद्पश्चात् पानीको अभाव ।	समुदायमा बिग्रिएका भत्किएका पानीका मुहान तथा संरचनाहरु पुनर्निर्माण गरी व्यवस्थित गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	निरन्तर
	सामाजिकतथा सार्वजनिक भवनको र संरचनामा क्षति तथा समस्या ।	बाढीको कारण क्षति भएका सामाजिक तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचनाहरुको मर्मत तथा पुनर्निर्माण गर्ने ।	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	१ वर्ष भित्र
	भविष्यमा पुनः बाढीको दोहोरिन सक्ने ।	भविष्यमा पुनः बाढी दोहोरिन सक्ने भएकाले स्थानीय तथा विज्ञहरुद्वारा नै अध्ययन गरी दिगो समाधानका लागि	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति	गाउँपालिका	संघ,प्रदेश सरकार र विकास साभेदार	निरन्तर

		पहल गर्ने ।				
--	--	-------------	--	--	--	--

सानिभेरी गाउँपालिका

५.९ आवश्यक पर्ने श्रोत सामग्री आंकलन : सानीभेरी गाउँपालिकामा विपद् प्रतिकार्यको लागी आवश्यक श्रोत साधन नगन्य मात्रामा रहेको छ । गाउँपालिकाले अपुग साधन र सामग्री हरुको व्यवस्था तत्काल गर्नुपर्ने देखिन्छ जुन क्लष्टर अनुसार तल उल्लेख गरीएको छ । यहाँ सामग्रीहरुको मात्र आंकलन गरिएको छ ।

तालिका १९ : प्रतिकार्यका लागी आवश्यक सामग्री

क्र. स	कलष्टर	सामग्रीको नाम	आवश्यक पर्ने संख्या	रहेको निकाय				कुल रकम रु. हजारमा	कैफियत
				गाउँपालिका	इलाका प्रशासन कार्यालय	नेपाल प्रहरी	मौज्दात स्थल		
१	समन्वय, खोज, उद्धार र सुचना तथा सञ्चार	लाइफ ज्याकेट (स्विमिङ)	२५				गाउँपालिका	२०००	मौज्दात वाहेकको आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलब्धताक ा लागी सप्लायर्स संग सम्भौता गर्ने
		क्याराविना	५						
		वन्जी	५						
		पुली	३						
		एसेण्डर	४						
		डिसेव्डर	५						
		क्लाइनिङ रोप	२						
		रवर ट्युब	१०						
		फायर बूट	१०						
		फायर सुट	५						
		लाइट	५						
		आगलागी नियन्त्रणमा प्रयोगहुने पानीको बोटल	५						
		लेदरको पन्जा	१० जोर						
		हेल्मेट	२०						
		फायर संकलन काटा/फरुवा	३						
		स्विटर	५						
		बन्चरो	४						
		सावेल,ब्रेल्चा	१०						
		पिक	१०						
		न्याक हु	५						
		प्लास्टिक वाल्टिन	१०						
		अल्मुनियम भ्याड	२						
		रिभर क्रसिङ्ग रोप	३०						
		फायर एक्सटिङ्ग ग्विसर	५						
		हारनेस	२						
		ठुलो पाल	५						
		त्रिपाल	५०						
		गल,खन्ती	१०						
		स्ट्रेचर	१०						
		First Aid Box	१०						
वाटर ब्याग	१०								
जम्प सुट	१०								
एक्स हो	२								
मास्क	१०								
मेघाफोन	१								
डोरी,रिस्स	५०० मी								

		व्याट्री(मेघाफोन)	३ थान					
		टेन्ट , पाल, पाटपुर्जा	५					
		टेन्ट , पाल, विमचोवा	३					
		म्याट्रेस	२०					
		हसिया	१०					
		छाता	१०					
		हेडल्याम्प	५					
		घन	५					
		कम्बल	५०					
		पि-फोर्म	१ वण्डल					
		प्लास्टिक सिट	१५					
		पोलिथिन डोरी	२००मी					
		एल.एम.टि. रोल	२					
		ग्याविन जालि	२००					
		रेनकोट	१०					
		फायर रोप ल्याडर	१					
		ड्रिलिड मेसिन	२					
		ट्वीस्टल	५					
		वायर कटर	२					
		पिक एक्स	२					
		प्रे-वार	१					
		क्रोवार ५ फीट २० मि.मि	२					
		ह्याण्ड माइक	१०					
		काठ काटने मेसिन	२					
		सूचना संकलनका लागि आवश्यक पर्ने फाराम (जस्तै IRA, MIRA) छपाई गरेर राख्ने	१००० प्रति					
२	खाद्य तथा कृषी क्षेत्र	आपतकालिन अवस्थाका लागि अस्थायी तथा स्थायी भण्डार गृह को व्यवस्था गर्ने	१				५०००	मौज्दात बाहेकको आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद , भण्डारण वा समयमै उपलब्धताका लागि सप्लायर्स संग सम्भौता गर्ने
		तयारीखाना, चाउचाउ, विस्कुट, चिउरा नमकिन आदी खरिद भण्डारण गरी राख्ने ।	१००० जना					
		खाद्यान्न सामग्रीहरु जस्तै दाल, चामल, नून, तेल, मरमसला खरिद र भण्डारण गरी राख्ने	१००० जना					

		पशुपक्षीका लागि चाहिने आहार, घाँसपात एवम् दाना परालको व्यवस्था	१०००० वटा					
		पशुपक्षीका लागि सरुवा तथा परजिवि नियन्त्रणका लागि आवश्यक औषधी खरिद गरी भण्डारण गर्ने	५००० वटा					
		पशु चौपायाका अस्थायी छाप्राका लागि चाहिने सामानहरु, काठ, खर, त्रिपाल आदी भण्डारण गरी राख्ने						
		पशुपक्षीका गोठ, खोर, टहरा, पुनर्निर्माण गर्न बाँस, डोरी, खर, प्लाष्टिक, पराल, त्रिपाल आदी को भण्डारण	१००००					
		बाँध, कूलो नहर को अस्थायी मर्मत का लागि (बास, बोरा, ढुङगा आदि को भण्डारण गर्ने	३००० मी					
		पोलिहाउस मर्मतकालागी सामग्री भण्डारण	५० वटा					
		गाउँको कुल खेतियोग्य जग्गाको १० प्रतिशत लाइ पुग्ने मौसम अनुसारको बीउबीजन, मलखाद, औषधि, विषादी, अन्य बिउ विजन खरिद तथा भण्डारण गर्ने	१० प्रतिशत जमिनका लागि					
३	गैरखाद्य सामग्री, आश्रयस्थल	आपतकालिन अवस्थाका गैरखाद्य सामग्रीहरु भण्डार गर्न अस्थायी तथा स्थायी भण्डार गृह को व्यवस्था गर्ने	१				१५००	मौज्दात वाहेकको आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद ,भण्डारण वा

		आवश्यक गैर खाद्य सामग्रीहरु लत्ताकपडा (उमेर लिंग, मौसम अनुसार) प्रति परिवार २,२ सेट का दरले व्यवस्था	२०० सेट						समयमै उपलब्धताक ा लागी सप्लायर्स संग सम्भौता गर्ने
		प्रभावितहरुलाइ भाडाकुडा प्रति परिवार डेक्च २ थान,ताप्के १ थान, थाल ४ थान, बटुका ४ थान गिलास ४ थान, डाडु पन्यू १, १ थान , मग २ थान, वाल्टिन १ थान का दरले व्यवस्था	२०० सेट						
		प्रभावित परिवार का लागी कम्बल, म्याट को व्यवस्था	४०० थान						
		आश्रय स्थल निर्माण का लागी							
		टेन्ट	१० सेट						
		त्रिपाल,	१०० वटा,						
		वलियो डोरी	१०० मुठा						
४	खानेपानी, सरसफाइ क्षेत्र	आपतकालिन अवस्थामा खानेपानी वितरणकोलागि तयारी पानी बोतल वा जारको पानी को व्यवस्था	५००० लिटर					२०००	मौज्दात वाहेकको आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलब्धताक ा लागी सप्लायर्स संग सम्भौता गर्ने
		आपत्कालिन अवस्थाका लागि आवश्यक खानेपानी शुद्धिकरणका सामग्री, पियुष, क्लोरीन भोल, जस्ता वस्तु खरिद गरी भण्डारण गर्ने	१०० लिटर						
		१००० लिटर क्षमताको पानी टंकी खरिद गरी भण्डारण गर्ने	५ वटा						
		फोहरमैला व्यवस्थापन का लागी ठुला कन्टेनर खरिद	५ वटा						

		र भण्डारण						
		डस्टविनहरु खरिद गरी भण्डारण गर्ने	२०० वटा					
		हार्डिजन किट खरिद गरि भण्डारण गर्ने	३०० सेट					
		अस्थायी शौचालय निर्माणका लागि आवश्यक सामग्री टवाईलेट प्यान प्लाष्टिक खरिद गरि भण्डारण गर्ने ।	३० वटा					
		चर्पी का लागी वाल्टिन,मग र ब्रस भण्डारण गर्ने	१०० सेट					
		हर्पिक वा फिनेल भण्डारण गर्ने	३०० बोत्तल					
		भत्केका खानेपानी संरचना मर्मतका लागि मर्मतका लागि र पानी आपूर्तिकालागी पाइप र फिटिङ सामग्री भण्डारण गरी राख्ने	३००० मिटर					
५	स्वास्थ्य र पोषण	अति आवश्यक तथा जिवन वचाउने औषधीहरु, प्राथमिक उपचारका सामग्रीहरु स्वास्थ्य संस्थाहरुमा बफर स्टक राख्ने	सवै स्वास्थ्य संस्थामा				१०००	मौज्दात वाहेकको आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलब्धताका लागि सप्लायर्स संग सम्भौता गर्ने
		आपतकालिन अवस्था का लागी सुत्केरी सामग्री,	३०० सेट					
		प्याड तथा आवश्यक परिवार नियोजनका साधन	५०० सेट					
		आपतकालीन अवस्थाको लागि एक वडा २ थानका दरले प्राथमिक उपचार बाक्स को व्यवस्था गर्ने	२० वटा					
		सुत्केरी र गर्भवती महिला, कुपोषित बालबालिका र जेष्ठ नागरिकको लागि एक महिनालाई पुग्ने	५०० जना					

		पोषणयुक्त खाना विस्कट, लिटो, आदी भण्डारण गर्ने दुधका लागि डेरि वा किसान संग समन्वय र संभौता गर्ने						
		आपतकालिन अवस्थाका लागि कम्तिमा १ स्वास्थ्य संस्था १ स्ट्रेचरका व्यवस्था र भण्डारण	१०					
		गर्भवती ,सुत्केरी आमा तथा २ वर्ष मुनिको वच्चालाइ ३ महिनालाइ पुग्ने UTRF,RUSF को मौज्दात राख्ने	३०० जना					
		अस्थायी उपचार केन्द्र स्थापनाका लागि आवश्यक सामग्री	५स्थान					
६	शिक्षा	प्रत्येक विद्यालयहरुमा १ वाकसका दरले प्राथमिक उपचारका सामग्रीहरुको व्यवस्था गर्ने	५० विद्यालय				२०००	मौज्दात वाहेकको आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलब्धताक ा लागि सप्लायर्स संग सम्भौता गर्ने
		प्रत्येक विद्यालयहरुमा शैक्षिक सामग्रीहरु जस्तै २० सेट इसिडी किट, स्टुडेन्ट किट, १०० सेट किताव ,कापी, कलम, पेन्सिल इरेजरहरु पहिले नै भण्डारण गरी राख्ने	५० विद्यालय					
		अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) का लागि आवश्यक पर्ने सामग्री पोल, त्रिपाल टेन्ट कारपेट बोर्ड आदी खरिद गरि भण्डारण	१६ वटा					
		अस्थायी विद्यालय (Temporary Learning Center) मा छात्रछात्रा,अपांग	१६ वटा					

		मैत्री, खानेपानी, शौचालयको व्यवस्था गर्न सामग्री							
		त्रिपाल, गैठी, वेल्चा,कोदाली तसला टोकरी ,Heating Plate,Hexablade, आदि सामग्री प्रत्येक विद्यालयमा भण्डारण गरी राख्ने	५० विद्यालय						
		विद्यालयहरुमा वर्षको २ पटक विद्यार्थी हरुलाई कृतिम घटना अभ्यास र विपदको समयमा वच्ने उपाय बारे तालिम दिने	५० विद्यालय						
७	संरक्षण र सामाजिक सुरक्षा	आपतकालका लागी गर्भवती र सुत्केरीको लागि विशेष कपडा को भण्डारण वा व्यवस्थापन	१०० जना					१०००	मौज्दात वाहेकको आवश्यक पर्ने सामग्री खरिद ,भण्डारण वा समयमै उपलब्धताका लागि सप्लायर्स संग सम्भौता गर्ने
		अपांगता भएका व्यक्तिहरुकालागी सहायक सामग्री खरिद तथा भण्डारण वा सहयोगको सुनिश्चितता	५० जना						
		डिभिन्टी किट (महिलाको लागी)	२००						
		किशोरी किट(किशोरीको लागी)	३००						
		Female Friendly space set	३						
		RH kit (0-12 Items)	५००						

परिच्छेद ६ : लागत अनुमान तथा श्रोत व्यवस्थापन, समन्वय, अनुगमन, समिक्षा र मुलप्रवाहिकरण

६.१ लागत अनुमान :

यस सानीभेरी गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना योजना अनुसार क्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रम का लागी कुल बजेट १८ करोड ९५ लाख ८० हजार अनुमान गरिएको छ । त्यसैगरी पुर्व तयारी र प्रतिकार्यकालागी आवश्यक पर्ने श्रोत सामाग्री प्रबन्धकालागी थप १ करोड ४५ लाख अनुमान गरिएको छ । विगत को वर्षहरुमा गाउँपालिकाले यस क्षेत्रमा गरेको लगानी र हालको प्रतिवद्धता अनुरूप अपुग हुने श्रोत रकमको परिचालनका लागि देहाय अनुसारको रणनीति अख्तियार गरिने छ ।

- आन्तरिक आयस्रोतको दायराको खोजी र वृद्धि गर्ने विकास साभेदारसंग समन्वय गर्ने ।
- संघ तथा प्रदेशसंग समन्वय गर्ने ।
- निजी तथा सार्वजनिक साभेदारी एवं सहकार्य गर्ने ।
- जनसहभागिता वृद्धि गर्ने ।
- वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणका लागि पारदर्शिता तथा सुशासन संबन्धी व्यवस्थाहरु कार्यान्वयनका लागि विशेष श्रोत साधनको परिचालन गर्ने ।

६.२ समन्वय र सहकार्य :

सानीभेरी गाउँपालिकाले विपद् पुर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना को कार्यान्वयन गर्नका लागी गाउँ क्षेत्रमा रहेका निकाय, संघसंस्था तथा अन्य साभेदारहरु संग समन्वय र सहकार्य गरी उनिहरुको श्रोत र साधनलाई पनि परिचालन गर्नेछ । यसका अतिरिक्त प्रकोपबाट हुन सक्ने सम्भावित विपद्को सामना गर्न गाउँपालिकाले जिल्लामा रहेका निकायहरु संघ र प्रदेश सरकार तथा त्यस अन्तरगतका कार्यालयहरु संग पनि समन्वय र सहकार्य गर्नेछ । यसका साथै देहाय बमोजिमका संरचना संग विशेष समन्वय गरिने छ ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
- कर्णाली प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्
- कर्णाली विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- रुकुम पश्चिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

यस्तो समन्वय र सहकार्य विपद् पुर्वतयारी , विपद् प्रतिकार्य तथा पुर्नलाभ सम्म हुनेछ ।

६.३ लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण :

सानीभेरी गाउँपालिकाले विपद् पुर्वतयारी र प्रतिकार्य का लागी गरिने क्षेत्रगत त्रियाकलापहरुमा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको सवाललाई प्राथमिकता दिने छ । यसकालागी निम्न कार्यहरु गर्ने छ ।

- विपद् को समयमा हुन सक्ने, हिंसा, भेदभाव तथा दुर्व्यवहार हुन नदिन सुरक्षा संयन्त्र निर्माण र परिचालन
- विपद् को समयमा हुन सक्ने, हिंसा, भेदभाव तथा दुर्व्यवहार हुन नदिन नियमित अनुगमन
- हिंसा, भेदभाव तथा दुर्व्यवहार का घटना घटिहालेमा पिडितलाई कानूनी सहयोग तथा उपचार र दोषीमाथी कारवाही

- बालबालिका, महिला, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकहरू लाई सुरक्षित आश्रय स्थल (बालमैत्री,महिलामैत्री,अपांगतामैत्री तथा ज्येष्ठनागरिकमैत्री)आश्रयस्थल निर्माण ।
- मानसिक आघात (trauma) तथा मनोवैज्ञानिक असर परेका बालबालिका, किशोर,किशोरी,गर्भवती, सुत्केरी, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिककलाई मनोसामाजिक मनोविमर्श प्रदान
- बालबालिका, महिला, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाका लागि खानपान,ओषधिउपचार, विशेष सामग्रीको व्यवस्था

६.४ आवधिक विकास योजनामा मूलप्रवाहीकरण :

गाउँपालिकाले गर्ने विकास निर्माणका कार्यहरूमा विपद जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तनलाई ध्यानमा राखेर खासै काम गरेको देखिदैन । त्यसैगरी आवधिक विकास योजनामा विपद व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन लाई मूलप्रवाहीकरण गरेको पाइदैन । गाउँपालिकाले सूचना संकलन, जोखिम विश्लेषण, स्रोतको उपलब्धता, गुणस्तर र स्रोतको पहुँच र विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा अनुकूलनको आवश्यकता पहिचान गरि विपद व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका लागि योजना र नीतिहरू निर्माण गर्नु पर्नेछ । विकास योजनाहरूमा मूलप्रवाहीकरण गर्न योजना र नीतिहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ । यसका लागी सरकारी र गैरसरकारी दुवै स्रोतको उपयोग गरी अनुकूलन र प्रभावकारी रणनीति लागू गर्न आवश्यक छ । विपद व्यवस्थापन जलवायु परिवर्तनका अनुकूलन र जोखिम न्यूनीकरणका रणनीतिहरूलाई स्थानीय आवधिक विकास योजनामा एकीकृत गरिनेछ । संघिय र प्रादेशिक योजना आयोगले तयार गरेको लक्ष्य र रणनीतिहरूलाई ध्यानमा राखि कार्यान्वयन गरिने छ । यो योजना कार्यान्वयनकालागी गाउँपालिकाले संघ र प्रदेश सरकार बीच समन्वय गर्नेछ । सरकारी निकायहरू, गैरसरकारी संस्थाहरू, विकास साभेदारहरू र निजी क्षेत्रका सरोकारवालाहरूको समन्वय र सहकार्यमा नीति र रणनीति र योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०, दफा ७० बमोजिम गाउँपालिका र नगरपालिकाले स्थानीय कानून बमोजिम विपद कोष स्थापना गरी परिचालन गर्नेछ । गाउँपालिकाले विपद जोखिम न्युनिकरण र जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यलाई गाउँपालिकाको आवधिक विकास योजनामा मूलप्रवाहीकरण गर्नेछ ।

६.५ स्थानीय तहको वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण :

यो योजनालाई गाउँपालिकाले तयार गरेको क्षेत्रगत का साथै स्थानीय तहको वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गरिने छ । वार्षिक योजनाहरूमा विपद जोखिम न्युनिकरण र जलवायु अनुकूलन योजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ । गाउँपालिकाका प्रत्येक वडाले बस्ति स्तरको योजना तर्जुमा प्रक्रिया देखि नै यस विषयमा ध्यान दिने छन । गाउँपालिकाको स्वीकृत पछि यी योजना कार्यान्वयनमा आउनेछन् । वार्षिक योजनाहरूमा समावेश नगरिएका योजनाहरूलाई मूलप्रवाहीकरण गर्न जिल्ला समन्वय समिति, सम्बन्धित विषयगत कार्यालयहरू र अन्य सरोकारवालाहरूलाई कार्यान्वयनमा लैजान अनुरोध गरिनेछ ।

६.६ योजनाको अनुगमन, मूल्याङ्कन, प्रतिवेदन,अद्यावधिक र सिकाइ :

यस योजनाको अनुगमन गाउँपालिकाद्वारा संचालित योजना तथा कार्यक्रम को अनुगमन मुल्यांकन र पुनरावलोकन गर्दा संगै संगै हुनेछ । अनुगमन, मूल्याङ्कनकोलागि प्रतिवेदन योजनामा भएका क्रियाकलापहरूको प्रगतीको विवरण पनि उल्लेख गरिने छ । यस योजना कार्यान्वयनको प्रगति प्रतिवेदन अर्ध-वार्षिक रूपमा तयारी र प्रगतीको समिक्षा गरी आगामी ६ महिनाको कार्य योजना तयार गरिनेछ । यस योजनाको प्रत्येक वर्ष पुनरावलोकन गरिनेछ भने प्रत्येक ५ वर्षमा अद्यावधिक गरिनेछ ।

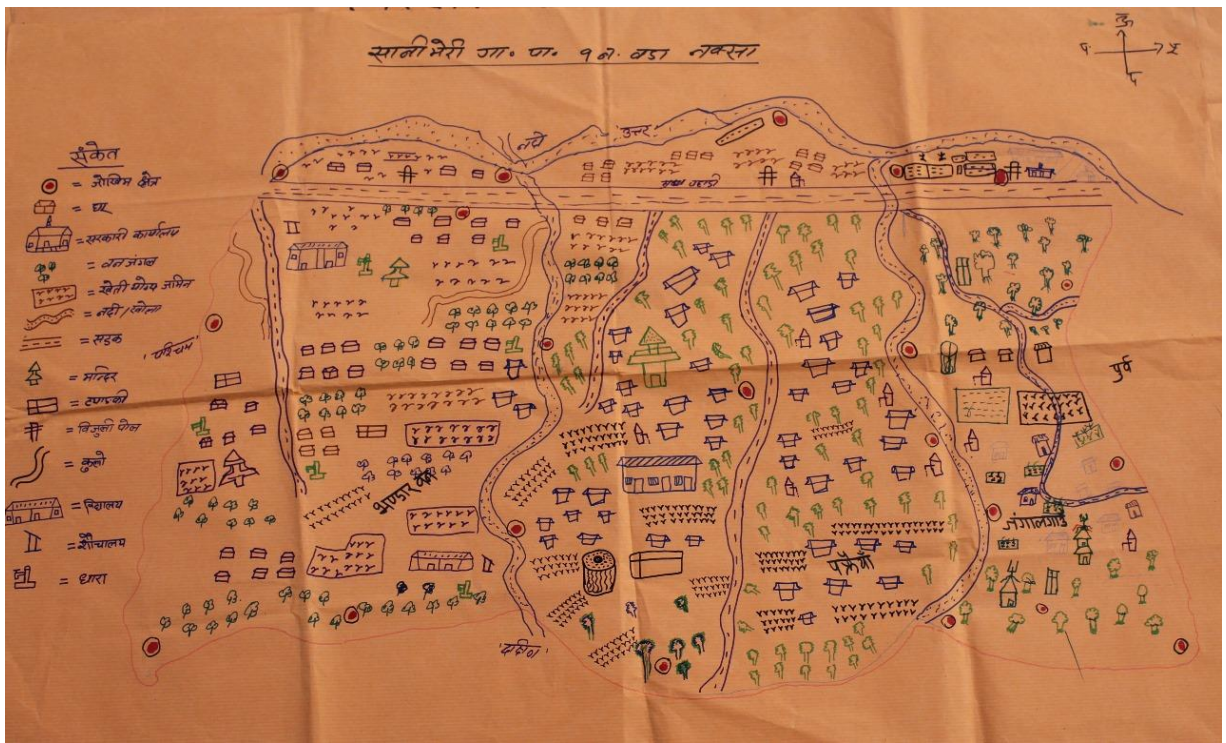
- यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणका लागि गाउँपालिका को अनुगमन समिति आफै, सम्बन्धित वडा कार्यालय साथै आवश्यकता अनुसार अलग्गै अनुगमन तथा मूल्याङ्कन समितिको गठन गरिने छ

- गाउँपालिकाले आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र योजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा यस उत्थानशील योजना कार्यान्वयनको समेत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने छ ।
 - गाउँपालिकाको अनुगमन समितिले जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको प्रभावकारिता समेत मूल्याङ्कन गरी आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति र गाउँपालिकामा सिफारिस गर्नेछ ।
 - यस योजना कार्यान्वयन गर्ने संघ संस्थाहरूले आफ्नो अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन आफ्नो सम्बन्धित कार्यालयका साथै गाउँपालिकामा बुझाउने छन् । अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि तय गरिएका सूचक बमोजिम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने छ ।
- यसरी प्रतिवेदन ले औल्याएका सिकाइ का आधारहरु योजनाको समिक्षा र अद्यावधिक गर्ने कार्यमा सहयोगी हुनेछन ।

सानिभेरी गाउँपालिका

अनुसूचीहरु

अनुसूची १ : जोखिम नक्साडकन

वडा नं १ को जोखिम नक्सा

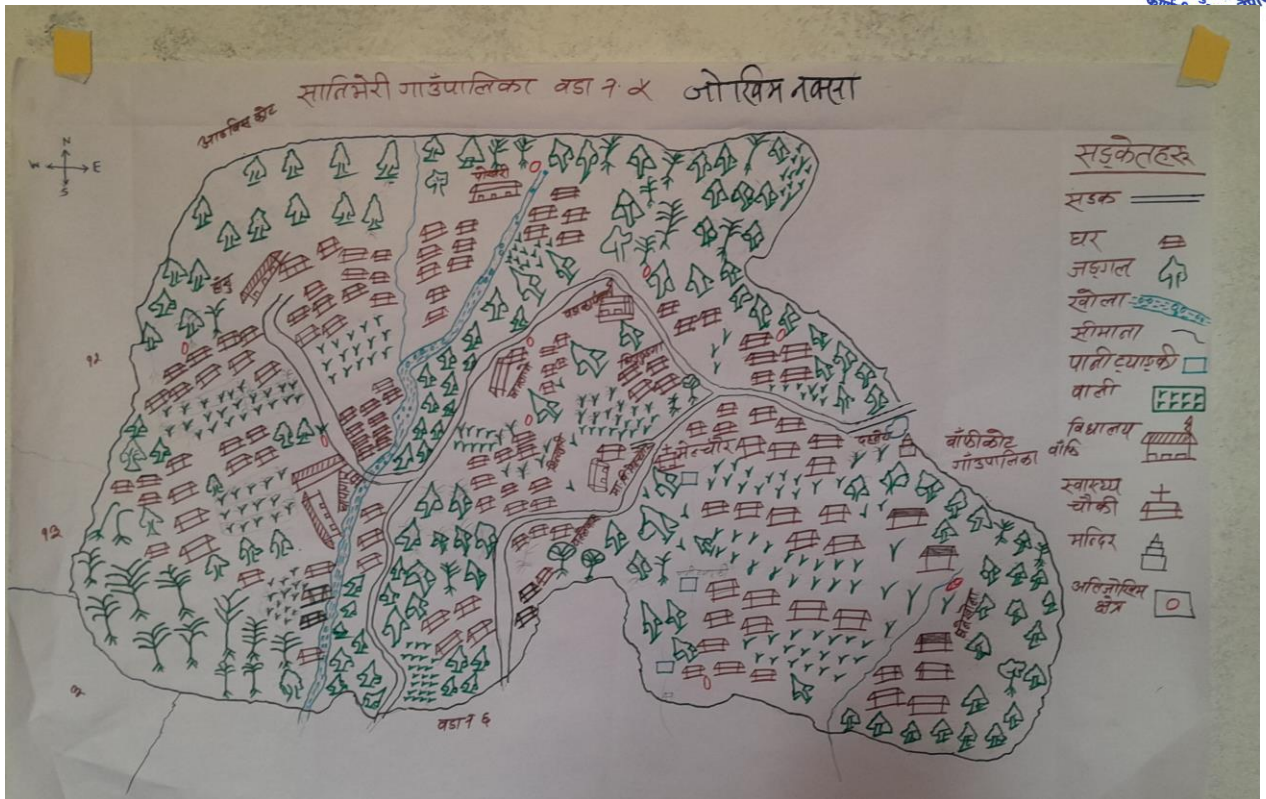
वडा नं २ को जोखिम नक्सा

वडा नं. ३ को जोखिम नक्सा

वडा नं ४ को जोखिम नक्सा

वडा नं ५ को जोखिम नक्सा

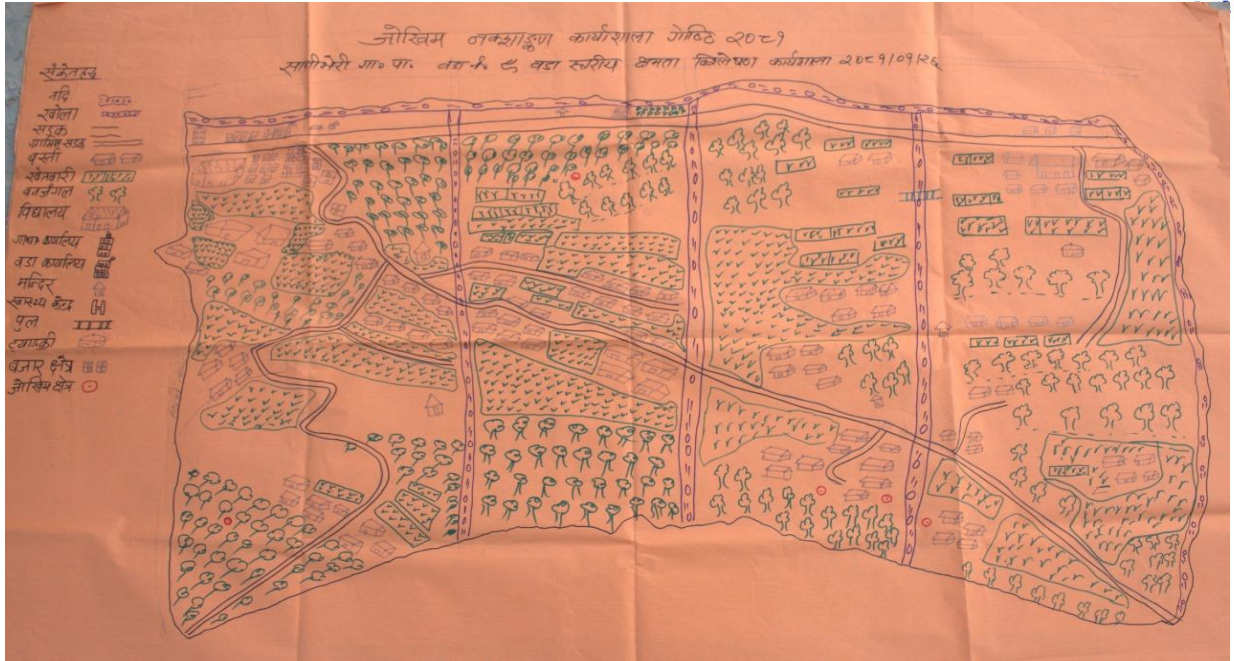
वडा नं ६ को जोखिम नक्सा

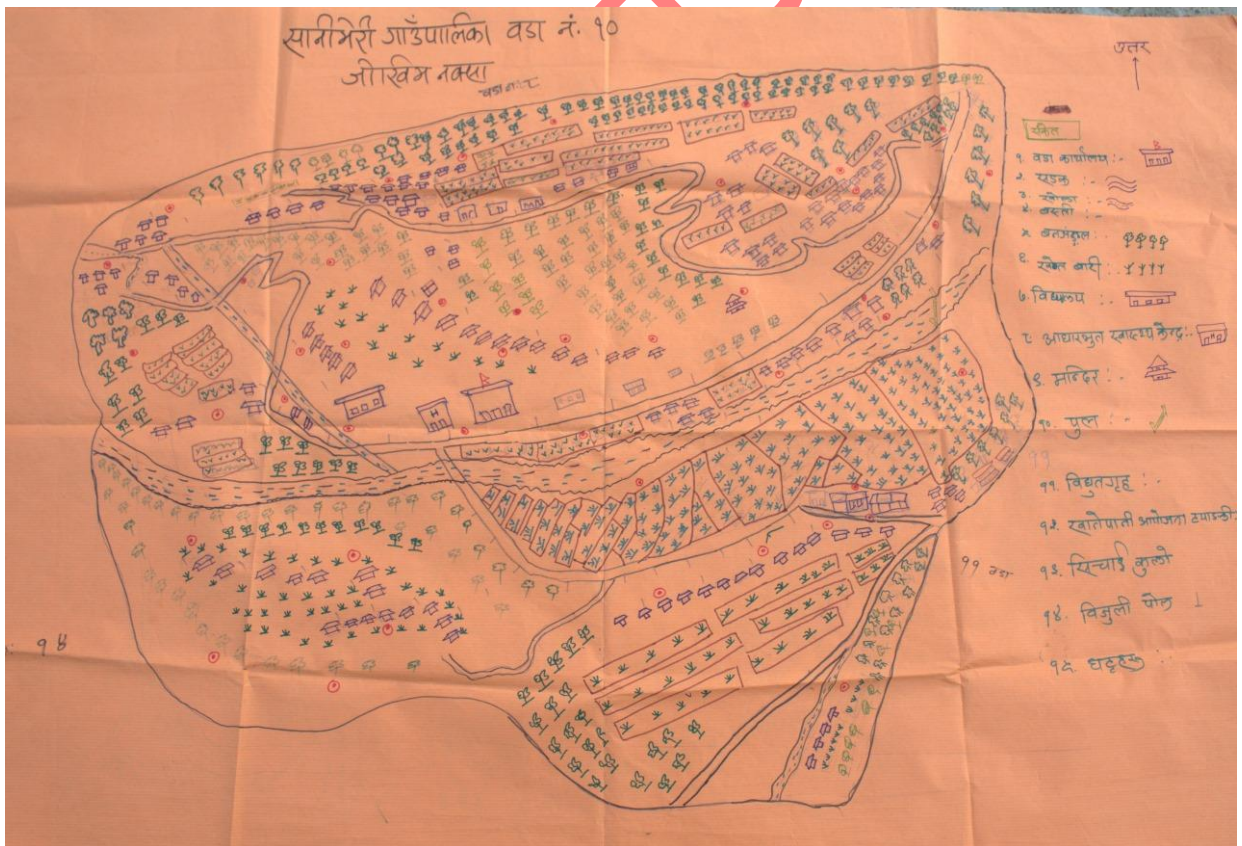
वडा नं. ७ को जोखिम नक्सा

वडा नं. ८ को जोखिम नक्सा

वडा नं. ९ को जोखिम नक्सा

वडा नं. १० को जोखिम नक्सा

अनुसूची २. प्रकोपको आधारमा वडागत जोखिमको सुचना संकलन

वडा नं.	सम्भावित प्रकोप	समुदाय	जोखिममा पर्न सक्ने घर धुरी	जोखिममा पर्न सक्ने जनसंख्या	जोखिममा पर्न सक्ने जमिन	जोखिममा पर्न सक्ने वालवालिका	जोखिममा पर्न सक्ने विद्यालय	वालवालिकालाई विद्यालय जादा आउदा हुने जोखिम	जोखिममा पर्न सक्ने स्वास्थ्य संस्था	जोखिममा पर्न सक्ने खानेपानी संरचना	जोखिममा पर्न सक्ने व्यावसाय	जोखिममा पर्न सक्ने सिंचाई संरचना	जोखिममा पर्न सक्ने अन्य संरचना
१	भुकम्प	वडाभरी	३६०	१८००		७२०	५ वटा विद्यालय	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने तर्सने, डराउने, विद्यालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	१ वटा	१० वटा ओभरहेड टंकिमा नोक्सानी ।	३ वटा	३ वटा सिंचाइ कुलो ।	४०० विद्युत पोल, १ वटा खेलमैदानको प्याराफिट ।
२		वडाभरी	३५०	१७५०		७००	५ वटा विद्यालय	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने तर्सने, डराउने, विद्यालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	१ वटा	१० वटा आयोजनामा नोक्सानी ।		३ वटा सिंचाइ कुलो ।	
३		वडाभरी	६००	२४००	२०००० ब.मी.	१२००	४ वटा	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने तर्सने, डराउने, विद्यालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	-	४५ वटा मुहान, २५ वटा ओभरहेड टंकिमा नोक्सानी ।	२००० बाखा, २०० भैसी, १००० गोरु, १० वटा कुखुरा फर्म र १०	२० वटा सिंचाइ कुलो ।	

४	वडाभरी	७००	३५००	१००० ब.मी.	१४००	२ वटा विद्यालय	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने तर्सने, डराउने, विद्यालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	१ वटा स्वास्थ्य संस्था	५ वटा ट्याङ्की	वटा पसल ।	७ वटा ट्याङ्की ३ वटा सिंचाइ कुलो		
५	वडाभरी	४००	२०००	५०० ब.मी. चिरा पर्ने	८००	५ वटा	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने, त र्सने, डराउने, विद्य ालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	२ वटा	६ वटा मुहान, १५ वटा टंकिमा नोक्सानी ।	पशुचौपाया ।	५ वटा सिंचाइ कुलो ।	२०० विद्युत पोल ।	
६	वडाभरी	१५०	७५०	१००० ब.मी.	३००	४ वटा विद्यालय	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने, त र्सने, डराउने, विद्य ालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	स्वास्थ्य संस्थाको १ वटा भवन ।	१३ वटा मुहान, १० वटा ट्याङ्की, ३००० मी. पाइप ।	सुन्तला खेत, पशुचौ पाया, नर्सरी ।	३ वटा कुलो	१ वटा लघु जलविद्युत	
७	वडाभरी	२००	१०००	५०० ब.मी.	४००	२ वटा विद्यालय	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने, त र्सने, डराउने, विद्य ालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	१ वटा स्वास्थ्य संस्था	२० वटा मुहान, १५ वटा ट्याङ्की,	५ वटा व्यावसाय	७ वटा ट्याङ्की १ वटा सिंचाइ कुलो		
८	वडाभरी	४८०	२४००	१५०० ब.मी. चिरा पर्ने	९६०	२ वटा विद्यालय ।	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने, त र्सने, डराउने, विद्य	-	१५ वटा मुहान, ५ वटा ट्याङ्की	पशुचौपाया मर्ने ।	३ वटा पाइप सिंचाइको ट्याङ्की ।	१ कि.मी. सडक ।	

								मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने, तर्सने, डराउने, विद्यालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।		मा नोक्सानी ।			
९		वडाभरी	४००	२०००	२५०० ब.मी.चिरा पर्ने	८००	१ वटा विद्यालय ।	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने, तर्सने, डराउने, विद्यालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	-	१६ वटा मुहान, १५ वटा ट्याङ्की मा नोक्सानी ।	पशुचौपाया मर्ने ।	२ वटा सिंचाइ कुलो ।	१ वटा लघु जलविद्युत ६० विद्युत पोल ।
१०		वडाभरी	३००	१५००	१००० ब.मी.चिरा पर्ने	६००	१ वटा विद्यालय ।	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने, तर्सने, डराउने, विद्यालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	-	१० वटा मुहान, १० वटा ट्याङ्की मा नोक्सानी ।	पशुचौपाया मर्ने ।	४ वटा सिंचाइ कुलो र पाइप ।	४० विद्युत पोल ।
११		वडाभरी	२५०	१२५०	५०० ब.मी. चिरा पर्ने	५००	४ वटा विद्यालय ।	मृत्यु हुन सक्ने, च्यापिने, तर्सने, डराउने, विद्यालय बन्द भइ पढाइ छुट्ने ।	२ वटा स्वास्थ्य संस्था	२० वटा मुहान, १५ वटा ट्याङ्की मा नोक्सानी ।	पशुचौपाया मर्ने ।	ट्याङ्की ४ वटा सिंचाइ कुलो	
१	पहिरो	चाइनावगर, सोता, रजेला, ब उनेखेत, बुकिचौर, टाउके लेक, खोला	९०	४५०	४१६८० ब.मी.	१८०	४ वटा विद्यालय	पहिरोले पुरिन सक्ने बाटो बन्द भइ विद्यालय जान नसक्ने ।	१ वटा स्वास्थ्य संस्था	१ वटा ट्याङ्की	१ इट्टा उद्योग, ७ पसल, १ मील,		
२		बसन्डाडा, फल्लेबगर, परिगाउँ, चार, गिठाकोट	८९	४४५	७०३२४ ब.मी.	१७८	२ वटा विद्यालय	पहिरोले पुरिन सक्ने बाटो बन्द भइ विद्यालय जान नसक्ने ।		७ वटा ट्याङ्की ।		३ वटा सट्याङ्की ७०० मी. सिंचाइ	

९		तड,टोटके ,स्यालिबोट,खामुहाले,खाति गाडा,रातापरा,गैरखर्क,बा घमारे,डलसिंगे ।	७०	३५०	१५००० व.मी.	१४०	१ वटा विद्यालय ।	पहिरोले पुरीन सक्ने बाटो बन्द भइ विद्यालय जान नसक्ने ।	-	२ वटा मुहान, १० वटा ट्याङ्की र ५०० मी. पाइपमा नोक्सानी ।	पशुचौपाया मर्ने ।	२ वटा कुलो र ८०० मी. सिंचाइ पाइप ।	
१०		अर्माडाडा,दाब्रेखोला,घन्ठा ना,अमलटाकुरा,ज्युलाटोल ।	६०	३००	१०००० व.मी.	१२०	३ वटा विद्यालय ।	पहिरोले पुरीन सक्ने बाटो बन्द भइ विद्यालय जान नसक्ने ।	१ वटा ।	१० वटा मुहान, १० वटा ट्याङ्की र ५०० मी. पाइपमा नोक्सानी ।	पशुचौपाया मर्ने ।	४ वटा कुलो र १००० मी. सिंचाइ पाइप ।	
११		रान्चिउरा,बाघखोर,आरुवि ट,धनारा,अम्रैडाडा,काँडा	१९५	७८०	६५००० व.मी.	३९०	२ वटा विद्यालय ।	पहिरोले पुरीन सक्ने बाटो बन्द भइ विद्यालय जान नसक्ने ।	१ वटा स्वास्थ्य संस्था	१८ वटा मुहान, १७ वटा ट्याङ्की र १५ कि. मी. पाइपमा नोक्सानी ।	१ वटा किराना पसल	४ वटा ट्याङ्की र २.५ कि.मी. कुलो ।	
१	बाढी	चाइनावगर,बाउनीखेत,र जेला,भला,छोटेवगर,सोता	१०४	५२०	६०००० व.मी.	२०८	१ वटा विद्यालय			३ वटा इन्टेक		४ वटा कुलो	
२		सिस्नेखोला,फल्लेवगर,गिठ कोट,नरखोला,बगरखेत,पा तिहाल्ना	८२	४१०	४०००० व.मी.	१६४		खोला तर्न नसक्ने,खोलाले बगाउन सक्ने		४वटा खानेपानी आयोजनामा क्षति र ४०० मी. पाइप नोक्सान,३ वटा मुहानमा		३ वटा सिंचाइ कुलोमा क्षति	

									क्षति			
३	बेलटापु, पिरैतरा, ज्यामिरे ज्युला, बैरेनीतरा, गरायला ज्युला, (सानिभेरी) -पुतलीबगर, धर्सुबगर, छेलन तारा, रातापहर, लादेकुना, गुमखोला, सिस्ने ओढार, लामीद्वाली, लिउरेपारी, गरा यला ज्युला (देउता खोला	६०	२४०	८०००० ब.मी.	१२०	१ वटा सुर्योदयम ।.वि.	गुम खोलाले बगाउन सक्ने, विद्यालय आउन नसक्ने ।	बेलटापु आँखा अस्पताल ।	३० वटा मुहान, १० वटा ट्याङ्की, ४० हजार मिटर पाइप ।	३० वटा घट्ट, २० वटा पसल ।	१० वटा कुलो ।	रिम्ना- गाराघाट सडक, रंगशाला
४	मुसेखोला, सोतावगर, रिम्नावगर, भेरीखोला	५०	२२५	३०००० ब.मी.	१००	१ वटा विद्यालय	खोलाले बगाउन सक्ने	-	६ वटा ट्याङ्की १.कि. मी. पाइप	३५ वटा घट्ट	१ कि.मी. सिंचाइ कुलो	१ वटा प्रतिक्षलय, २ वटा मन्दिरासहित भवन, १ वटा चौर र ह्याण्ड पम्प
५	घापाघार, भित्र खोला, घट्टेतरा, पेदाखोला, टोट्के खोला, निगालपानी,	२२०	१०८०	३००० ब.मी.	४८०	३ वटा विद्यालय ।	खोलाले बगाउन सक्ने, विद्यालय आउन नसक्ने ।	१ वटा खोप केन्द्र ।	४० वटा मुहान, ६० वटा ट्याङ्की ।	१५ वटा घट्ट ।	३० वटा कुलो ।	१० वटा काठेपुल ।
६	पातेखोला, मौवारुख, मुरीगाड, तल्लो थाकलधारा, ज्यामी तरा, रुन्या, जोगिनीतरा, दुले बगर (देउताखोला, जोगिनी खोला), छहरा, तुसारे खोला, नयाखर्क, कमारकोट, विजयपर, घौसे	२००	८००	६००० ब.मी.	४००	-		-	८ वटा मुहान, ५ वटा ट्याङ्की, २००० मी. पाइप ।	५ वटा घट्ट, फलफुल खेति ।	५ वटा कुलो	लघु जलविद्युत

		नी, डाडडुगे, जुगेपानी, खेतगाउँ, रिट्ना खोला, धनेखोला												
७		काफलचौर,सिमा,सिल्लने, रोल,मालुमेला	२८	१४०	८२००० व.मी.	५६				२ वटा ट्याङ्की, ५०० मी. पाइप		२५० मी. कुलो	१ वटा लघु जलविद्युत	
९		घापाघार,भिन्न खोला,घट्टेतारा, पेदाखोला, टोटके खोला, निगालपानी,	१००	५००	१२००० व.मी.	२००	-	खोलाले बगाउन सक्ने,विद्यालय आउन नसक्ने ।	-	६ वटा मुहान,८ वटा ट्याङ्की, १००० मी. पाइप ।	३ वटा घट्ट ।	१००० मी. सिंचाइ पाइप ।		
१	हावाहुरी	वडाभरी	२०	१००	-	४०	१ वटा विद्यालय	चोटपटक लाग्ने	-			फलफुल,म कैखेतीमा नोक्सान,	-	
२		वडाभरी	१५	७५	-	३०	१ वटा विद्यालय	चोटपटक लाग्ने	-			फलफुल,म कैखेतीमा नोक्सान,	-	
३		वडाभरी	४०० घर, टहरा	१६००	-	८००	६ वटा विद्यालय ।	च्यापिने,ब्रसितहु ने	-	-		फलफुल,म कैखेतीमा नोक्सान, २०० वटा प्लास्टिक टनेल,	-	विद्युत तारमा नोक्सानी
४		वडाभरी	३००	१५००	-	६००	-	च्यापिने,ब्रसितहु ने	-	-		फलफुल, मकै खेतीमा नोक्सान,	-	

													५० वटा प्लास्टिक टनेल,		
५	वडाभरी	४००	२०००	-	८००	३ वटा विद्यालय ।	च्यापिने, त्रसितहुने	-	-	२ वटा प्लास्टिक टनेल, फलफुल, मकैखेतीमा नोक्सान ।	-	विद्युत तारमा नोक्सानी ।			
६	वडाभरी	६०	३००	-	१२०	४ वटा विद्यालय का टिनका छान भएका भवन ।	च्यापिने, त्रसितहुने	१ वटा टिनको छाना भएको भवन ।	-	फलफुल खेति, ४ वटा प्लास्टिक टनेल ।	-	विद्युतको तार र पोल			
७	वडाभरी	१५०	७५०	-	३००	२ वटा विद्यालय का टिनका छान भएका भवन ।	च्यापिने, त्रसितहुने	-	-	फलफुल, मकै खेतीमा नोक्सान, ५० वटा प्लास्टिक टनेल,	-				
८	वडाभरी	१००	५००	-	२००	२ वटा विद्यालय ।	च्यापिने, त्रसित हुने ।	-	-	४० वटा प्लास्टिक टनेल, फलफुल, मकैखेतीमा नोक्सान	-	विद्युत तारमा नोक्सानी ।			

९		हासिवाड,खातिगाडा,टोटके ,छेलोहान्ने ।तड,चोत्रोलोटे,गोरुमारे,धैरे नी,मगर राड्जा,राड्जा,घरेली	२००	१०००	-	४००	२ वटा विद्यालय ।	च्यापिने,त्रिसितहु ने	-	-	१००वटा प्लास्टिक टनेल,फलफु ल,मकैखेती मा नोक्सान ।	-	विद्युत तारमा नोक्सानी ।
१०		वडाभरी ।	१००	५००	-	२००	१ वटा विद्यालय ।	च्यापिने,त्रिसितहु ने	१ वटा स्वास्थ्य संस्थाको छान्ता ।	-	२५वटा प्लास्टिक टनेल,फलफु ल,मकैखेती मा नोक्सान ।	-	विद्युत तारमा नोक्सानी ।
११		वडाभरी ।	२००	१०००	-	४००	६ वटा विद्यालय ।	च्यापिने,त्रिसितहु ने	१ वटा स्वास्थ्य संस्थाको छान्ता ।	-	५वटा प्लास्टिक टनेल,फलफु ल,मकैखेती मा नोक्सान ।	-	
१	आगलागी	वडाभरी	१५	६०	-	३०		किताब जल्ने,सामान जल्ने,आगोले पोल्ने ।	-	खानेपानी पाइप ४०० मी.	१ वटा	-	
२		बसन्डाडा,पुर्तिमकाडा,ठुला गौरा,स्यागिने	२४	१२०	-	४८		किताब जल्ने,सामान जल्ने,आगोले पोल्ने ।	-	खानेपानी पाइप ६०० मी.		-	

३	नायाखोला,डडाइपोखरी,, कालाकोप्रा,ज्यामीरे गाउँ,ज्युला लगायत वडाभरी	४०	१६०	-	८०	-	किताब जल्ने,सामान जल्ने,आगोले पोल्ने ।	-	५००० मी.पाइप जल्ने	२ वटा	१००० मी. सिंचाइ पाइप	-
४	टुरा, राम्री,चाख्लिमे	५०	२५०	-	१००	-	किताब जल्ने,सामान जल्ने,आगोले पोल्ने ।	-	१५ कि.मी. खानेपानी पाइप जल्ने	बन जंगल नजिकको बाली र विरुवाहरु जल्ने	-२ कि.मी सिंचाइ पाइप जल्ने	-
५	वडाभरी	२०	१००	-	४०	-	किताब जल्ने,सामान जल्ने,आगोले पोल्ने ।	-	३००० मी.पाइप जल्ने	पशुचौपाया मर्ने	-	-
६	वडाभरी	४०	१६०	-	८०	-	किताब जल्ने,सामान जल्ने,आगोले पोल्ने ।	-	३००० मी.पाइप	पशुचौपाया मा क्षति	-	-
७	ठुलालेक र जंगल नजिकको बस्ति	२०	१००	-	४०	-	किताब जल्ने,सामान जल्ने,आगोले पोल्ने ।	-	१ कि.मी. खानेपानी पाइप		१ कि.मी. सिंचाइ पाइप	-
८	वडाभरी	५०	२५०	-	१००	-	किताब जल्ने,सामान जल्ने,आगोले पोल्ने ।	-	२५०० मी.पाइप जल्ने (जंगलमा आगो लाग्दा ।	पशुचौपाया मर्ने	२५०० मी. सिंचाइ पाइप जल्ने (जंगलमा आगो लाग्दा ।	-

९		वडाभरी	३०	१५०	-	६०	-	कितोब जलने, सामान जलने, आगोले पोल्ने ।	-	२५०० मी. पाइप जलने	पशुचौपाया मर्ने	-	-
१०		वडाभरी	२०	१००	-	४०	-	कितोब जलने, सामान जलने, आगोले पोल्ने ।	-	५०० मी. पाइप जलने	पशुचौपाया मर्ने	-	-
११		काँडा, रानीखोला, सानालेक, आरुबोट	८	४०	-	१६	-	कितोब जलने, सामान जलने, आगोले पोल्ने ।	-	५ कि.मी. खानेपानी पाइप जलने	पशुचौपाया मर्ने	३ कि.मी. सिंचाइ पाइप	-
३	बन्यजन्तु	वडाभरी	२५०	१०००	-	५००	-	आक्रमण गर्न सक्ने	-	-	अन्न(मकै, गहुँ) फलफुल तरकारी र आलु बालीमा नोक्सान ।	-	-
४		वडाभरी	४५०	२२५०	-						अन्न(मकै र गहुँ) फलफुल तरकारी र आलु बालीमा नोक्सान		
५		वडाभरी	२००	१०००	-	८००	-	आक्रमण गर्न	-	-	अन्न(मकै र गहुँ)	-	-

											फलफुल तरकारी र आलु बालीमा नोक्सान		
६	वडाभरी	२००	१०००	-	२००	-	आक्रमण गर्न सक्ने ।	खानेपानी को पाइप भत्काइ दिने	-		अन्न(मकै र गहुँ) फलफुल तरकारी र आलु बालीमा नोक्सान	-	-
७	वडाभरी	२५०	१०००								अन्न(मकै र गहुँ) फलफुल तरकारी र आलु बालीमा नोक्सान		
९	वडाभरी	४००	२०००	-	८००	-	आक्रमण गर्न सक्ने	-	-		अन्न, फलफुल तरकारी बालीमा नोक्सान ।	-	-
१०	वडाभरी	३५०	१७५०	-	७००	-	आक्रमण गर्न सक्ने	-	-		अन्न, फलफुल तरकारी बालीमा	-	-

											नोक्सान ।		
११		वडाभरी	२५०	१०००							अन्न(मकै र गहुँ) फलफुल तरकारी र आलु बालीमा नोक्सान		
१	रोगकिरा	वडाभरी	३५०	-	-	-	-	-	-	-	मकैवाली, तरकारी र फलफुलमा नोक्सान पुऱ्याउने ।	-	-
२		वडाभरी	३५०	-	-	-	-	-	-	-	मकैवाली, तरकारी र फलफुलमा नोक्सान पुऱ्याउने ।	-	-
३		वडाभरी	३००	-	-	-	-	-	-	-	मकैवाली, तरकारी र फलफुलमा नोक्सान पुऱ्याउने ।	-	-
४		वडाभरी	४५०	-	-	-	-	-	-	-	मकैवाली, तरकारी र फलफुलमा नोक्सान	-	-

११		वडाभरी	२५०	१०००	-	४००	-	-	-	मकैवाली, तरकारी र फलफुलमा नोक्सान पुऱ्याउने ।	-	-
१	चट्याड	वडाभरी	१०	५०		२०		चट्याड ले हान्ने		पशुचौपाया मर्ने ।		
२		सागिने,मुल,चार,ठुली गैरा	५५	२७०	-	११०	-	चट्याड ले हान्ने	-	पशुचौपाया मर्ने ।	-	-
४		टुरा,बाँधापानी	१०	५०	-	२०	-	चट्याड ले हान्ने	-	पशुचौपाया मर्ने ।		१ वटा लघु जलविद्युत
५		वडाभरी	५०	२५०	-	१००	-	चट्याड ले हान्ने	-	पशुचौपाया मर्ने ।	-	-
६		वडाभरी	१०	५०	-	२०		चट्याडले हान्ने ।	-	पशुचौपाया मर्ने ।	-	-
७		ठुलालेक,सानालेक,काप्रे,टुनीगैरा	२०	८०	-	२०		चट्याडले हान्ने ।	-	पशुचौपाया मर्ने ।	-	१ वटा लघु जलविद्युत
८		विष्पे,लामाडाडा,डलसिंगे,स्वारा । प्रत्येक वर्ष	२०	१००	-	४०	-	चट्याड ले हान्ने	-	पशुचौपाया मा क्षति ।	-	विद्युत ट्रान्सफर्मर
९		वडाभरी प्रत्येक वर्ष	१०	५०	-	५०	-	चट्याड ले हान्ने	-	पशुचौपाया मा क्षति ।	-	-
१०		अर्माडाडा,तिमिले,भारपौरी,चिन्तु, पोखरा ।	१५	७५	-	३०	-	चट्याड ले हान्ने	-	लिफ्ट खानेपानीमा क्षति ।	-	-

११		पोखरी,लगनचौर,सानालेक ,सादन कोशी,काँडा	१५	७५	-	३०	-	चरथोडा, विहीनो रुक्मिणी, रुकुम (पश्चिम) कर्णाली प्रदेश, नेपाल २०७३	-	-	पशुचौपाया मा क्षति ।	-	-
१	असिना पानी	वडाभरी	२५०	-	-	-	-	-	-	-	अन्न, फलफुल तरकारी बालीमा नोक्सान ।	-	-
३		असिना वडाभरी ,हिमपात कमैदे	२००	-	-	-	-	-	-	-	अन्न, फलफुल तरकारी बालीमा नोक्सान ।	-	-
५		वडाभरी	३००	१५००	-	६००	-	-	-	-	अन्न, फलफुल तरकारी बालीमा नोक्सान ।	-	-
६		वडाभरी	१००	५००	-	२००	-	अन्न संकट भइ कुपोषित हुन सक्ने , चोट लाग्ने ।	-	-	अन्न , तरकारी ,नर्सरी,फल फुल खेतिमा नोक्सानी ।	-	-
८		वडाभरी	४००	२०००	-	८००	-	कुपोषण ।	-	-	अन्नबाली,त रकारी र फलफुलमा नोक्सान	-	-

											पुन्याउने ।		
१०		वडाभरी ।	२००	१०००		४००	-	-	-	-	अन्न, फलफुल तरकारी बालीमा नोक्सान ।		
११		वडाभरी ।	१५०	७५०		३००	-	-	-	-	अन्न, फलफुल तरकारी बालीमा नोक्सान ।		
३	खडेरी	वडाभरी	३००	१२००	-	६००	-	-	-	१२ वटा पानीका मुहान सुक्ने ।	अन्न, तरकारी र दलहन बालीमा नोक्सान ।	१० वटा सिंचाइ कुलो सुक्ने ।	
५		वडाभरी	३००	१५००	-	६००	-	-	-	८ वटा पानीका मुहान सुक्ने ।	अन्न, तरकारी र दलहन बालीमा नोक्सान ।	१० वटा सिंचाइ कुलो सुक्ने ।	
९		वडाभरी	१५०	७५०	-	३००	-	-	-	२ वटा पानीका मुहान सुक्ने ।	अन्न, तरकारी र दलहन बालीमा नोक्सान ।	४ वटा सिंचाइ कुलो सुक्ने ।	

१०		वडाभरी ।	३००	१५००	-	६००	-	-	-	७ वटा पानीका मुहान सुक्ने ।	अन्न, तरकारी र दलहन बालीमा नोक्सान ।	४ वटा सिंचाइ कुलो सुक्ने ।	
११		काँडा, लगनचौर, सानालेक, सादन कोशी, पातिहाल्ना	२००	१०००		४००	कुपोषण			१० वटा मुहान सुक्ने	अन्न, फलफुल तरकारी बालीमा नोक्सान ।	३ वटा सिंचाइ कुलो सुक्ने ।	
१	महामारी	वडाभरी	४०	२००	-	८०	-	मृत्यु हुने, संक्रमित हुने ।	-	खानेपानीका मुहान दुषित हुने ।	-	-	-
२		वडाभरी	६०	३००	-	१२०	-	मृत्यु हुने, संक्रमित हुने ।	-	खानेपानीका मुहान दुषित हुने ।	-	-	-
३		वडाभरी	१५०	६००	-	३००	-	मृत्यु हुने, संक्रमित हुने ।	-	खानेपानीका मुहान दुषित हुने ।	-	-	-
४		वडाभरी	१०	५०	-	२०	-	मृत्यु हुने, संक्रमित हुने ।	-	खानेपानीका मुहान दुषित हुने ।	-	-	-
५		वडाभरी	४०	२००	-	८०	-	मृत्यु हुने, संक्रमित हुने ।	-	खानेपानीका मुहान दुषित हुने ।	-	-	-
६		वडाभरी	१०	४०	-	२०	-	मृत्यु	-	खानेपानीका	-	-	-
७		वडाभरी	१०	४०	-	२०	-	मृत्यु	-	खानेपानीका	-	-	-

अनुसुची ३ : स्थानिय विपद व्यवस्थापन समिति

सानेभेरी गाउँपालिका

क्र.सं.	पदाधिकारीको नाम थर	पद	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	विर्ख बहादुर विष्ट	अध्यक्ष	९८४४९७५६५०	गाउँपालिका अध्यक्ष
२	कमला रोका पुन	सदस्य	९८४७८८७७३५	गाउँपालिका उपाध्यक्ष
३	दिपक बुढाथोकी	सदस्य	९८५७८२४२५३	प्रमुख प्र.अधिकृत
४	भुपालशिंह ओली	सदस्य	९८६०९०५५२९	आर्थिक विकास समिति संयोजक
५	पहलशिंह घर्तीमगर	सदस्य	९८५११४२८२४	वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति संयोजक
६	शेरबहादुर खड्का	सदस्य	९८६८०५२६४८	सामाजिक विकास समिति संयोजक
७	टिकाराम खड्का	सदस्य	९८४८१०६९५१	संस्थागत विकास तथा शुसासन समिति संयोजक
८	सेते कामी	सदस्य		पुर्वाधार विकास समिति संयोजक
९	प्रेम बहादुर विष्ट	सदस्य	९८६६९२३९५१	सामाजिक शाखा प्रमुख
१०		सदस्य		पुर्वाधार शाखा प्रमुख
११	तारा बहादुर डाँगी	सदस्य	९८६०४१६८७५	प्रहरी चौकी सिम्ली
१२	रेशम बस्नेत	सदस्य	९८६३१४५००८	प्रहरी चौकी चाइनाबगर
१३	बालकृष्ण नकाल	सदस्य		नगर प्रहरी
१४		सदस्य		ने.क.पा. माओवादी केन्द्र
१५	विरभान खड्का	सदस्य		नेपाली कांग्रेस
१६		सदस्य		ने.क.पा.(एमाले)
१७		सदस्य		ने.क.पा (एकिकृत समाजवादी)
१८		सदस्य		रेडक्रस प्रतिनिधि
१९		सदस्य		उद्योग बाणिज्य संघ प्रतिनिधि
२०		सदस्य		संघ संस्था प्रतिनिधि
२१		सदस्य		स्थानिय पत्रकार
२२	बिजय ओली	सदस्य		स्वास्थ्य संयोजक
२३	गणेश खड्का	सदस्य		खरिद इकाइ प्रमुख
२४	मानविर ओली	सदस्य	९८४३३२६२४९	महिला बालबालिका शाखा
२५	रमेश खड्का	सदस्य सचिव	९८४८१९३७४०	विपद शाखा, प्रमुख

अनुसुची ४ : आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्रमा रहेका सामग्रीहरु

क्र.स.	सामानको विवरण	इकाइ	संख्या
१	बेल्चा	वटा	१४
२	गौठी	वटा	७
३	घन ठुलो	वटा	५
४	घन सानो	वटा	३
५	बन्चरो	वटा	३
६	सावेल	वटा	५
७	सिवल्ट बाल्टिन	वटा	४
८	प्लास्टिक बाल्टिन	वटा	१५
९	डोरी	गुच्ची	७
१०	भन्याड	वटा	२
११	हाते आरी सानो	वटा	१
१२	हाते आरी मेसिन	वटा	१
१३	टेन्ट	वटा	५
१४	त्रिपाल	वटा	५४
१५	हेल्मेट	वटा	७७
१६	भुल	वटा	१०
१७	स्लिपिड व्याग	वटा	३०
१८	प्लास्टिक बुट	जोर	१
१९	अपाङ्ग बुट	जोर	१
२०	स्ट्रेचर	वटा	११ वटा
२१	ब्याक बोर्ड स्ट्रेचर	वटा	३
२२	इमरजेन्सि पलड	सेट	११
२३	टिन ग्यालेन	वटा	७
२४	प्लास्टिक व्याग	बोरा	१२
२५	प्लास्टिक ड्रम	वटा	२
२६	ट्वाइलेट स्टिल प्यान	वटा	६

२७	चप्पल	बोरा	२
२८	पोलिथिन पाइप	रोल	१
२९	फेस सिल्ड	वटा	३०
३०	क्रोवार	वटा	५
३१	टर्चलाइट	पिस	१२
३२	विस्टल	पिस	१५
३३	वाटर प्युरिफाइड ट्याब्लेट	बोत्तल	१२
३४	सोपबार	पिस	१२
३५	प्लास्टिक रोल	के.जि.	२६
३६	लड नाइलन रोप	के.जि.	१२
२७	मिटेन ग्लोब्स	पिस	१५
२८	जे.सि.भी	वटा	१
२९	एम्बुलेन्स	वटा	२
३०	ल्याप्टप	वटा	१
३१	प्रिन्टर	वटा	१

सानेभेरी गाउँपालिका

गोष्ठीमा सहभागी विवरण

मिति: २०८१/०१/२१ गते
स्थान: गाउँपालिका हल

भूमि मिति २०८१ साल बैशाख २१ गते शुक्रवारबाट सुरु
सानीभेरी गाउँपालिकाको आयोजना एवं UNICEF को सहयोग
मा "स्थानीय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना (LBCRP)
विशेष कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तथा कार्यकारी तहमा अभिमुखिकरण
कार्यक्रम गाउँपालिका अध्यक्ष श्री विरल बहादुर विरे ज्यूको अध्यक्षता
मा तयारिलको स्थितिमा कार्यक्रम सम्पन्न गरियो।

उपस्थिति

क्र.सं.	नाम धर	हेतु	पद	फलकतः
१	विरल बहादुर विरे	सानीभेरी गाउँपालिका	अध्यक्ष	
२	दिपक कुण्डली	सानीभेरी गाउँपालिका	प्र.प्र.अ.	
३	भूपाल सिंह खिरे	सानीभेरी गा.पा.वि.स.	गा.पा.सचिव	
४	पहल सिंह खिरे	सानीभेरी गा.पा. ६	वडा अध्यक्ष	
५	भूपाल सिंह खोली	सानीभेरी गा.पा. ११	वडा अध्यक्ष	
६	मान बहादुर पुन	सानीभेरी गा.पा. २	वडा अध्यक्ष	
७	टिकाराम खड्का	सानीभेरी गा.पा. १०	वडा अध्यक्ष	
८	प्रेम बहादुर विरे	सानीभेरी गा.पा. ९	वडा अध्यक्ष	
९	जगदिश नकुल	सानीभेरी गा.पा. ६	वडा अध्यक्ष	
१०	कुल बहादुर बुढा	सानीभेरी गा.पा. ६	वडा अध्यक्ष	
११	सते कामी	गाउँपालिका	सदस्य	
१२	बाल बहादुर विरे	गाउँपालिका	सदस्य	
१३	लिला खड्का	गाउँपालिका	सदस्य	
१४	मानविर खोली	सानीभेरी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	
१५	देवमा भण्डारी	गाउँपालिका	सदस्य	
१६	लिला कामी	सानीभेरी गा.पा. सचिव तथा गा.पा. कार्यकारी	गा.पा. सचिव	
१७	सश्वती विरे	गा.पा. नायिका	सचिव	
१८	शारदा चौधरी	गा.पा. सचिव	सचिव	
१९	गुणेश पुन	गा.पा. सचिव	सचिव	
२०	ललिता डोली	गा.पा. सचिव	सचिव	
२१	विनेश खोली	सानीभेरी गा.पा. सचिव	सचिव	
२२	विजय कामी	सानीभेरी गा.पा. सचिव	सचिव	
२३	विमला खिरे भण्डारी	सानीभेरी गा.पा. सचिव	सचिव	
२४	वीर खिरे	सानीभेरी गा.पा. सचिव	सचिव	
२५	रमेश खड्का	सानीभेरी गा.पा. सचिव	सचिव	
२६	सार पुन	गाउँपालिका	सदस्य	

सानेभेरी गाउँपालिका

DATE:

मिति: २०८१/०४/१९

स्थान: खिली, गाउँपालिका

संख्या: ८० वजे

आज मिति २०८१/०४/१९ गते स्थानीय तह तथा जलवायु
उत्थानशील योजना नि (LDCPP) निर्माण सम्बन्धि सूत्रात
संकेत तथा प्रमाणिकरण कार्यक्रम स्थानीय तह गाउँपालिकामा
आयोजना र Unicef को सहयोगमा स्थानीय तह गाउँपालिका
विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम व्यवस्थापन कार्यक्रम
अन्तर्गत विपद व्यवस्थापन विपदको व्यवस्थापन तथा उपरिखिला
सम्बन्धित गरियो।

उपस्थिति:

क्र.सं.	हस्ताक्षर	नाम	पद	हेजाता
१.		विश्व ब. विष्ट	अध्यक्ष	स्थानीय तह - ३
२.		कमला रीठा पुन	उपाध्यक्ष	स्थानीय तह - २
३.		दिपक बुढाथोकी	उ.प्र.अ.	स्थानीय तह - ८
४.		रेड ब. पुन	वडा अध्यक्ष-१	स्थानीय तह - १
५.		मान ब. पुन	" " २	स्थानीय तह - २
६.		जगदिश नकाल	" " ३	स्थानीय तह - ३
७.		कुल ब. बुढा	" " ७	स्थानीय तह - ७
८.		दिल ब. डोमो	" " ९	स्थानीय तह - ९
९.		कृष्ण प्रसाद शर्मा	आ.सं.प.	स्थानीय तह - ११
१०.		प्रेम क. विष्ट	का.सं.सं.प. र	स्थानीय तह - ८
११.		राज प्रसाद पुन	पार्टी अध्यक्ष	स्थानीय तह - २
१२.		नाथ ब. डोमो	प्र.सं.प.	प्र.सं.प.को अध्यक्ष
१३.		रमण ब. पुन	उ.सं.प.	उ.सं.प.को अध्यक्ष
१४.		रवि ब. पुन	समाजसेवाको	समाजसेवाको अध्यक्ष
१५.		राज ब. विष्ट	आ.सं.प.	समाजसेवाको अध्यक्ष
१६.		पवन शर्मा डोमो	सं.सं.प.	सं.सं.प.को अध्यक्ष
१७.		बिरमान शर्मा	ने.का.सं.प.	स्थानीय तह - ९
१८.		प्रमोद शर्मा विष्ट	प.सं.प.	सुदूरपश्चिम - १४
१९.		बालकृष्ण शर्मा	उ.प्र.प.	स्थानीय तह - ९
२०.		श्रीश शर्मा	विपद प्रतिकार	स्थानीय तह - ९
२१.		विष्णु शर्मा	सहसं.प.	सुदूरपश्चिम उ.सं.प.
२२.		गणेश शर्मा	उ.सं.प.	सुदूरपश्चिम उ.सं.प.
२३.		गणेश व. शर्मा	Chaya Nepal	सुदूरपश्चिम उ.सं.प.
२४.		श्री ब. शर्मा	उ.सं.प.	स्थानीय तह - ८

क्र.सं.	हरनाम	नाम/थर	पद	ठेगाना
२४.		मानवीर डोली	बाल अधिकारी	स्त्रीकोश
२७.		दिनेश भोली	लेखापाल	मानवीकोश ६
२६.		सागर झाडागर्	अ. स.स.	
२६.		नीरगा कु. धोली	न. प्र.	स्त्रीकोश-३
२८.		गणेश खड्का	क. प्र.	" "
२९.		त्रिनाथ के. खी.	योजना शाखा	सू. नं. पा.
३०		दिकराम पुन	का. स.	स्त्रीकोश-३
३१.		बिगला विट काठरी	का. स.	स्त्रीकोश-३
३२.		ब्रजदिश पुन	अध्यक्ष	स्त्रीकोश-३
३३		धरखत्री वि. क.	पा. स.	" "
३४		छत्रिन वि. वि.	से. सहायक	" "
३५		जानकी थापा	सहायक	स्त्रीकोश ३
३६		जिता खड्का	न. प्र.	" "
३७.		शंकर रेकाय	न. प्र.	" "
३८		पेम वि. सुब्बा	उ. स.	" "
३९.		ललिता शर्मा	शाखा प्रमुख	महिला कक्षा
४०.		शंकर पुन	क. स.	स्त्रीकोश-३
४१.		संजय वि. के.	इन्जिनियर	स्त्रीकोश-१
४२.		मिनताक के. पी.	न. प्र.	स्त्रीकोश-३
४३.				

फोटोहरु

स्थानिय विपद तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा सम्बन्धि गोष्ठीलाइ सम्बोधन गर्दै गाउँपालिका अध्यक्ष

कार्यशाला गोष्ठीका सहभागीहरु

वडा स्तरमा जोखिम नक्साङ्कन गर्दै सहभागीहरु

प्रकोप स्तरिकरणका लागि मतदान गर्दै वडाका सहभागीहरु